

NOTULEN VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE ZOETERMEER, GEHOUDEN OP DONDERDAG 25 JUNI 2026

Voorzitter: de heer Bezuijen, burgemeester
Secretaris: de heer Blokland, griffier

Aanwezig zijn:

39 leden, te weten: de heer El Achkar, mevrouw Amweg, de heer Aptroot, de dames Bedijn en Bout, de heer Van den Beukel, mevrouw Bink-Winterkamp, de heer Boerboom (t/m agendapunt 6.b.), mevrouw Brouwer-Weemhoff, de heer Bruin, mevrouw Dijkstra, de heer Fries (vanaf agendapunt 7), mevrouw Frinking (t/m agendapunt 6.b.), de heren Van Gils (t/m agendapunt 6.b.), en De Groot (vanaf agendapunt 7), mevrouw Haak, de heren Van Harmelen (vanaf agendapunt 7), Hawezy en Van der Hel, mevrouw Hensen-Lok, de heren Kats, Kouwenberg, Lanza, mevrouw Lassche, de heer Van Leen, de dames Van der Meer, Mertens, Meurs-Troch, Monsels, de heer Nijkerk (vanaf agendapunt 7), de dames Rana, Sandifort-Meijer (t/m agendapunt 6.b.) en Siegelaer, de heer Smits, mevrouw Somai, de heren Van Steenis, Taillie, Van der Tang, Vlahos, Van der Vlies, Weerwag, Westhoek (vanaf 18.24 uur) en Zamani

Tevens aanwezig zijn:

7 wethouders, te weten: de heer J.J. Boerboom, de heer H. Folkeringa-Florizoone, mevrouw V.J.A. Frinking, de heer J. van Gils, mevrouw M. Kraneveldt-van der Veen, mevrouw A. Olsthoorn, mevrouw E.H. Sandifort-Meijer (allen vanaf agendapunt 6.c.)

Afwezig zijn: -

AGENDA

1. **Opening en vaststelling agenda**
2. **Spreekrecht**
3. **Mondelinge vragen**
4. **Mededelingen**
5. **Coalitieakkoord gemeente Zoetermeer 2026-2030**
6. **Benoeming wethouders**
 - a. **Vaststelling aantal wethouders en tijdsbestedingsnorm per wethouder**
 - b. **Benoeming wethouders**
 - c. **Installatie wethouders**
7. **Toelating en installatie raadsleden**
8. **Benoeming en installatie commissieleden**
9. **Afscheid wethouders**
10. **Afscheid commissieleden**
11. **Sluiting**

VERSLAG

1. Opening en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dames en heren, van harte welkom. Ik open de extra vergadering van de gemeenteraad van Zoetermeer van 25 juni 2026. Ik heet natuurlijk de aanwezigen op de publieke tribune van harte welkom, iedereen die deze vergadering via de livestream volgt en natuurlijk u uiteraard, de raadsleden, van harte welkom. Ik heb wat betreft berichten van verhindering alleen doorgekregen dat de heer Westhoek van de SP heeft aangegeven later aanwezig te zullen zijn, dus die zal later komen. Aan de orde is de agenda zoals die op 15 juni jl. in iBabs is gepubliceerd, op 22 juni jl. is die voorzien van de laatste wijzigingen. Is er iemand die stemming wil over de vaststelling van de agenda? Dat is niet het geval, dan is de agenda vastgesteld. Dan gaan we over naar de spreektijden. Het voorstel is om de spreektijd bij agendapunt 5, Coalitieakkoord gemeente Zoetermeer 2026-2030, vast te stellen op drie minuten per fractie. Is er iemand die daar stemming over wenst? Dat is niet het geval, dan is hij bij dezen

vastgesteld.

2. Spreekrecht

De **voorzitter**: Dan gaan we over, als u dat goedvindt en als u het niet goedvindt doe ik het ook, naar agendapunt 2, Spreekrecht. Dat heeft niemand, geen insprekers.

3. Mondelinge vragen

De **voorzitter**: Ik wilde eigenlijk al naar agendapunt 3, dat zijn de mondelinge vragen en die zijn ook niet ingediend. Dus ook dat agendapunt kan ik overslaan.

4. Mededelingen

De **voorzitter**: Dan ga ik over naar het agendapunt Mededelingen. Zijn er mededelingen vanuit de gemeenteraad, de raadsleden? Niet het geval. Vanuit het college? Nee.

5. Coalitieakkoord gemeente Zoetermeer 2026-2030

De **voorzitter**: Dan zijn we al heel snel aangekomen bij agendapunt 5 en dat is het coalitieakkoord gemeente Zoetermeer 2026-2030. Ik stel voor, als u dat goedvindt, om de sprekersvolgorde te hanteren waarbij wordt gestart met de grootste coalitiepartij, dan de grootste oppositiepartij, enzovoort, enzovoort. Als u daarmee allemaal akkoord gaat, ik zie geen bezwaren, dan gaan we dat doen. Dan wil ik als eerste het woord geven aan PRO Zoetermeer en dat is mevrouw Bedijn, gaat uw gang.

Mevrouw **Bedijn** (PRO Zoetermeer): Ja, dank u wel voorzitter. Nog nooit zo vroeg gesproken maar voorzitter als fractievoorzitter van PRO Zoetermeer sta ik met hier ongelooflijk veel trots want we hebben een coalitieakkoord gesloten samen met de VVD, CDA en D66, 'Thuiskomen in Zoetermeer. Merkbaar beter.' Dat is een akkoord waarin we niet alleen maar dromen en visies neerleggen, maar ook de handen uit de mouwen gaan steken voor al onze inwoners. Ik heb niet veel spreektijd voorzitter, dus ik houd het bij drie punten waar wij trots op zijn. Als eerste wonen. We bouwen de komende vier jaar minimaal 3000 woningen, ook scherp gestuurd op starters en doorstroming, ook voor ouderen en we kijken ook naar onszelf, wat kan er nou van onze kant beter, sneller, handiger. En de mensen, want die maken onze stad en die mensen helpen we ook als het moeilijk is. We onderzoeken een glijdende schaal bij bijstand zodat werken echt loont en je niet onderaan de streep opeens tekortkomt en we kijken ook naar preventie met € 5 miljoen in een nieuw preventiefonds en lokale teams zodat we dicht bij de inwoners staan. Als derde, ja hoe kan het ook anders, groen en klimaat. Dat is vooral op een dag als vandaag toch best handig. We gaan namelijk investeren in een schone en groene stad, meer bomen, hopelijk ook meer schaduw, Zoetermeer in 2040 van het aardgas af, want zo zijn we niet afhankelijk van onbetrouwbare regimes, en netcongestie pakken we ook aan. Voorzitter, PRO Zoetermeer is ook ontzettend blij met twee uitstekende wethouders, om die hopelijk te kunnen leveren, mevrouw Kraneveldt en mijnheer Boerboom. Zij staan te popelen om afspraken in het akkoord om te zetten in actie.

De **voorzitter**: Mevrouw Bedijn, ik zie een interruptie van de heer Van der Vlies. Gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter, ik dacht laat ik maar beginnen. Ik heb ter inspiratie eventjes teruggekeken naar het debat van 2022 en ik dacht, ik ga die ijzersterke vragen van GroenLinks en de PvdA, toenmalig, eventjes circulair inzetten.

Mevrouw **Bedijn** (PRO Zoetermeer): Precies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): GroenLinks noemde bijvoorbeeld cultuur in 2022 het grootste kind van de rekening en nu zit PRO natuurlijk zelf in de coalitie, althans als deze raad akkoord gaat straks. Kan PRO aangeven wat er in dit akkoord nou concreet meer gebeurt voor cultuur behalve dat al die instellingen, waar we allemaal achter staan dat we die zo belangrijk vinden, die worden opgesomd in het coalitieakkoord.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Bedijn, gaat uw gang.

Mevrouw **Bedijn** (PRO Zoetermeer): Wat fijn dat u ook de circulaire economie zo ondersteunt met circulaire vragen. Eén voorbeeld waar wij als PRO heel blij mee zijn, is dat we gaan kijken of we cultuur kunnen laten meegroeien met de groei van de stad, maar ook of we de subsidies van de panden en de subsidies van de activiteiten wellicht kunnen scheiden.

De **voorzitter**: Gaat u verder mevrouw Bedijn.

Mevrouw **Bedijn** (PRO Zoetermeer): Ik ga verder. Ik had het over twee uitstekende wethouders die echt staan te popelen om ook deze afspraken om te zetten in actie en ik rond ook graag af voorzitter, met eigenlijk mijn belangrijkste punt. Ik wil vandaag ook nadrukkelijk de hand reiken naar de hele gemeenteraad want een goed idee is een goed idee en goede plannen zijn goede plannen. Ik hoor graag ook op welke onderwerpen u met ons mee wilt denken en mee wilt doen, samen maken we de stad namelijk merkbaar beter.

De **voorzitter**: Ik zie nog twee interrupties. Dan doe ik eerst mevrouw Brouwer, vindt u het goed als ik eerst naar mevrouw Brouwer ga? Dat vindt u goed. Mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel voorzitter. Ik hoorde mevrouw Bedijn het net even hebben over netcongestie, die gaan we ook aanpakken. In het coalitieakkoord stond het nog net iets uitgebreider, daar staat 'we willen voorkomen dat netcongestie de ontwikkeling van Zoetermeer stilzet' en wij vroegen ons af: wat kun je nou nog meer doen dan we in de afgelopen periode in gang hebben gezet en waar we ook breed voor geprezen werden, om de aanpak, wat betekent dat dan, wat we nu gaan voorkomen en kun je eigenlijk voorkomen dat netcongestie ontwikkelingen stilzet?

De **voorzitter**: Mevrouw Bedijn.

Mevrouw **Bedijn** (PRO Zoetermeer): Ja voorzitter. Dat kun je inderdaad niet voorkomen en inderdaad, we hebben een heel goed plan Netcongestie dat ook in 2026 weer geactualiseerd moet worden want eigenlijk elke maand, elk jaar, lopen we tegen nieuwe obstakels aan. Waar je bijvoorbeeld aan kan denken is dat we veel beter moeten gaan kijken naar misschien energieopwekkende gebouwen, buurtbatterijen en echt alles op alles zetten om binnen de invloed die wij hebben netcongestie aan te pakken.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dat betekent dus wel dat we gewoon doorgaan met wat we al ingezet hebben toch?

De **voorzitter**: Mevrouw Bedijn.

Mevrouw **Bedijn** (PRO Zoetermeer): Zeker mevrouw Brouwer en we hebben zelfs letterlijk in het coalitieakkoord gezegd dat we de aanpak uit het vorige college, die zo geprezen werd, ook gaan actualiseren en gaan voortzetten.

De **voorzitter**: Dan zag ik nog een interruptie van de heer Van der Vlies, gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter, ik heb er nog eentje vanuit de recycling. De PvdA vroeg in 2022 nogal verontwaardigd waarom de oppositie niet was gevraagd en of de coalitie had overwogen om het conceptcoalitieakkoord aan inwoners voor te leggen. Het nieuwe akkoord zegt al wel veel over wijken ingaan en luisteren naar de inwoners, dus ik dacht, heeft u ook overwogen om die maatschappelijke partners alvast van tevoren een beetje te polsen?

De **voorzitter**: Mevrouw Bedijn.

Mevrouw **Bedijn** (PRO Zoetermeer): Ja, dat hebben we zeker overwogen en ik... Oh dan kijkt u, niet gedaan. Nee, we hebben gezegd 'we willen echt wel stadsgesprekken organiseren', dat is trouwens ook aan het nieuwe college. Wat deze keer ook het fijne was, is dat we vanuit heel veel maatschappelijke partners ook al dingen mee hadden gekregen om aan de tafel te bespreken, ik denk wel meer dan vijftig reacties, van scholen tot de FNV, van woningcorporaties tot individuele inwoners die ons iets mee wilden geven in dit coalitieakkoord.

De voorzitter: Ja, dan kijk ik naar mevrouw Bedijn en die had volgens mij verder geen tekst meer. Dan dank ik u hartelijk voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar de fractie van de PVV, de heer Smits. Gaat uw gang.

De heer Smits (PVV): Voorzitter, allereerst feliciteren wij de nieuwe coalitie met het bereikte akkoord en laat ik beginnen met het positieve. De aandacht voor woningbouw, het onderhoud van woonwijken en het opknappen van wijkwinkelcentra zijn absoluut goede ontwikkelingen, maar inwoners mogen ook verwachten dat duidelijk wordt hoe dit wordt betaald en wat ze daarvoor terugkrijgen. Voorzitter, na het lezen van dit akkoord blijft bij ons wel de vraag hangen wat inwoners hier over vier jaar concreet van merken. Het akkoord staat vol ambities en goede bedoelingen, veel wordt beter, mooier en groener, maar veel minder duidelijk is wat er daadwerkelijk bereikt moet worden. Dat zien we ook bij veiligheid. Er worden veel problemen genoemd, maar welke krijgen prioriteit, welke overlast moet afnemen en hoe merkt de inwoner straks dat Zoetermeer veiliger is geworden? Ook de uitbreiding met zes extra boas en/of buurtwerkers roept vragen op want het woordje 'en/of' is misschien wel het meest veelzeggende woord van het hele akkoord. Krijgen inwoners meer handhaving of meer begeleiding? De PVV kiest voor zichtbare handhaving en een harde aanpak van overlast en veelplegers maar voorzitter, het zal ook niemand verbazen dat het grootste verschil tussen deze coalitie en de PVV zit bij asiel en opvang. Terwijl veel inwoners zich zorgen maken over woningnood, leefbaarheid en veiligheid, krijgt dit onderwerp slechts een beperkte plek in het akkoord. Jonge Zoetermeesters en gezinnen wachten veel te lang op een woning. Ondertussen blijven statushouders voorrang krijgen op de schaarse sociale huurwoningen. Voor de PVV hoort een Zoetermeerse woningzoekende niet achter aan te sluiten in zijn eigen stad. Dat dit onderwerp leeft onder inwoners, is niet voor niks, bij de laatste verkiezingen hebben veel Zoetermeesters juist op dit punt een duidelijk signaal afgegeven. Wat wij missen is dan ook het antwoord op drie simpele vragen. Hoeveel opvang kan Zoetermeer nog aan, waar ligt de grens en wat gebeurt er als leefbaarheid of veiligheid onder druk komen te staan? Voorzitter, ook financieel kiest deze coalitie voor een opvallende koers. Er worden tientallen miljoenen euro's uitgetrokken voor nieuwe ambities en dat klinkt natuurlijk hartstikke prachtig, maar de rekening blijft opvallend onduidelijk en tegelijkertijd komt er een zevende wethouder bij, oftewel 6,5 fte en dat is ruim € 1,5 miljoen extra bestuurskosten. Dat vinden wij moeilijk uit te leggen aan inwoners want iedere euro kan maar één keer worden uitgegeven voorzitter. Dat de grootste partij van Zoetermeer niet aan deze coalitie deelneemt, is een politieke keuze geweest maar uiteindelijk gaat het niet om wie er aan de tafel zit, het gaat om de keuzes die gemaakt moeten worden en juist op veiligheid en asiel en de belangen van de Zoetermeesters missen wij die keuze in dit akkoord. Dat vinden wij een gemiste kans voor deze stad. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag een interruptie van de heer Zamani. Gaat uw gang.

De heer Zamani (D66): Ja, voorzitter. Ik was blij te horen dat de heer Smits zich toch wel kon vinden in de mooie ambities in het akkoord en die zijn er veel, sommigen noemen het zelfs sprookjes zo mooi zijn ze. Ik vroeg me af waarom u het dan niet logisch vindt dat er ook gelijk een uitbreiding van het stadsbestuur is, van het aantal wethouders, dat u dat dan weer helemaal niet logisch vindt terwijl u zegt 'die ambities zijn wel enorm, gaan we die wel halen?' Dan is het toch logisch dat je daar ook een uitbreiding krijgt?

De voorzitter: De heer Smits.

De heer Smits (PVV): Ja, dank u wel voorzitter. Als ik naar het akkoord kijk, zie ik niet dat ergens iets nodig is, om een extra wethouder erbij te doen. Dat zie je ook, de taakverdeling wordt daardoor wat minder en we hebben in het verleden in deze stad ook laten zien dat het ook met minder wethouders kan.

De voorzitter: Ik zie verder geen reactie en volgens mij was u aan het einde van uw eerste termijn. Dan dank ik de heer Smits van de PVV-fractie voor zijn eerste termijn en dan ga ik naar de fractie van de VVD, de heer Aptroot.

De heer Aptroot (VVD): Voorzitter, dank u wel. Namens de VVD mag ik met trots zeggen dat wij tevreden zijn met dit coalitieakkoord. Dit akkoord staat voor keuzes om een gave stad nog mooier te maken zonder de ozb te gaan verhogen en we zetten stevig in op veiligheid met extra aandacht voor veiligheid van kinderen en vrouwen want veiligheid is geen luxe, maar een basisbehoefte. Ons doel is

helder, iedereen in Zoetermeer moet zich veilig voelen en veilig zijn. Daarnaast geven we ondernemers de ruimte die zij verdienen want ondernemers zorgen voor banen, voor innovatie en voor dynamiek in onze stad. Wij willen dan ook een gemeente zijn die hen niet in de weg staat, maar die meedenkt, ondersteunt en kansen biedt. Zo bouwen we aan een stad die leeft, met aantrekkelijke winkelgebieden en een openbare ruimte waar mensen graag willen zijn, schonere straten, meer groen en beter onderhoud. Was dat de laatste? Oh ja en dat is geen bijzaak, dat is echt wat onze inwoners moeten ervaren maar een van de belangrijkste opgaven...

De **voorzitter**: Ja, ik moet u interromperen want mijnheer Smits wil u interromperen.

De heer **Aptroot** (VVD): Dat dacht ik al.

De heer **Smits** (PVV): Ja dank u. Ja, ik dacht dat u bijna klaar was want u zei 'is het de laatste', dus ik dacht 'o, dan moet ik snel zijn', maar misschien komt het nog wel en dan ben ik de heer Aptroot voor. De VVD heeft in het verkiezingsprogramma gepleit voor het afschaffen van de voorrangspositie van statushouders bij sociale huurwoningen en waar zien wij die ambitie terug in dit akkoord?

De **voorzitter**: De heer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Zolang dat wettelijk niet mag, zullen wij ervoor pleiten maar kunnen wij dat nergens opschrijven want wij zullen ons te allen tijde aan de wet houden.

De **voorzitter**: Gaat u verder mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter, een belangrijke opgave van deze tijd is de woningbouw en daarom zetten we vol in op de versnelling, geen eindeloze procedures en geen onnodige vertraging. We geven ruimte aan bouwers en ontwikkelaars en die krijgen maar drie simpele opdrachten: bouwen, bouwen, bouwen.

De **voorzitter**: De heer Aptroot, een interruptie van mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (LHN): Ja, dank voorzitter. Ik heb ook gelezen dat het coalitieakkoord zegt dat we voor minimaal 3000 woningen gaan en dat is natuurlijk een supergoed streven maar als we kijken naar de fysieke projecten komen daar al vele malen meer woningen uit. Dus kunt u daar misschien een toelichting op geven want heb ik dat dan niet goed gelezen, gaan we minder bouwen, gaan we meer bouwen?

De **voorzitter**: De heer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Dat heeft u deels goed gelezen, de programmering staat volgens mij de komende vier jaar op 2600, dus ik zou het zeer ambitieus vinden om daar in vier jaar tijd nog 400 bij te doen want het gaat over wat we in de komende vier jaar opleveren. Dus er staan al veel in de planning, daar ga ik straks ook een deel over zeggen, maar het is best ambitieus om in vier jaar tijd met een planningstijd die normaal acht jaar is nog 400 woningen extra erbij te doen.

De **voorzitter**: Ja, dan stel ik voor dat u verdergaat. De heer Aptroot, gaat uw gang.

De heer **Aptroot** (VVD): En daar gaan we over door want we beginnen bij de woningbouw uiteraard niet vanaf nul, we gaan namelijk profiteren van wat al voor een deel in gang is gezet en een deel door onze eigen wethouder Iedema want denk er maar aan, we gaan straks woningen opleveren bij de Fittershof, Engelandlaan 240, Terra Nova, het oude V&D-gebouw, het ABN AMRO-gebouw, Markt 10, en de Frankrijklaan. Dus wij kunnen straks gaan shinen met zijn allen op die woningen die eigenlijk voor een deel al door onze eigen Jan zijn ingezet. Tegelijkertijd ligt er een stevige basis voor de volgende stappen in de binnenstad. Denk aan deelgebied 5 en deelgebied 2, Nederlandlaan en Denemarkenlaan, daar staan we ook klaar om de volgende stap te doen. Voorzitter, we gaan echt niet alles verder radicaal anders doen. Belangrijke dossiers zetten wij door op de lijn die al is ingezet, denk hierbij aan de vruchten die we willen gaan plukken met alle reorganisaties in het Sociaal Domein.

De **voorzitter**: De heer Aptroot, ik zie een interruptie van mevrouw Siegelaer. Gaat uw gang.

Mevrouw **Siegelaer** (LHN): Ja, dank u voorzitter. Ik wil toch nog even terugkomen op dat aantal woningen want als we echt de cijfers die er staan erbij pakken, komen we op 4100 woningen uit die we voor 2029 gaan opleveren. Dat is wel een verschil met de doelstelling die in het coalitieakkoord is opgenomen, dus kunt u daar een reactie op geven?

De **voorzitter**: De heer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Ja, ik heb andere cijfers gezien maar als u zegt 4100, gaan we er 4500 opleveren, zo simpel is het.

De **voorzitter**: Mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (LHN): Mag ik dat als een toezegging noteren?

De **voorzitter**: Nou dat gaan we niet doen, daar gaat de raadsvoorzitter niet mee akkoord want het is geen raadsvoorstel. Als er geen andere interruptie is dan mag de heer Aptroot verdergaan.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter, dankzij het ledemaffect is er veel en flink financiële ruimte om te gaan investeren in de openbare ruimte maar voorzitter tegelijkertijd zijn wij als VVD ons zeer bewust van een hele krappe meerderheid die deze coalitie in de raad heeft. Dit is ook niet voor niets regelmatig besproken bij de onderhandelingstafel. Daarom kiezen wij ook nadrukkelijk voor samenwerking en er is echt oprecht ruimte voor de oppositie. Mevrouw Bedijn zei het net en dat wil ik hier ook nogmaals benadrukken. Wij realiseren ons ook goed dat de grootste partij hier niet in de coalitie zit, er niet bij zit, en juist daarom hebben wij bij een aantal keuzes ook echt nagedacht over hoe de verhouding in de hele raad in elkaar zit en niet alleen in deze coalitie. Voorzitter, we kijken uit naar hoe het aanstaande college deze plannen gaat omzetten in concreet beleid dat al onze inwoners gaan merken in de wijken, in hun straten en in het dagelijks leven.

De **voorzitter**: Dank u wel en nog een interruptie van de heer Van der Vlies. Gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Ja, voorzitter. In de financiële doorrekening van het coalitieakkoord staat dat we € 90.000,00 per jaar voor een halve extra wethouder kwijt zijn en € 293.000,00 per jaar voor ondersteuning van die halve extra wethouder. Samen is dat € 383.000,00, dus € 1,5 miljoen in deze periode. De VVD staat altijd voor zuinig omgaan met het gemeenschapsgeld en vorige week heeft u tijdens de pers vijf minuten een verhaaltje opgehangen over die gigantische ambities, dat het daarom nodig was, maar nu even serieus, kunt u nou helder uitleggen waarom deze extra bestuurlijke capaciteit noodzakelijk is, wat gaan we extra krijgen?

De **voorzitter**: De heer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): We gaan extra investeren in de openbare ruimte, we gaan de bouw versnellen, we komen met een innovatiefonds, we gaan heel veel op ons pad krijgen qua netcongestie en andere zaken waarbij heel veel innovatie zit en op het moment dat dit op ons pad komt, moeten we dat direct doen. Ik denk dat we een ploeg van zeven hele goede ambitieuze mensen hebben die onze stad op alles merkbaar beter gaat maken en ik doe liever het heel goed met zeven mensen dan half goed met zes.

De **voorzitter**: De heer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Ja sorry voorzitter, ik hoor de eerste drie dingen die de heer Aptroot zegt die woningbouw, die 3000 woningen, die ambitie, die waren er bij de vorige coalitievorming ook. Het getal van de totale investering over die vier jaar was vier jaar geleden hoger, een stuk hoger dan nu, dus met die ambities valt het wel mee. Dat Sociaal Innovatiefonds hadden we ook al, er wordt nu extra geld in gestort, dat begrijp ik, maar dat waren allemaal al ambities die we hadden. Kunt u concreet aangeven wat de Zoetermeerse inwoner meer krijgt met die halve extra wethouder?

De **voorzitter**: De heer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Als u het heeft over de ambities van de vorige en de huidige coalitie dan gaan we in ieder geval de woningambitie wel redden. Dat heeft de huidige helaas niet gehaald.

De **voorzitter**: Verder geen reactie van de heer Van der Vlies. Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja, ik had nog een andere vraag, ik was dat niet van plan maar het kwam door iets wat mijnheer Aptroot, zei. Hij zei iets over 'daarom hebben we ook nagedacht over de verhouding in de raad aan de onderhandelingstafel'. Zou u daar misschien wat meer licht op willen laten schijnen, wat is dat?

De **voorzitter**: De heer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Dat wil ik best doen zonder dat we echt over de onderhandelingen uit de school willen gaan klappen. Er zijn best wat onderwerpen op tafel geweest waarbij wij, maar ook de beide formaten, duidelijk zeiden 'jongens denk eraan, jullie hebben een gemiddelde raad die rechtser is dan jullie, weet je zeker dat je dit wilt of wil je daar ook aan gaan denken' en ik denk dat er echt wel een aantal concrete zaken zijn waarbij er echt serieus is nagedacht en waarbij onze wat linkere broeders echt hebben gezegd 'oké, wij snappen dit en wij geven meer ruimte omdat wij snappen dat de gemiddelde raad rechtser is dan deze coalitie.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): En ik maar hopen dat u rekening had zitten houden met ons.

De **voorzitter**: De heer Aptroot nog.

De heer **Aptroot** (VVD): Met u houd ik altijd rekening mevrouw Brouwer.

De **voorzitter**: Dank u wel. Nou moeten we oppassen. Even kijken, zijn er nog anderen? Als ik verder niks zie, dank ik de heer Aptroot voor zijn eerste termijn van de VVD-fractie. O, voordat u gaat mijnheer Aptroot, er is toch nog een interruptie van mijnheer Kats. Gaat uw gang.

De heer **Kats** (PVV): Ja dank voorzitter, nog één aanvullende vraag. Er werd net al een vraag gesteld omtrent voorrang van statushouders. Op dit moment heeft dat grote invloed op de woningvoorziening in onze stad. Als straks landelijk een beslissing wordt genomen waarin we wel een andere keuze kunnen maken als gemeente, stemt de VVD dan daarin mee zoals ook in het verkiezingsprogramma is meegenomen?

De **voorzitter**: De heer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Dan gaan wij heel goed nadenken over hoe wij de Huisvestingsverordening gaan aanpassen naar de tijd van nu en dan zullen wij zeker onze afweging daarin maken, maar ik ga nu niks toezeggen over wat er misschien in de toekomst wel of niet zou kunnen wijzigen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan nogmaals dank, nu niemand meer in de reprise hè? Nee. Ik ga naar de fractie van LHN. Mevrouw Siegelaer, gaat uw gang.

Mevrouw **Siegelaer** (LHN): Dank voorzitter. LHN begint met een compliment. Het is goed om te lezen dat een aantal belangrijke speerpunten van LHN in dit akkoord is overgenomen, dat waarderen wij. Tegelijkertijd zien we dat veel van deze voorstellen voortbouwen op beleid en initiatieven waarvoor de afgelopen jaren al een stevige basis is gelegd. Mooie plannen hebben een prijs, de coalitie doet een flinke greep uit de reserves om haar beleid mogelijk te maken. Dat verrast ons want het inzetten van reserves was voor sommige partijen eerder vrijwel onbespreekbaar. Hoe wordt de rekening betaald wanneer het rijk niet over de brug komt?

De **voorzitter**: Mevrouw Siegelaer, ik moet u even interrumperen want de heer Aptroot heeft een interruptie. Gaat uw gang.

De heer **Aptroot** (VVD): Gewetensvraag: welke coalitie heeft meer grepen uit de kast gedaan, de vorige coalitie of de beoogde nieuwe?

De **voorzitter**: Mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (LHN): Dat is zeker een gewetensvraag, een goede vraag. Ik verwacht uiteindelijk op het totaal dat het de nieuwe coalitie is.

De **voorzitter**: De heer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): U had 50% kans, u mag nog één keer raden.

De **voorzitter**: Ja, dit is te flauw. Mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (LHN): Dan ga ik door met mijn vervolg.

De **voorzitter**: Ik zou het voorstellen, gaat u verder.

Mevrouw **Siegelaer** (LHN): Hoe wordt de rekening betaald wanneer het rijk niet over de brug komt? Wie vandaag royaal belooft, moet morgen uitleggen wat er gebeurt als de inkomsten tegenvallen. De opvallendste investering is € 30 miljoen voor de openbare ruimte. LHN is voor schone straten, goed onderhouden groen en veilige buurten, maar bij zo'n bedrag horen duidelijke prioriteiten en meetbare resultaten. Wat gaat er concreet anders en welke investeringen komen hierdoor mogelijk onder druk te staan? Dan de veiligheid. We zijn positief over de uitbreiding van het boa-team, maar de huidige formatie is al lastig op sterkte te behouden. Hoe worden nieuwe boa's geworven en behouden? Ook blijft het akkoord voorzichtig over cameratoezicht. Als cameratoezicht aantoonbaar bijdraagt aan veiligheid, moet dat geen vrijblijvende onderzoeksvraag zijn. Bij woningbouw, wat ik net al aanhaalde, noemt de coalitie minimaal 3000 woningen terwijl de bestaande plannen veel hoger liggen. Wij verwachten echte versnelling en concrete resultaten voor starters, gezinnen en ouderen. Netcongestie bedreigt die woningbouw, maar ook bedrijven en voorzieningen. Welke maatregelen neemt de coalitie hiervoor, welke projecten krijgen straks voorrang en wanneer komt er een concreet uitvoeringsplan? Ook over de Mandelabrug willen wij duidelijkheid, komt er dit jaar een raadsvoorstel of worden er opnieuw onderzoeken gestart? Voor het Sociaal Domein is de kostenbesparing vanaf 2027 positief omdat het beheersbaar wordt binnen het domein maar waarom worden besparingen niet direct benut voor sociale innovaties, waarom opnieuw € 5 miljoen uit de reserves halen? Verder missen wij concrete ambities voor ouderen, thuiszitters leerplicht, en wat zijn die ambities? De afgelopen periode hebben we daar best veel op ingezet en we zien dat niet terug in de coalitieovereenkomst. Tot slot de extra wethouder. Die past niet bij de omvang van dit akkoord en kost veel geld. Waarom kiest de coalitie voor meer bestuur in plaats van meer uitvoering? LHN werkt constructief mee, maar blijft kritisch op veiligheid, woningbouw en goede zorg voor jong en oud want goed bestuur draait niet alleen om mooie woorden of extra bestuurders, maar om zichtbare resultaten voor onze inwoners.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van de heer Zamani, gaat uw gang.

De heer **Zamani** (D66): Ja voorzitter, ook weer over die zevende wethouder want ook mevrouw Siegelaer geeft aan 'een enorm ambitieus akkoord, u gaat heel veel doen, is het wel realistisch?' en dan stelt ze tegelijkertijd de vraag: waarom breiden we dan het stadsbestuur uit? Het is met zulke ambities toch juist heel logisch om dat uit te breiden?

De **voorzitter**: Mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (LHN): Dank voor uw vraag. Zoals wij ernaar kijken, in ons zicht, is het dat er de afgelopen tijd heel veel voorstellen naar de raad zijn gekomen die nu uitgevoerd gaan worden. Er wordt niet heel veel nieuw beleid gemaakt in dit stuk, dus de vraag is waar je dan een extra wethouder voor nodig hebt. De ondersteuning van het ambtelijk apparaat snap ik deels, laat ik hier voorzichtig mee zijn, maar de uitbreiding met een wethouder begrijp ik niet.

De **voorzitter**: Dan dank ik mevrouw Siegelaer voor haar eerste termijn van de LHN en dan ga ik naar D66. De heer Zamani, gaat uw gang.

De heer **Zamani** (D66): Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, als je als mens zo gek bent om de lokale politiek in te gaan, avonden op te offeren, ellenlange discussies aan te gaan, soms vakanties op te zeggen, dan doe je dat met de hoop iets te bereiken voor je stad, dan doe je dat met de hoop om iets te bereiken voor de mensen die op jou hebben gestemd, die jou het vertrouwen hebben gegeven om

op te komen voor betaalbare woningen, voor groen in de stad, voor zorg dichtbij, voor kansengelijkheid voor hun kinderen en als het dan lukt om dat vertrouwen om te zetten in concrete plannen voor de stad dan is dat het mooiste wat er is voorzitter. Dan zijn al die avonden discussiëren het waard, dan zijn die ellenlange discussies over blotevoetenpaden, dan kijk ik naar mevrouw Bink en Meurs, over minikerncentrales, ik kijk naar mevrouw Haak, de heer Van der Vlies, tegeltaxi's ja en de ziplijn met mijnheer Aptroot, dan is het dat allemaal waard voorzitter.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink heeft daar nog wel een interruptie op.

De heer **Zamani** (D66): Ja, over de blotevoetenpaden?

De **voorzitter**: Ik denk dat u niet helemaal goed zat. Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja, dank u wel. Nee, de heer Zamani zat wel goed. Dat blotevoetenpad, dat is dat nieuwe beleid dat u gaat uitvoeren, dan stof ik hem nog even af, die motie.

De **voorzitter**: De heer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Ik zou het maar doen.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Zamani** (D66): Voorzitter dank, dank, dank en voorzitter dat is ook een kracht van dit akkoord. Kracht van dit akkoord is dat het niet alleen een akkoord is van die vier partijen. Tuurlijk heeft elke partij zijn eigen kleur ingebracht, maar het is ook een akkoord, een samenvatting, van wat hier in dit huis is bediscussieerd, wat de inwoners hier hebben ingebracht tijdens het spreekrecht en alle gesprekken die we hebben gevoerd aan de deur en met organisaties. Dat maakt dit akkoord zo sterk en ik durf als D66 echt te zeggen dat dit een fantastisch akkoord is voor de stad. Voorzitter, dan ga ik lezen wat de fractie mij heeft opgedragen want anders...

De **voorzitter**: Ja, maar voordat u dat gaat doen een interruptie van de heer Van der Vlies. Gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Ja ik dacht, u gaat nu praten over een fantastisch akkoord, dus dat moet ik even onderbreken. Nee sorry, ik heb er nog eentje uit de oude doos. In 2022 vroeg D66, uw voorganger, heel scherp of de bibliotheekfunctie in de wijk niet gewoon een boekenkast in een wijkrestaurant kon zijn. Die vraag was toen terecht en ik stel hem graag opnieuw want in dit akkoord staat opnieuw een bibliotheekfunctie in iedere wijk, maar in die financiële onderbouwing zien wij daar niks van terug. Dus kan de heer Zamani uitleggen wat de inwoners straks concreet krijgen, een echte voorziening voor lezen, leren, digitale vaardigheden en ontmoeting of toch vooral een beperkte functie, een boekenkast ergens in de hoek en waar is die financiële onderbouwing?

De **voorzitter**: De heer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Ja, voorzitter. Ik zou toch die boekenkast in de hoek niet zo klein maken als die is want, een dBos heet het volgens mij, een bibliotheek op school, is toch een fantastische voorziening. Dat is inderdaad een boekenkast, maar daar hebben daar hebben heel veel kinderen heel wat aan, dus ik zou dat niet zo klein maken en inderdaad, als we dat op elke school kunnen realiseren dan zou dat fantastisch zijn. Dat is inderdaad een van de onderdelen die we kunnen realiseren en financieel gezien lijkt het dat het kan uit de middelen die we al hebben en als dat niet kan dan komen we graag bij u terug.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Zamani** (D66): Dank u wel. Ik ga nu voorlezen wat de fractie me heeft opgedragen want ik heb begrepen dat ik goed vervangbaar ben de afgelopen weken, dus ik ga maar doen wat ze zeggen. Voorzitter, akkoord waar we echt investeren in de stad. Jarenlang heeft Zoetermeer geld overgehouden, nu gaan we kiezen en ervoor zorgen dat het geld teruggaat naar mensen waar het hoort, dat zijn onze inwoners en investeren begint voor D66 bij wonen.

De **voorzitter**: De heer Zamani, een interruptie van mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (LHN): Ja, dank voorzitter. Natuurlijk is het heel mooi om te horen dat we gaan investeren in de stad en het geld uitgeven waar het hoort, maar ik heb u volgens mij eerder ook horen zeggen dat we zuinig moeten zijn waar we het geld op uitgeven, dat we het niet zomaar uit moeten geven en nu gaan we het investeren in de stad.

De **voorzitter**: De heer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Ja, voorzitter. Als u iemand heeft gehoord die heeft gezegd 'geef toch alsjeblieft geld uit', dan was het D66. Dus dat is niet mijn quote geweest.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Zamani** (D66): Dank u wel voorzitter. Investeren begint voor D66 bij wonen. We hebben de ambitie om minimaal 3000 woningen te realiseren en woningbouw versnellen en ervoor zorgen dat er meer betaalbare woningen zijn. Betere doorstroom voor starters en kansen voor jonge gezinnen, maar een stad is meer dan huizen voorzitter. Daarom investeren we fors in onze wijken met € 30 miljoen voor betere openbare ruimte, meer groen en veilige straten. Daarnaast voorzitter, zetten we stevig in op vergroening met onder andere 2000 nieuwe bomen en we gaan door met de gratis-bomenactie. Voorzitter, we maken de gemeente ook menselijker met een lokale ombudsman en een jeugdbondsman zodat inwoners en jongeren makkelijker gehoord worden. Voorzitter, verder investeren we in sport, ontmoeting en veiligheid. De rode draad...

De **voorzitter**: Mijnheer Zamani, excuus. Ja, ik dacht een nieuwe zin maar de heer Van der Vlies heeft een interruptie, gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Nee, nee, niet uit de oude doos deze keer voorzitter. Wij zagen in de... U heeft het keurig over investeren en dat klinkt allemaal fantastisch, dus daar zijn we blij mee maar ik zag ook nog een klein kleinigheidje van € 50.000,00, uit te geven aan een onderzoek naar iets van een vaarbeweging of een vaardoorgang en dit lijkt me een soort landtunnelachtig grapje, maar dat schijnt serieus te zijn. Dus wat wilt u nou bereiken met opnieuw een onderzoek doen naar iets wat al eerder is onderzocht en wat toen is afgewezen omdat het niet realistisch bleek?

De **voorzitter**: De heer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Ja voorzitter, hier hebben we al discussie over gevoerd. Dat niet realistische daar zijn we het niet over eens. Het onderzoek waar de heer Van der Vlies aan refereert is uit 2014, dat is een enorm oud onderzoek en wij denken dat we toe zijn aan een nieuw onderzoek om te kijken of we zo'n mooie voorziening voor de stad kunnen realiseren en ik denk dat het heel goed realiseerbaar is voorzitter en dat het met de kosten echt wel meevalt.

De **voorzitter**: De heer Van der Vlies en dan zag ik nog mevrouw Brouwer. Eerst de heer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Ik begrijp dat D66 misschien de hoop heeft dat opnieuw een duur onderzoek misschien straks een goedkoper antwoord geeft.

De **voorzitter**: De heer Zamani, gaat uw gang.

De heer **Zamani** (D66): Als ik mag reageren voorzitter. Het onderzoek kost € 50.000,00, ik heb wel duurdere onderzoeken gezien, ook in dit akkoord, maar goed.

De **voorzitter**: Ik ga eerst naar mevrouw Brouwer want die had haar hand eerst opgestoken. Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja, een belangrijk probleem bij die vaarverbinding is dat er echt een enorm waterhoogteverschil is tussen de plas en het omliggende water. Dus denkt mijnheer Zamani dat in de afgelopen twaalf jaar dat verschil is verdwenen?

De **voorzitter**: De heer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Ja, voorzitter. Ik ben oprecht wel bang dat dit zo is met de hitte die we nu meemaken. Ik denk echt dat er heel wat centimeters vanaf zijn, maar daar ben ik bang voor. Voorzitter inderdaad, er is een hoogteverschil en dat is volgens mij 10 meter terwijl de afstand van de beide wateren..., daar kun je bijna naartoe gooien en daar moet gewoon een sluis komen. Dus er zijn gewoon technieken om die waterverschillen te overbruggen.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink, gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja, voorzitter. Er is ook een onderzoek geweest om een brug te maken dwars over de plas, de Noord Aa. Gaat u dat onderzoek ook opnieuw doen want dat is ook nog steeds een interessant onderwerp.

De **voorzitter**: De heer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Ik vind dat ook een fantastisch voorstel voorzitter, maar laten we dat in de raad samen bespreken en dan moeten we ook kijken naar alle verenigingen die allemaal zeilboten hebben met enorme dingen die over de brug... O, hij moet open. Ja, nou ja, dan... Daar moeten we naar kijken voorzitter.

De **voorzitter**: Ik stel voor, water is interessant nu met die hitte, dat snap ik ook wel maar ik stel voor dat de heer Zamani verdergaat. Gaat uw gang.

De heer **Zamani** (D66): Ja, voorzitter. De rode draad van dit akkoord is dat we investeren, we investeren in de wijk, we investeren in onderwijs, we investeren in groen, in veiligheid en tot slot voorzitter, politiek is op haar best wanneer vertrouwen wordt omgezet in daden, wanneer plannen zichtbaar worden in de stad, wanneer inwoners over een paar jaar kunnen zeggen 'ja, er is echt zichtbaar wat gebeurd, Zoetermeer is merkbaar beter'. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel en nog een interruptie van mevrouw Siegelaer. Gaat uw gang. En de heer Kats ook. Mevrouw Siegelaer eerst.

Mevrouw **Siegelaer** (LHN): Ja, dank voorzitter. Kunt u misschien toelichten hoe we meer kunnen doen voor de thuiszitters, is dat meegenomen in het plan of hoe de leerplicht nog beter kan functioneren?

De **voorzitter**: De heer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Dan vraagt u mij wat voorzitter, het is niet helemaal mijn onderwerp en ik wilde bijna zeggen 'ik kom er schriftelijk bij u op terug'. Ik zou niet zo een-twee-drie weten wat je daar het beste voor kunt doen, maar er zijn vast wel hele slimme mensen binnen de fracties die daarover hebben nagedacht.

De **voorzitter**: Voldoende? Ja. De heer Kats nog? Gaat uw gang.

De heer **Kats** (PVV): Dank voorzitter. Ik denk dat er een aantal grote verschillen zitten tussen D66 en de PVV, zeker op een stuk als asiel en migratie, maar ik denk dat er ook een punt is waar we wel redelijk hetzelfde over denken en dat is veiligheid, onze inwoners in de stad moeten veilig kunnen zijn. Heel concreet heb ik daar een vraag over. Wij krijgen best wel wat signalen vanuit omwonenden van het azc dat die zich onveilig voelen en ik ben heel benieuwd hoe in dit coalitieakkoord die omwonenden zich veiliger gaan voelen. Wat gaat daar concreet voor gedaan worden?

De **voorzitter**: De heer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Ja, voorzitter. De veiligheid van onze inwoners is enorm belangrijk, maar ik wil toch wel refereren aan het debatje dat we hier hebben gehad, waar u cijfers aanhaalde over de veiligheid, over meldingen die zogenaamd zijn gedaan over geweldsincidenten terwijl dat gewoon kleine overtredingen waren. Dus u maakt het probleem elke keer groter en groter terwijl dat niet zo is. Dus ik zou als antwoord willen refereren aan het debatje dat we vorige keer hadden. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Kats nog kort? Gaat uw gang.

De heer **Kats** (PVV): Ja, dank voorzitter. Er wordt inderdaad gerefereerd aan een debat dat we eerder hebben gehad. Ik denk dat het goed is dat wij misschien samen eens kijken naar de signalen die we echt concreet vanuit de inwoners hebben gekregen. Ik hoop dat daar het beeld toch iets bij verandert dan enkel cijfers die misschien anders geïnterpreteerd worden.

De **voorzitter**: De heer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Een kopje koffie kan altijd voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan dank ik u hartelijk voor de eerste termijn van de fractie van D66 en gaan we over naar de fractie van de PDvZ, mevrouw Haak.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Voorzitter, aan ambitie geen gebrek. Dat was mijn eerste gedachte na het lezen van dit coalitieakkoord. De tweede gedachte was, maar hoe dan? Wat mij opviel bij het lezen van dit akkoord is dat het enerzijds ontzettend ambitieus is, maar tegelijkertijd ook niet zo vernieuwend. Er worden geen schokkende nieuwe voorstellen gedaan, net zomin als we echt afscheid moeten nemen van bestaande keuzes, bijvoorbeeld een museum. Het coalitieakkoord is vooral het voortzetten van bestaand beleid en het uitvoeren van plannen en agenda's die wij als raad de afgelopen periode al met elkaar hebben vastgesteld, veel daarvan zelfs unaniem. Dus zo verrassend is dat misschien ook weer niet. Sterker nog, het coalitieakkoord van het vorige meer rechtsgeoriënteerde college lijkt in grote lijnen op dat van dit toch iets meer linksgeoriënteerde college. Zelfs mijn vriend Copilot kwam tot de conclusie dat deze akkoorden voor 80% tot 90% overeenkomen. Maar dan rijst de vraag waarom deze partijen er toch voor kiezen om zeven wethouders voor te dragen. Is dat omdat men denkt dat het werk niet met zes wethouders gedaan kan worden? Ter vergelijking, in Utrecht, met bijna drie keer zoveel inwoners, bestuurt men de stad ook met zeven wethouders. Wij kunnen in dit akkoord niet terugvinden waarom een zevende wethouder noodzakelijk is.

De **voorzitter**: Dan ga ik u na die zin even vragen, want de heer Zamani heeft een interruptie.

De heer **Zamani** (D66): Ja, voorzitter. Mevrouw Haak geeft aan dat de programma's best wel gelijk met elkaar zijn en dat wij voortbouwen op de eerder gemaakte afspraken en het beleid van het vorige college, maar dat is toch ook zo, niemand beweert toch ook dat het niet zo is. De stad is toch ook opgebouwd door mensen die in de voorgaande perioden keihard hebben gewerkt voor de stad? Niemand zegt toch ook dat het niet zo is? Waarom zegt u dat? Ik begrijp het niet.

De **voorzitter**: Mevrouw Haak.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Doet hij het? Ja, ik denk dat wij elkaar dan niet goed begrijpen want het was positief bedoeld. Misschien moet ik de intonatie iets anders doen.

De **voorzitter**: Ik zie nog een kop koffie aankomen. Mevrouw Haak, gaat u verder.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Maar de vraag waarom deze partijen ervoor kiezen om met zeven wethouders te besturen blijft nog natuurlijk wel overeind staan aangezien Utrecht inderdaad met drie keer zoveel inwoners ook met zeven wethouders voort kan. We vragen de coalitiepartijen om dat aan ons en aan de Zoetermeerse inwoners uit te leggen. We waarderen de intentie van deze coalitie om een akkoord op hoofdlijnen te maken, dat geeft ook de oppositie ruimte om input te leveren. We lezen positieve zaken, aandacht voor parkeerdruk, onderzoeken van initiatieven voor jongeren en uitgaan, het serieus nemen van participatie en zelfs ook de ambitie om de ombudsman of -vrouw aan te stellen. Eigenlijk kun je zeggen dat het akkoord vol staat met mooie voornemens. Het kan bijna niet anders dan dat we over vier jaar de beste, de mooiste en de fijnste stad van Nederland zijn en toch blijft die ene vraag hangen, hoe dan? Het Topteam Woningbouwversnelling gaat actief knelpunten oplossen en projecten begeleiden, maar hoe dan? We verminderen onnodige regels voor ondernemers, we willen het vertrouwen van inwoners vergroten door te kijken naar de mensen in plaats van de problemen. Allemaal mooie ambities maar opnieuw, hoe worden ze concreet gemaakt? Voorzitter, aan ambitie geen gebrek en dat is ook goed, maar wat wij missen in dit akkoord is realisme. We weten dat we de komende jaren fors minder geld van het rijk zullen ontvangen en enerzijds doen we een greep uit de spaarpot om impulsen aan de stad te geven en anderzijds voegen we nieuwe structurele lasten aan de begroting toe. De vooruitzichten worden in dit tekort bijzonder rooskleurig gepresenteerd en tegelijkertijd lezen we dat het college na 2027 met keuzescenario's voor bezuinigingen komt. Onze vraag aan de

coalitiepartijen is dan ook helder, welke van deze ambities sneuvelen als het erop aankomt? Dank u.

De voorzitter: Dank u wel en ik zie een interruptie van de heer Aptroot, gaat uw gang.

De heer Aptroot (VVD): Ja voorzitter, ik krijg een vraag. Er sneuvelt helemaal geen enkele ambitie en daarom zitten wij er met zeven hele goede bestuurders om dat allemaal waar te kunnen maken, maar ik begrijp en dat ga ik aan mevrouw Haak vragen, u vindt dit een geweldig akkoord, u vindt het zelfs hetzelfde als het rechtse akkoord, dus u mag ons hartelijk danken. Ik neem aan dat u ons dan ook steunt met al die goede plannen.

De voorzitter: Mevrouw Haak.

Mevrouw Haak (PDvZ): Ik steun in principe de ambitie, die lijkt me geweldig, maar wat ik ook al aangaf in mijn spreektekst, het is niet heel realistisch. Als het zo makkelijk was, dat je zeven wethouders kunt neerzetten en het dan opgelost was dan zou ik zeggen, laten we er tien doen, dan kan alles, maar zo werkt het in de praktijk natuurlijk niet, je bent niet alleen afhankelijk van je eigen ambtelijk apparaat of van je bestuurder, je bent heel veel afhankelijk van externe factoren en die heb je gewoon niet in de hand.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Aptroot nog?

De heer Aptroot (VVD): Ja voorzitter. We gaan straks nog even overleggen over die drie extra wethouders. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Haak hoeft daar... Ik neem aan geen reactie. Nee, dat dacht ik al. Dan... Ja, buiten alle beperkingen die dat heeft, maar dat daar los van. Dank u wel mevrouw Haak voor de eerste termijn van de fractie van de PDvZ. Dan gaan we over naar de fractie van het CDA, mevrouw Hensen.

Mevrouw Hensen (CDA): Op het knopje drukken, dat helpt. Dank u wel voorzitter. Voor het CDA Zoetermeer draait dit akkoord om één kernvraag, blijft Zoetermeer een stad waar mensen prettig kunnen wonen en samenleven? Daarvoor is bouwen nodig, starters, gezinnen en senioren wachten op een woning en het is goed dat dit akkoord daar tempo mee gaat maken, maar woningen alleen maken nog geen leefbare wijk. Leefbaarheid gaat verder dan stenen en bestrating, het gaat om mensen, om mantelzorgers en vrijwilligers die steun en waardering verdienen, om hulp die dichtbij en begrijpelijk is, om buurten waar mensen elkaar kennen en naar elkaar omzien, waar plekken zijn waar mensen een praatje kunnen maken, samen kunnen bewegen of zingen of kaarten, of dit nu binnen of buiten is. De afgelopen jaren hebben we gezien dat de wijkgerichte aanpak van Meerzicht werkt. Daarom willen we die ook uitrollen in Buytenwegh-Seghwaert, onderzoeken wat de mensen in de wijk nodig hebben en dit oppakken samen met de mensen die er wonen, ondernemen, met buurtwerkers, scholen, verenigingen zodat iedereen gezien wordt en de wijk een plek is om thuis te komen. Dat is voor het CDA Zoetermeer misschien wel de belangrijkste opgave voor de komende jaren, niet alleen bouwen aan de stad, maar zorgen dat Zoetermeer een stad blijft waar mensen goed kunnen leven, voor jonge gezinnen, voor ouderen, voor starters en voor iedereen die hier thuis is. We zijn blij dat Véronique Frinking onze wethouder wil blijven. Zij krijgt de portefeuille van de menselijke maat en van wijkkracht oftewel van gezondheid en welzijn, asiel en integratie, wijkgericht werken en sociale innovatie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie een interruptie van de heer Westhoek. Gaat uw gang.

De heer Westhoek (SP): Ja voorzitter, dank u wel. Het CDA krijgt inderdaad onder andere de portefeuille zorg en ik als ik dit akkoord lees, zie ik zes of zeven keer het woordje 'innovatie' staan bij het onderwerp Zorg of Dicht in de wijk, maar ik krijg er helemaal geen gevoel bij en als ik u zo hoor, vind ik het ook totaal geen innovatie maar gaan we eindelijk terug naar zoals het vroeger ook was, dichter bij de mensen organiseren. Wat verstaat u dan precies onder die innovatie?

De voorzitter: Mevrouw Hensen, gaat uw gang.

Mevrouw Hensen (CDA): Dank u wel. Een gedeelte daarvan is in ieder geval de reorganisatie die in het Sociaal Domein is ingezet. Niet meer op dezelfde weg door blijven gaan want dat is gewoon financieel niet haalbaar, maar kijken hoe we het anders kunnen doen zodat het beter georganiseerd wordt bij de mensen thuis, zodat wij ook kunnen kijken of dat goedkoper werkt want dat is wel de bedoeling.

Daarnaast zijn er ook... Het Sociaal Innovatiefonds is daar geweest en daar gaan we ook mee verder, kijken welke nieuwe maatregelen... De enige die me nu even te binnen schiet is Cultuur op recept en Sport op recept, dat zijn kleine initiatieven die in andere steden goed gewerkt hebben, die veel meer opbrengen dan ze kosten en waarbij mensen zich gezien voelen en vaak ook al eerder geholpen worden, preventief geholpen worden, waardoor ook de zorg ontlast wordt. Dus het is wel anders dan wat we nu doen.

De **voorzitter**: De heer Westhoek nog. Gaat uw gang.

De heer **Westhoek** (SP): Ja, anders, maar echt het woordje 'innovatief' sprong er gewoon uit. Ik heb daar totaal geen gevoel bij, maar het schijnt wel het toverwoord te zijn als we kijken naar met name de zorg en ja, ik ben dan toch wel benieuwd wat voor innovatieve dingen we daar dan gaan zien.

De **voorzitter**: Mevrouw Hensen.

Mevrouw **Hensen** (CDA): In ieder geval de reorganisatie van het Sociaal Domein. Misschien is het niet per se innovatief als wel anders en even anders kijken naar hoe zorg ook geïmplementeerd kan worden en hoe de zorg ook goed kan werken en misschien ook gewoon iets naar voren halen. Dus het is niet per se innovatief in 'o, jongens, we gaan allemaal helemaal andere dingen doen', maar wel innovatief in 'we hebben het hier nog niet gedaan'. We gaan het naar voren halen, dus de preventie verder naar voren halen waardoor de echte zorg komt bij de mensen die het heel hard nodig hebben.

De **voorzitter**: Ik denk dat... Ik zie de heer Westhoek. Ja, volgens mij... Mevrouw Siegelaer nog een interruptie? Gaat uw gang.

Mevrouw **Siegelaer** (LHN): Dank voorzitter. Na uw toelichting ben ik eigenlijk nog meer benieuwd wat die sociale innovaties dan precies inhouden want die € 5 miljoen die hier extra uit de reserves wordt gehaald gaat eigenlijk dus voort op wat we al hebben besloten met elkaar, maar hoe gaan we dat dan anders doen want u geeft net aan dat het niet echt sociale innovaties zijn, maar dat het toch is om de kosten binnen het Sociaal Domein te beperken. Begrijp ik dat goed?

De **voorzitter**: Mevrouw Hensen.

Mevrouw **Hensen** (CDA): Een beetje flauw om te zeggen maar nee, dat begrijpt u eigenlijk niet goed. Dan heb ik het misschien niet goed genoeg uitgelegd. Er zijn nu al dingen ingezet want het Sociaal Innovatiefonds is niet nieuw, daar zijn we al een poos mee bezig. Inderdaad Welzijn op recept onder andere en er zijn er nog een paar maar daar kom ik morgen op waarschijnlijk. Er zijn meer van dit soort initiatieven die in het land gebruikt worden en waarom zouden we zelf het wiel opnieuw uitvinden, maar misschien zijn er ook wel initiatieven waar we nog niet aan gedacht hebben en daar gaan we mee aan het werk omdat ze gewoon goede resultaten bieden en die kunnen in Zoetermeer dus ook geïmplementeerd worden.

De **voorzitter**: Ik geef u nog het woord en dan wil ik zo langzamerhand dit punt wel gaan afronden. Mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (LHN): Dank voorzitter. Nou, dat klinkt heel ambitieus en mooi, dus ik ben benieuwd naar de plannen, maar dan blijft mijn tweede vraag eigenlijk nog open staan, waarom halen we dit budget uit de reserves en waarom halen we dat niet uit de besparingen die we uit het Sociaal Domein halen?

De **voorzitter**: Mevrouw Hensen.

Mevrouw **Hensen** (CDA): Omdat wij rust willen in het Sociaal Domein.

De **voorzitter**: Oké. Dat is een heel kort en krachtig antwoord, dank u wel. Dan de heer Kats nog, gaat uw gang.

De heer **Kats** (PVV): Ja, dank voorzitter. Ik heb daar nog één aanvullende vraag op. Ik hoor het stukje innovatie aan de ene kant en aan de andere kant hoor ik 'rust in de zorg'. Wat mij betreft gaan rust en innovatie niet volledig samen hand in hand met elkaar, dus ik zou graag van mevrouw Hensen willen

weten waar wij op gaan inzetten, gaan wij inzetten op innovatie waarin we echt dingen vooruitstrevend gaan doen of gaan wij ervoor zorgen dat we eigenlijk met het oude beleid doorgaan en daarmee ook de rust in het Sociaal Domein behouden?

De voorzitter: Mevrouw Hensen.

Mevrouw Hensen (CDA): Voor mij is er absoluut geen tegenstelling tussen rust en innovatie. We gaan nieuwe dingen doen. Het Sociaal Domein houden zoals het nu is, is onwerkbaar, daar hebben we gewoon het geld niet voor. Daar hebben we hier in Zoetermeer het geld niet voor, daar hebben we landelijk het geld niet voor, dus dat kan gewoon niet, dus we moeten kijken hoe we het anders kunnen doen. Misschien is innovatie dan een ander woord om anders te kijken, om anders te doen, om het anders te gaan inrichten.

De voorzitter: Oké. Ik stel voor deze discussie af te ronden. Dan dank ik mevrouw Hensen voor haar eerste termijn van de fractie van het CDA en ga ik over naar de fractie van de ChristenUnie-SGP, Mevrouw Brouwer.

Mevrouw Brouwer (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, het nieuwe coalitieakkoord is een behoorlijk samenhangend verhaal geworden waar we duidelijk de vier partijen in zien. Wat opvalt is dat het bestuurlijk in het midden uitkomt, tussen economische daadkracht, wijkgerichte betrokkenheid, aandacht voor jongeren en toekomst en leefbaar in groen en daarin dan wat ons betreft vrij weinig prioritering. Er worden verder een stuk of negen onderwerpen genoemd die een onderzoek krijgen en waarin we ook wat politieke stokpaardjes herkennen. Ik hoop dat dit niet dezelfde weg gaat als het onderzoek naar de landtunnel. Overigens valt het me op dat jullie geen museum gaan sluiten, waarom is dat? Maar even geen gekheid voorzitter, in dit akkoord zien we heel veel dingen die ons aanspreken, de kracht van de gemeenschap, een dienstbare overheid, doorstroming op de woningmarkt, leefbaarheid, een energietransitie die haalbaar en betaalbaar is en veel aandacht voor jongeren. In dit coalitieakkoord, het is geen uitvoeringsplan, blijft er nog een beetje veel te raden over als je het over de uitvoering hebt. Op zich geeft dat niet, maar je vraagt je wel af hoe haalbaar het is om overal gas bij te zetten in een tijd van tekorten aan geld, personeel en materiaal. Drie dingen die ons in dit verhaal prikkelen zijn de financiën van het Sociaal Domein, de nieuwe handhavers en de greep uit de reserves en die drie loop ik nu even langs. De wens dat het Sociaal Domein zijn eigen broek moet gaan ophouden, is begrijpelijk maar de vraag is of het realistisch is, is het eigenlijk geen ingebouwde bezuiniging? Daar willen we graag even over doorpraten met de coalitiepartijen. Dan het tweede punt, een nieuwe handhaver/buurtwerker. Dat zijn wel heel verschillende functies, wat is daar nou precies de bedoeling van, van elk drie, en waarom is dat zo in het midden gehouden, is dat een politieke keus?

De voorzitter: Ik zie al een interruptie, of een antwoord dat weet ik eigenlijk niet, van de heer Aptroot. Gaat uw gang.

De heer Aptroot (VVD): Ja voorzitter, het is een antwoord want u stelt allemaal vragen maar volgens mij komt er geen tweede termijn en gaat er niemand antwoord geven. Dus ik ga in ieder geval even... Een deel is gewoon handhavers, die moeten zichtbaar worden in de stad voor extra veiligheid, en een deel gaan we inzetten. Waarom we het met een jongerenwerker doen? Wij zoeken voor een deel handhavers die specifiek jongeren gaan opzoeken voor de veiligheid van jongeren en online veiligheid. Daar zien we dat dit steeds gevaarlijker wordt voor onze jongeren. We zien in andere gemeenten dat daar steeds betere handhavers, boa's, jongerenwerkers, hoe je ze ook noemt, zijn die echt naar jongeren gaan, die hun taal spreken, die hen wijzen op veiligheid online. Daarom staat dat daar zo. Hoe we het noemen, noemen we het maar er moet een deel zichtbaarheid op straat extra komen en er gaat een deel echt voor online veiligheid, lesgeven aan onze jongeren hoe dat beter en veiliger kan online.

De voorzitter: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw Brouwer (ChristenUnie-SGP): Het is het toch mooi als je in interrupties antwoorden krijgt. Ik stel voor dat iemand ook even interrumpeert op mijn eerste vraag.

De voorzitter: Nou mevrouw Bedijn, u wordt op uw wenken bediend zie ik. Gaat uw gang.

Mevrouw Bedijn (PRO Zoetermeer): Ja, ik ben de moeilijkste niet. Nee, wat we vragen, 'goh, ik maak me zorgen om het Sociaal Domein' en volgens mij delen we die zorg met de hele raad. We hebben er

net wel met elkaar mee ingestemd om het Sociaal Domein te reorganiseren en de winst die we daarmee halen is dat we lokale teams hebben en dat we kunnen ontschotten. Daar bent u het wel met mij eens en dat willen we eigenlijk voortzetten.

De voorzitter: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw Brouwer (ChristenUnie-SGP): Ja, maar dat is niet de vraag die ik stelde en volgens mij ook niet het antwoord dat in het coalitieakkoord staat. Het is niet zo 'ik maak me zorgen over het Sociaal Domein', dat is een ander onderwerp. Dat doe ik ook, maar de vraag was: dat het Sociaal Domein zijn eigen broek moet gaan ophouden, betekent niet dat we wat we bezuinigen gaan investeren in het Sociaal Domein, dat betekent dat wat het meer gaat kosten we ergens anders in het Sociaal Domein moeten bezuinigen.

De voorzitter: Mevrouw Bedijn.

Mevrouw Bedijn (PRO Zoetermeer): Volgens mij hebben we in het coalitieakkoord heel duidelijk met elkaar afgesproken dat niemand door het ijs zakt, dat we niemand in de steek laten, maar dat wij echt wel verbeteringen zien zoals innovatie, zoals preventie, waarmee we in het Sociaal Domein echt verbeteringen kunnen behalen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw Brouwer (ChristenUnie-SGP): Ja, maar in het coalitieakkoord staat dat als het Sociaal Domein ergens duurder wordt dat in het Sociaal Domein moet worden opgelost. Dat is de andere kant van dit verhaal en daar maak ik me zorgen over.

De voorzitter: Mevrouw Bedijn nog kort en dan stel ik voor dat u verdergaat met uw derde vraag. Mevrouw Bedijn.

Mevrouw Bedijn (PRO Zoetermeer): Nee, wij staan erachter en we zijn heel goed bijgepraat over waarom dit ook echt nodig is en waarom dit ook kan. Dus wij zijn ervan overtuigd dat we dit kunnen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwer, gaat u verder.

Mevrouw Brouwer (ChristenUnie-SGP): Ik slik even in wat ik wilde zeggen. Even kijken, ik had nog een derde punt uit het verhaal dat ons prikkelde, de greep uit de reserves, die € 30 miljoen die wordt vrijgemaakt voor de openbare ruimte. U heeft in het AD kunnen lezen dat ik dacht dat daar een nul te veel stond en die reactie heb ik nog steeds elke keer als ik het zie staan. Het is een duizelingwekkend bedrag en het roept ook de vraag op hoe we dat in vredesnaam uitgegeven gaan krijgen. De praktijk leert dat we ongeveer een kwart van wat we plannen te investeren ook echt voor elkaar krijgen en dan vragen we ons af hoe dat met deze € 30 miljoen gaat.

De voorzitter: Ik zie dat ook daar iemand op gaat reageren. De heer Aptroot, gaat uw gang.

De heer Aptroot (VVD): Voorzitter, gekscherend kan ik zeggen, dat betekent dat we maar € 2 miljoen of € 3 miljoen per jaar uitgeven aan de openbare ruimte, als we maar een kwart doen. Onze stad heeft, en daarom hebben we echt voor een flink bedrag gekozen, het heeft niet alleen te maken met de openbare ruimte, met speeltuinen, met groen, met als we extra parkeerplekken moeten realiseren, het heeft deels te maken met als we wegen moeten gaan aanpassen, verkeersveiligheid, we willen het onderhoudsniveau van de stad tijdelijk omhoogbrengen. Dus we willen echt dat iedereen ziet dat we een hele duidelijke impuls aan de openbare ruimte geven, dat mensen weer fijn en prettig in alle parken, speeltuinen..., dat het allemaal een opknapbeurt krijgt. Dat gaat flink wat geld kosten. Volgens mij hebben we daar straks een hele goede wethouder voor voorzitter die dat doelmatig en goed gaat uitgeven. Lukt het niet en houden wij een deel over dan hebben we straks niet het ledemaffect, maar het Boerboomeffect.

De voorzitter: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw Brouwer (ChristenUnie-SGP): Ja, ik geloof zo dat jullie een hele goede wethouder daarvoor hebben, maar die wethouder kan ook geen personeel uit de hoge hoed toveren en ook geen

grondstoffen. Dus we moeten eerst maar eens gaan zien of we dat uitgegeven krijgen.

De voorzitter: Ik stel voor dat u verdergaat.

Mevrouw Brouwer (ChristenUnie-SGP): Ja, ik heb nog één zin.

De voorzitter: Toch voordat u verdergaat, mevrouw Haak wil daar ook op reageren. Gaat uw gang.

Mevrouw Haak (PDvZ): Ja, dat is eigenlijk een interruptie op de heer Aptroot. Hoorde ik het nou goed dat u zei 'we gaan het onderhoudsniveau tijdelijk omhoogbrengen', dus daarna gaan we wel weer terugschalen?

De voorzitter: De heer Aptroot.

De heer Aptroot (VVD): Ja, voorzitter. Net zoals we met het vorige coalitieakkoord ook hebben gedaan, alleen doen we daar nu een stapje bovenop. Dat betekent dat je dat met tijdelijk geld kunt doen, dat betekent dat je de stad heel erg onderhoudt en als je dan een stapje terug doet, duurt het jaren voordat je het ziet. Dus dit is een hele verstandige keuze die u de vorige periode met ons ook gemaakt heeft.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Brouwer mag nu verdergaan. Gaat uw gang.

Mevrouw Brouwer (ChristenUnie-SGP): Ja, en bovendien komt het uit de reserves en daar kun je dus niet structureel mee financieren. Voorzitter, de ambities zijn redelijk helder, maar de uitwerking en de uitvoering zijn de echte test en daarom kijken wij uit naar de uitvoeringsplannen waar bij de presentatie van het akkoord over werd gesproken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Brouwer voor uw eerste termijn van de fractie van de ChristenUnie-SGP. Dan ga ik naar Zó! Zoetermeer, de heer Van der Vlies.

De heer Van der Vlies (Zó! Zoetermeer): Voorzitter. In dit akkoord staan veel dingen waar Zó! Zoetermeer zich in kan vinden. Meer aandacht voor de wijken, investeren in de openbare ruimte, woningen bouwen, veiligheid, toegankelijkheid, participatie en dat klinkt allemaal goed. Op sommige plekken dachten wij zelfs 'dat hadden wij kunnen opschrijven' en sterker nog, dat hebben we ook opgeschreven, maar voorzitter, papier is geduldig en Zó! Zoetermeer wil best geduld hebben waar zorgvuldigheid nodig is. Een grotere gebiedsontwikkeling, een goed participatietraject, een toegankelijke inrichting van de stad, het zijn allemaal zaken die je niet met een druk op de knop doet maar geduld mag geen ander woord worden voor stilstand en vanuit die gedachte kijken we vooral naar drie dingen. Ten eerste woningbouw en dan vooral de Entree. Dat moet een van de grote woningbouwlocaties in Zoetermeer worden, maar inwoners zien vooral plannen, gesprekken, onderzoeken en onderhandelingen. Wij gunnen ontwikkelaars natuurlijk een goede businesscase en we gunnen bouwers een normale boterham, maar vooral gunnen we de woningzoekenden een voordeur. Dus we raden het college aan om meer druk te houden op die onderhandelingen tussen ontwikkelaars, bouwers en gemeente. Ten tweede toegankelijkheid. We zijn blij dat toegankelijkheid in dit akkoord staat. Het gaat over mensen die met een rollator, een rolstoel, een kinderwagen of een visuele beperking gewoon mee kunnen blijven doen en als deze coalitie zegt dat Zoetermeer merkbaar beter wordt dan moet dat ook merkbaar zijn voor de mensen voor wie de stad nu nog te vaak letterlijk drempels opwerpt. Ten derde participatie. De coalitie wil de wijk in en dat is fantastisch maar de wijken ingaan is nog geen participatie. Plannen toelichten is niet hetzelfde als luisteren en we missen de buurtvisie in dit akkoord. Voorzitter, los van die drie thema's vielen ons nog wat meer zaken op. Een bibliotheek in elke wijk vinden wij fantastisch en we hebben begrepen dat dit financieel uit het huidige budget kan, we zijn wel benieuwd. We zijn natuurlijk blij dat de nieuwe coalitie het bommenbeleid wil evalueren, maar we zijn vooral benieuwd of deze coalitie komt met een oplossing die zowel groen als de leefbaarheid serieus neemt want bommen zijn belangrijk maar de meningen van honderden inwoners die overlast ervaren zijn dat ook. Dan rond ik alweer af voorzitter, want ik zie al die beoogde glimmende wethouderskoppies al helemaal enthousiast springen. We wensen het nieuwe college oprecht veel succes met de opdracht en zoals ik al eerder zei, met elkaar. Zó! Zoetermeer zal dit akkoord positief benaderen waar het kan en scherp waar het moet, vooral waar het gaat om wat de inwoners merken. Ik dank u zeer.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van der Vlies voor uw eerste termijn van de fractie van Zó!

Zoetermeer. Dan ga ik naar Zoetermeer Vooruit. Mevrouw Meurs, gaat uw gang.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, laat ik beginnen met uit te spreken dat wij in dit coalitieakkoord veel herkennen van wat inwoners ons de afgelopen jaren hebben meegegeven. De focus op woningbouw, leefbare wijken, veiligheid jongeren, preventie en een gemeente die dicht bij haar inwoners staat sluiten aan bij veel voorstellen die ook Zoetermeer Vooruit heeft gedaan. Wij zijn positief over de ambitie om minimaal 3000 woningen te realiseren, de aandacht voor starters en senioren en de inzet op leefbaarheid in bestaande wijken. Ook waarderen wij de nadruk op preventie in het Sociaal Domein en de wens om de afstand tussen inwoners en het gemeentebestuur te verkleinen. Tegelijkertijd missen wij op een aantal belangrijke punten meer ambitie en meer concrete keuzes. Zo vinden wij dat inwoners in cruciale beroepen zoals politieagenten, verpleegkundigen en leraren nadrukkelijker geholpen moeten worden bij het vinden van een woning in Zoetermeer. Ook lezen wij weinig terug over de positie van statushouders ten opzichte van reguliere woningzoekenden terwijl dit onderwerp onder inwoners veel leeft. Op het gebied van zorg zien wij kansen die onbenut blijven. Zoetermeer kampt met uitdagingen rondom huisartsenzorg, spoedzorg en wachttijden en we hadden graag een steviger inzet gezien op toegankelijke eerstelijnszorg en het versterken van lokale zorgvoorzieningen. Ook op dierenwelzijn, ondersteuning voor minima met huisdieren en aanvullende maatregelen tegen dierenmishandeling hadden wij meer concrete voorstellen verwacht. Voorzitter, waar het coalitieakkoord spreekt over een stad die merkbaar beter wordt, zullen wij de komende jaren toetsen of inwoners dat ook daadwerkelijk merken in hun wijk, op straat, in hun portemonnee en bij de dienstverlening van de gemeente. Wij zullen voorstellen steunen die bijdragen aan een veiliger, socialer en sterker Zoetermeer, maar we zullen het college ook kritisch blijven volgen wanneer ambities onvoldoende worden uitgewerkt of wanneer inwoners dreigen achter te blijven. Zoetermeer Vooruit kiest daarbij niet voor oppositie om de oppositie, maar voor samenwerking waar dat kan en scherpe controle waar dat nodig is. Uiteindelijk delen we allemaal hetzelfde doel, een Zoetermeer waar inwoners zich thuis voelen, kansen krijgen en met vertrouwen naar de toekomst kunnen kijken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Meurs voor uw eerste termijn van de fractie van Zoetermeer Vooruit. Dan ga ik naar 50PLUS. Mevrouw Mertens, gaat uw gang.

Mevrouw **Mertens** (50PLUS): Voorzitter, het coalitieakkoord dat nu voorligt lijkt wel heel erg op een wensenkaart want als we realistisch zijn dan is dit precies het tegenovergestelde van wat we in 2025 hebben moeten vaststellen voor de begroting van 2026, namelijk een bezuiniging van rond de € 30 miljoen, dit was een pijnlijke maar ook duidelijke boodschap van het college, het kon niet anders. Toen werd ook nog expliciet gezegd dat hierdoor de levensstandaard in onze stad niet volledig behouden kon blijven en dit zou onder andere zichtbaar worden in de openbare ruimte, in handhaving, in sport en cultuur. Dat waren bepaald geen kleine woorden, dat waren keuzes met directe gevolgen voor onze inwoners en nu, nauwelijks een jaar later, ligt er een coalitieakkoord waarin ineens € 30 miljoen wordt vrijgemaakt voor onder andere het verbeteren van straten, groen en speelvoorzieningen. Er komt een topteam extra bij voor de versnelling in de woningbouw, handhavers komen erbij. Geweldig natuurlijk, echt geweldig, maar voorzitter er dringt zich bij mij een fundamentele vraag op: wat is hier gebeurd? Door kunstgrepen van de wethouder is het ravijnjaar een jaar vooruitgeschoven maar hoe dan verder daarna, eerst het zoet en dan het zuur? Het is echt te hopen van niet. Inwoners gaan waarschijnlijk ook meer belasting en heffingen betalen en de definitieve beslissing over onder meer de onroerendzaakbelasting en afvalstoffen- en rioolheffing wordt pas in december apart genomen.

De **voorzitter**: Mevrouw Mertens, een interruptie van de heer Zamani. Gaat uw gang.

De heer **Zamani** (D66): Ja, voorzitter. U heeft mij vaak gehoord over resultaten die we krijgen tijdens de jaarrekening, dat dit allemaal meevalt en hoe kan het nou dat we zo hebben bezuinigd maar ik zal nooit het woordje 'kunstgrepen' gebruiken bij het huidige college. Daar heb ik wel bezwaar tegen, kunstgrepen klinkt echt alsof je sjoemelt met cijfers en dat is echt niet het geval.

De **voorzitter**: Mevrouw Mertens.

Mevrouw **Mertens** (50PLUS): Dank u. Het woord 'kunstgrepen' is hier gebruikt, in dit huis, door de wethouder zelf. Misschien weet u dat niet meer, maar het is wel degelijk gezegd.

De **voorzitter**: Nou, die kan in ieder geval niet reageren maar zag ik de heer Aptroot nog voor een

interruptie of niet? O, niet het geval. Ja, dat kan ik niet doen, we gaan het zeker opzoeken. Mevrouw Mertens, gaat u verder.

Mevrouw **Mertens** (50PLUS): Zeker. Ik ben wel in ieder geval zeer benieuwd naar de uitvoeringsagenda want daar gaat het tenslotte allemaal om. Dit vraagt wat 50PLUS Zoetermeer betreft om uitleg van het nieuwe college. Als wij willen dat het vertrouwen van de inwoners weer terugkeert in het bestuur van de stad, is het wenselijk dat de volgende vraag helder en transparant beantwoord wordt. Wat betekent dit coalitieakkoord voor de eerder gemaakte keuzes en de gevolgen daarvan voor de inwoners? Er wordt tenslotte nu, nog geen jaar later, € 30 miljoen ingezet. Wat zal dit doen met het vertrouwen in het nieuwe bestuur? Dank u.

De **voorzitter**: Ik zie nog een interruptie van de heer Aptroot, gaat uw gang.

De heer **Aptroot** (VVD): Ja, voorzitter. Het gaat over vertrouwen in het bestuur en vertrouwen in de politiek. Voorzitter via u, denkt 50PLUS dat het het vertrouwen in de politiek zou helpen als wij hier in debatten duidelijk weten wat het verschil is tussen structurele en incidentele uitgaven?

De **voorzitter**: Mevrouw Mertens.

Mevrouw **Mertens** (50PLUS): Natuurlijk maakt dat een groot verschil, uiteraard, maar ik heb gezegd 'wat doen we na het ravijnjaar, wat doen we in de komende jaren?' en daar hebben we nog helemaal niets voor beslist. Dus wat we nu doen is incidenteel geld toevoegen maar hoe gaat dat dan later, stoppen we dan al met al die nieuwe initiatieven die er zijn? Ik heb nog niet gelezen hoe dat opgelost gaat worden, dus ik denk dat dit een grote uitdaging is en daarvoor moet je juist het vertrouwen van de inwoners zien te krijgen.

De **voorzitter**: Ik zie verder geen interrupties. Mevrouw Mertens, nog verder het woord? Dat was het, dan dank ik u hartelijk voor uw eerste termijn van de fractie van 50PLUS. Dan ga ik naar de fractie van de SP, de heer Westhoek.

De heer **Westhoek** (SP): Dank u wel voorzitter. De vier partijen zijn het eens geworden en er ligt een coalitieakkoord. Zoals ik al een aantal keren kenbaar heb gemaakt was het voor de SP belangrijk dat we Zoetermeer betaalbaar zouden gaan maken en daarbij hadden we drie speerpunten, zorgen dat er geen kinderen meer opgroeien in armoede, zorgen dat er echt betaalbare woningen komen en zorgen dat de zorg betaalbaar blijft. Voorzitter, ik wil beginnen met de armoede. Ik heb het stuk gelezen, maar ik zie eigenlijk helemaal niet wat we gaan doen met die 200 kinderen die nu in Zoetermeer opgroeien in armoede en hoe we ervoor gaan zorgen dat deze kinderen ook een eerlijke kans krijgen in het onderwijs of, als ik dan de groep nog iets breder trek, de 7200 huishoudens met een zeer laag inkomen, vaak mensen die gewoon weliswaar werken, maar gewoon de eindjes niet rond kunnen krijgen, wat gaan we daar nou voor doen? Als ik het stuk lees, zie ik niks concreets.

De **voorzitter**: U wilt interrumpen.

Mevrouw **Hensen** (CDA): Dank u wel voorzitter. We hebben dat niet meer expliciet in het coalitieakkoord benoemd omdat we gewoon verdergaan met de agenda van de bestaanszekerheid. Die hebben we bij mijn weten unaniem aangenomen en daar gaan we gewoon mee door zodat we inderdaad niemand door het ijs laten zakken.

De **voorzitter**: De heer Westhoek.

De heer **Westhoek** (SP): Ja. Ook de vorige keer heb ik aangegeven, een leuk stuk. We gaan proberen de mensen te bereiken en dat is nodig, dat bleek ook wel uit de getallen die in de jaarrekening stonden, dat we de doelgroep zeker niet goed weten te bereiken, maar in dat stuk staat niks concreets over wat we nou gaan doen om ervoor te zorgen dat we over vier jaar geen kinderen meer hebben die opgroeien in armoede. Als u het antwoord daar wel op heeft, hoor ik dat graag maar wij zien hem in ieder geval niet.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik zat even te zoeken op bestaanszekerheid in het

coalitieakkoord en daar staat wel een VVD-antwoord in. Er staat: werk is de belangrijkste route naar bestaanszekerheid.

De **voorzitter**: De heer Westhoek.

De heer **Westhoek** (SP): Zeker en ik gaf net al aan, ongeveer 7200 huishoudens, daar hebben we gewoon werkende mensen, en die kunnen gewoon niet rondkomen. Dus daar moeten we wel degelijk wat voor doen willen we ervoor zorgen dat voor hen het leven ook gewoon leuk en betaalbaar is.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik stel voor dat u verdergaat. Gaat u verder.

De heer **Westhoek** (SP): Ja, dank u wel voorzitter. Het tweede is woningbouw. Daar hadden we natuurlijk veel van verwacht en er staat ook veel in dit stuk maar eigenlijk heb ik nog niet bepaald het idee dat we ook daadwerkelijk meer betaalbare woningen gaan bouwen. Het is vooral hopen op de doorstroom, er komt zelfs een heus Zoetermeers doorstromingsplan, en dat we daarmee weer woningen vrij krijgen voor de mensen die het nodig hebben, maar tot nu toe zien we: op het moment dat mensen willen doorstromen, gaan de lasten omhoog en dan kom je weer bij het eerste punt dat ik net gaf, we moeten het allemaal wel betaalbaar houden voor de mensen. Zolang die lasten omhooggaan denk ik persoonlijk echt niet dat het doorstromen ook daadwerkelijk gaat werken. Voorzitter, er wordt ook nog gesproken over een fonds waar een projectontwikkelaar geld in moet stoppen op het moment dat hij niet het aantal sociale woningen of het aantal betaalbare woningen gaat halen. Dan moet die er geld in stoppen en dat geld gaan we gelukkig weliswaar inzetten bij een nieuw project om te kijken of we daar meer sociale woningen kunnen krijgen, maar het voelt bij ons als SP vooral als... Zo'n projectontwikkelaar kan ook afkopen: ach, ik heb helemaal geen zin in die betaalbare woningen want daar verdien ik niet zoveel aan, dus ach, dan koop ik het maar af en gooi ik het in zo'n fonds. Het lijkt ons geen goed idee en met een beetje rondzoeken zijn er meer raden die daar best kritisch in staan. Dus wij zien daar nog niet het voordeel van, dat er ook daadwerkelijk meer betaalbare woningen door gaan komen. Dan de zorg en dan kijk ik toch even naar het CDA, mevrouw Hensen. Ik hoorde net mompelen 'volgens mij gaan we het niet eens worden, kunnen we heen en weer blijven pingpongen', maar volgens mij hoorde ik u in uw antwoord duidelijk zeggen 'het gaat om de menselijke maat' en als we met innovatie gaan bedoelen, we gaan ervoor zorgen dat de zorg menselijk wordt aangepakt, dat dit de insteek is, dat is ook precies wat ik hier had staan. Voor ons is innovatie een niet-grijpend woord, wat ons betreft hebben we het gewoon over de menselijke maat en hoe we daar dan gaan komen maakt ons niet uit, maar als we dat met innovatie gaan doen dan kunnen we elkaar volgens mij wel degelijk vinden. Voorzitter, 22 seconden. Voorzitter, € 30 miljoen, een mooi bedrag om de stad te verbeteren, maar volgens mij is dit wel heel erg ambitieus en ik sluit me ook aan bij de woorden van de ChristenUnie-SGP, volgens mij moeten we zorgen dat we onze plannen kunnen uitvoeren voordat we er geld voor gaan uittrekken. Voorzitter, zes wethouders is echt wel meer dan voldoende voor deze stad. Het kost ons gewoon € 1,5 miljoen en wat gaan we daar nou voor krijgen? Helemaal niks als ik in dit coalitieakkoord... Volgens mij kunnen ze dat best met vijf of zes wethouders af.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Westhoek voor uw... (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Nee, nee, we gaan niet uitlokking doen, dat gaan we zeker niet doen. Dank u wel mijnheer Westhoek voor uw eerste termijn, u heeft nog wat reservetijd. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn van de raad wat betreft het coalitieakkoord. Er is natuurlijk geen debat met het college want dat gaat hier niet over. U heeft ook bijna allemaal geen tijd meer over voor de tweede termijn zeg ik er meteen bij, tenminste bijna niemand. Dus ik zou willen voorstellen, tenzij u anders zou willen en er iemand nog absoluut iets wil zeggen, maar dan moet u het heel snel doen want er is niet heel veel tijd meer over, om die tweede termijn... Mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja, ik dacht dat ik misschien nog 43 seconden kon voorlezen uit het coalitieakkoord, maar daar heb ik deze keer iets minder behoefte aan. Dus ik heb geen behoefte aan een tweede termijn.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan was u nog een van de weinigen, er zijn erbij met 3 seconden en dat redden ze echt niet. Dus als u akkoord gaat, stel ik voor dat we daarmee de beraadslagingen over het coalitieakkoord sluiten. Nee, dat was duidelijk, dus dan was u het met me eens. Het coalitieakkoord, dus het debat, de beraadslaging, sluiten, betekent dat er ook verder geen moties zijn. Dus wat mij betreft kunnen wij dit agendapunt dan als afgehandeld beschouwen. Dan gaan we natuurlijk straks over tot agendapunt 6 en dat is de benoeming van de wethouders maar voordat we dat gaan doen, u heeft al

heel lang gezeten, gaan we even tot 19.30 uur schorsen. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering, ik verzoek iedereen plaats te nemen en ook enige rust in acht te nemen als dat zou kunnen. Dank u wel. Ook op de publieke tribune graag. Dank u wel.

6. Benoeming wethouders

a. Vaststelling aantal wethouders en tijdsbestedingsnorm per wethouder

De **voorzitter**: We gaan we over naar agendapunt 6. Wat ik al voor de schorsing zei, dat gaat over de benoeming van de wethouders. We beginnen met 6a., dat is de vaststelling van het aantal wethouders en de tijdsbestedingsnorm per wethouder. Voor u ligt een raadsvoorstel om het aantal wethouders en de tijdsbestedingsnorm per wethouder vast te stellen. Is er iemand die daar het woord over wenst te voeren? De heer Westhoek, gaat uw gang.

De heer **Westhoek** (SP): Ja, voorzitter. Volgens mij hebben alle oppositiepartijen het in de vorige termijn wel benoemd, het aantal wethouders. Het is ons niet duidelijk waarom we meer dan zes fte aan wethouders nodig hebben en daartoe gaan we ook een amendement indienen dat stelt dat wij vinden dat voor deze periode zes wethouders de max is, wat ons betreft vaststaat. Dus wij gaan niet instemmen met 6,5 wethouder en ik dien het bij dezen in, namens de volledige oppositie.

Amendement 2606-H, ingediend door SP, Zoetermeer Vooruit, ChristenUnie-SGP, PVV, PDvZ, LHN, Zo! Zoetermeer, 50PLUS

Maximaal aantal wethouders

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 25 juni 2026;
gelezen het raadsvoorstel Vaststelling aantal wethouders en tijdsbestedingsnorm per wethouder (2026-070898);

constaterende dat:

- de coalitie voorstelt een college te vormen bestaande uit zeven wethouders met een totale fte van 6,5;
- de kosten voor de zevende deeltijdwethouder voor de bestuursperiode 2026-2030 € 1.532.000,00 bedragen;
- na het vertrek van voormalig wethouder van o.a. cultuur in november 2025 het college gedurende een langere aaneengesloten periode met vijf wethouders heeft gefunctioneerd;

besluit het raadsvoorstel als volgt te wijzigen:

1. Het aantal wethouders op 6 vast te stellen, met een tijdsbestedingsnorm van elk 1 fte."

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is dit amendement ingediend en onderdeel ook straks nu van, ja, ook van de beraadslagingen, maar zeker ook van de stemmingen. Ik kijk even of iemand anders nog het woord hierover wenst te voeren. Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja, voorzitter. Wij hebben het amendement van de SP mee ingediend, wij staan daarachter. Dat heeft er met name mee te maken dat wij menen te zien dat er zuiver politieke afwegingen achter zitten dat we nu zeven wethouders zouden moeten krijgen. Wat wij belangrijk vinden, is dat we aan onze gemeenschappelijke regelingen vragen om te bezuinigen en te zoeken naar ruimte om minder van ons publieke geld uit te geven en we zelf op deze manier het verkeerde voorbeeld zouden geven. Dank u wel.

- **Amendement 2606-H SP, Zoetermeer Vooruit, ChristenUnie-SGP, PVV, PDvZ, LHN, Zo! Zoetermeer, 50PLUS - Maximaal aantal wethouders**

De **voorzitter**: Dank u wel. Zijn er anderen die nog het woord hierover wensen te voeren? Dat is niet het geval. Dan kan ik in ieder geval de beraadslagingen sluiten. Dan gaan we nu over de stemming, maar het amendement is net ingediend en ik kan me voorstellen dat er behoefte is aan een schorsing om het amendement te lezen. Is daar behoefte aan? Ik zie allemaal nee schudden, dus dan ben ik gauw klaar. Dan gaan we over naar de stemming over dit raadsvoorstel en dan gaan we natuurlijk zoals

gebruikelijk eerst over het amendement stemmen. Het amendement ligt voor en ik ga kijken of iemand er een stemverklaring over wenst af te leggen. Dat is mevrouw Meurs, gaat uw gang.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, waar het coalitieakkoord spreekt over een stad die merkbaar beter wordt, zullen wij de komende jaren toetsen of inwoners dat ook daadwerkelijk merken in hun wijk, op straat, in hun portemonnee en bij de dienstverlening van de gemeente. We zullen voorstellen steunen die bijdragen aan een veiliger en socialer Zoetermeer. Nu heb ik de verkeerde tekst voor me, dus ik hou het nog korter. Zoetermeer Vooruit kan niet instemmen met de zevende wethouder in welke vorm dan ook. Wij zijn niet overtuigd van de noodzaak. Juist in een periode waarin de gemeente voor financiële uitdagingen staat, vinden wij het onverantwoord om extra gemeenschapsgeld te besteden aan uitbreiding van het bestuur. Het gaat bovendien om aanzienlijke bedragen, een parttime zevende wethouder van een halve fte inclusief de benodigde ondersteuning, kost naar verwachting € 383,00 per jaar. Ook een constructie met zeven wethouders die gezamenlijk 6 fte vormen leidt nog steeds tot extra kosten van ongeveer € 300.000,00 per jaar. Dat geld kan wat ons betreft beter worden ingezet voor zaken die inwoners direct merken zoals veiligheid, onderhoud van de openbare ruimte, armoedebestrijding en voorzieningen in de wijken. Daarom zal Zoetermeer Vooruit tegen dit voorstel stemmen.

De **voorzitter**: Ik stel wel voor dat we dat we, dat geldt voor de hele raad, dit is goed, maar dit ga ik volgende keer... want een stemverklaring is een stemverklaring. We moeten wel oppassen dat we daar geen termijnen van maken, maar deze is genoteerd. Anderen voor een stemverklaring? Niet het geval. Dan ga ik er wel van uit dat u hier stemming over wilt, dus wij gaan het amendement in stemming brengen. Dan moet u even, want dat heb ik u nog niet gezegd, normaal zouden we dat natuurlijk digitaal doen maar dat gaan we nu niet doen, dat snapt u ook hoop ik wel. We gaan het met handopsteken doen. Dus ik ga de fracties die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken. Voor dit amendement, dat zijn de fracties van de SP, Zoetermeer Vooruit, ChristenUnie-SGP, Zó! Zoetermeer, 50PLUS, LHN, PDvZ en de PVV. Het amendement is met 19 voor en 20 tegen verworpen.

- **Raadsvoorstel Vaststelling aantal wethouders en tijdsbestedingsnorm per wethouder**

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar de stemming over het raadsvoorstel, dat ligt dan nu voor. Is er iemand die daar nog een stemverklaring over wil heeft afleggen? Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja, omdat tot onze grote verrassing het amendement niet is aangenomen zullen wij ook tegen dit voorstel stemmen. Ik denk dat we deze stemverhouding de komende tijd vaker gaan zien.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen voor een stemverklaring? De heer Smits.

De heer **Smits** (PVV): Ik kan hard praten, maar niet zo hard. Voorzitter, in het coalitieakkoord staan zeker positieve ambities zoals woningbouw, het onderhoud van onze woonwijken en aandacht voor winkelcentra maar de PVV mist daarin duidelijke keuzes op gebied van veiligheid, asiel en handhaving, de belangen van de Zoetermeerse woningzoekenden. Daarom zullen wij tegen het coalitieakkoord stemmen.

De **voorzitter**: Even voor alle helderheid, het gaat hier om een raadsvoorstel maar uw boodschap is duidelijk. Even kijken of er anderen... Nee, maar dat wilde ik nog even gezegd hebben. Anderen een stemverklaring over dit raadsvoorstel? Als dat niet het geval is... Ik ga er dan van uit dat het ook in stemming wordt gebracht want dat is volgens mij... Ik ga ook nu weer vragen, want laat ik het dan ook maar op één lijn houden, of degenen die tegen dit raadsvoorstel zijn hun hand willen opsteken, tegen dit raadsvoorstel. Dat zijn de fracties van de SP, Zoetermeer Vooruit, ChristenUnie-SGP, Zó! Zoetermeer, 50PLUS, LHN, PDvZ en de PVV. Voor het raadsvoorstel hebben we 20 voor en 19 tegen. Dan is het raadsvoorstel aangenomen.

- b. **Benoeming wethouders**

De **voorzitter**: Dan gaan wij over naar agendapunt 6.b., dat is de benoeming van de wethouders. Dan gaan we nu over tot die benoeming van die wethouders en ik zal ze op alfabetische volgorde noemen. De volgende kandidaten zijn door de fracties voorgedragen. Allereerst de heer J.J. Boerboom, de heer

H. Folkeringa, mevrouw V.J.A. Frinking, de heer J. van Gils, mevrouw M. Kraneveldt, mevrouw A. Olsthoorn en mevrouw E.H. Sandifort. Voor de heer Folkeringa wordt een tijdbestedingsnorm van een 0,5 fte voorgesteld, voor de andere kandidaten wordt een tijdbestedingsnorm van 1 fte voorgesteld. Voor het benoemen van de wethouders wordt aan u gevraagd u uit te spreken over de geloofsbrieven van de nieuwe wethouders en hierover zal de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven u adviseren. Ik wil daarvoor het woord geven aan de heer Taillie namens de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven. Gaat uw gang.

De heer **Taillie** (PVV): Voorzitter. De commissie heeft de geloofsbrieven van de in het kader van artikel 37 van de Gemeentewet voorgedragen wethouders uiteraard onderzocht. De commissie heeft het genoegen te rapporteren dat de geloofsbrieven en de daarbij conform de Gemeentewet overlegde bescheiden wat betreft de heer Boerboom, de heer Folkeringa-Florizoone, mevrouw Frinking, de heer Van Gils, mevrouw Kraneveldt-van der Veen en mevrouw Sandifort-Meijer in orde zijn bevonden. Wat betreft mevrouw Olsthoorn geldt dat zij geen ingezetene is van de gemeente Zoetermeer en daarmee in beginsel niet voldoet aan de vereisten om benoemd te worden tot wethouder. Hiervoor kan de raad echter wel ontheffing verlenen. Geconstateerd is dat een voorstel hiertoe opgenomen is in het raadsbesluit. Onder de voorwaarde dat de gemeenteraad aan mevrouw A. Olsthoorn ontheffing verleent van het vereiste van ingezetenschap, ziet de commissie geen beletselen om de heer Boerboom, de heer Folkeringa-Florizoone, mevrouw Frinking, de heer Van Gils, mevrouw Kraneveldt-van der Veen, mevrouw Olsthoorn en mevrouw Sandifort-Meijer als wethouders van de gemeente Zoetermeer te benoemen. Het rapport van de commissie is zoals gebruikelijk voor de leden ter inzage neergelegd bij de griffie. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Taillie, ook dank voor het werk en ook dank aan de commissie natuurlijk voor het verzette werk. Zoals de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven zojuist al heeft benoemd, heeft mevrouw Olsthoorn verzocht om ontheffing van het woonplaatsvereiste en u vindt dat ook terug in beslispunt 1 van het raadsbesluit. Voor we overgaan tot stemming over de kandidaat-wethouders stel ik voor dat we straks eerst in de openbaarheid stemmen over dit beslispunt maar voordat we daaraan beginnen, heeft u de gelegenheid als raad, die hebben we altijd, om vragen te stellen aan de kandidaat-wethouders. Ik ga dat per wethouder doen, dus ik ga kijken of er behoefte is vanuit de raad om vragen te stellen. Ik begin met de heer Boerboom, is er behoefte om vragen te stellen aan de heer Boerboom? Ja, ik zie een hand. Dan mag ik de heer Boerboom verzoeken hier achter de kathedraker en dan krijgt u een anoniem pasje geloof ik of zo want u bent natuurlijk nog even..., u zit ertussenin. Ik stel voor dat mevrouw Haak haar vraag gaat stellen, gaat uw gang.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Dank u voorzitter. Ik heb twee vragen aan de heer Boerboom en de eerste vraag is een vraag die ik eigenlijk straks aan alle kandidaat-wethouders wil stellen, dus dan kunt u zich daar alvast op voorbereiden. Die eerste vraag is: welke prioriteiten wilt u in de eerste honderd dagen stellen? En de tweede vraag: kunt u een voorbeeld geven van een standpunt dat u als bestuurder mogelijk anders zou moeten benaderen dan als raadslid?

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (kandidaat-wethouder): Ja, dank u wel voorzitter. Waar het gaat over de eerste honderd dagen denk ik dat er al een aantal uitdagingen in mijn portefeuille, als die straks door het college wordt vastgesteld, liggen. Volgens mij heeft u vorige week ook meegekregen dat er vragen zijn gesteld over het Silverdome, dus ik denk zeker dat dit een dossier is waar ik snel mee aan de slag mag gaan. Ik denk dat we ook in het coalitieakkoord hebben opgeschreven dat er nog een bezuinigingsopgave mogelijk ligt in de toekomst en dat we daar voorbereidingen voor moeten gaan treffen in het najaar, dus ook daar denk ik dat een prioriteit ligt om daar voortvarend mee aan de slag te gaan. Verder hoop ik vooral ook dat we dat uitvoeringsprogramma dat u vanavond ook al een aantal keren heeft benoemd kunnen gaan vaststellen, waarin al die ambities die we hebben met elkaar ook een plek kunnen krijgen. Nog één keer uw tweede vraag alstublieft.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Natuurlijk. Kunt u een voorbeeld geven van een standpunt dat u straks als bestuurder mogelijk anders zou moeten benaderen dan als raadslid.

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (kandidaat-wethouder): Ja, voorzitter. Ik denk dat dit voor heel veel dingen geldt

want je rol is natuurlijk gewoon anders. Er zijn overeenkomsten en die zijn dat ik in ieder geval hoop, ook verbindend, dat ik net als dat ik mijn rol als raadslid naar de stad heb geuit die ook als bestuurder ga invullen. De basis is het coalitieakkoord en de afspraken die we met u als raad gaan maken en dat is anders dan het verkiezingsprogramma van mijn partij waar ik in het verleden natuurlijk naar gestreefd heb.

De **voorzitter**: Ik zie knikken, dus dat is akkoord. Nog andere vragen aan kandidaat-wethouder Boerboom? Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja, ik zal mijn eerste vraag laten vallen want die lijkt te veel op die van mevrouw Haak. Ik heb twee vragen die ik net als in het resultatendebat graag aan alle wethouders wil stellen. De eerste is: wat neemt u mee uit eerdere functies of ervaringen wat u gaat helpen in deze rol? De tweede is: wat vindt u het mooiste uit het coalitieakkoord?

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (kandidaat-wethouder): Ja, dank voorzitter. Ja, wat neem ik mee? Ik denk dat ik heel veel meeneem inmiddels aan ervaring, zowel hier vanuit mijn rol als raadslid en wat ik net ook noemde, gewoon dat contact met de inwoners, dat overleggen en ook echt luisteren naar de inwoners. Dat is echt iets wat ik wil meenemen, maar zoals u misschien ook gezien heeft heb ik de afgelopen jaren als beleidsmedewerker bij het ministerie mogen werken en dat is natuurlijk precies de andere kant van de tafel, om die mee te krijgen en ik denk dat ik daar straks ook een voordeel aan heb als ik de ambtelijke organisatie mag aansturen. Sorry, uw tweede vraag nog één keer.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Wat vindt u het mooiste punt uit het coalitieakkoord?

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (kandidaat-wethouder): Het mooiste punt... Laat ik zo zeggen, ik vind dat er heel veel mooie punten in staan maar, en volgens mij heeft de heer Westhoek het net ook aangehaald, waar wij heel trots op zijn als partij en wat straks ook in mijn portefeuille gaat vallen, is dat we dat onderzoek naar de glijdende schaal en hopelijk ook met positieve uitkomst en dat we dus juist kunnen zorgen dat mensen niet die net boven die norm zitten die we met elkaar hebben vastgesteld om van minimaregelingen gebruik te kunnen maken, maar dat ook mensen die er net boven zitten straks een tegemoetkoming kunnen krijgen en het ook iets beter krijgen.

De **voorzitter**: Ja. Anderen nog vragen aan de heer Boerboom? Dat is niet het geval. Dan dank ik de heer Boerman en mag hij terug naar zijn plaats, die is nog in de raad nu. De heer Folkeringa. Ik neem aan, ik kijk naar mevrouw Haak, dat die ook dus... Ja, ik kan bijna, ik hoef niet meer te vragen of u een vraag wilt stellen, dat is dan makkelijker. De heer Folkeringa, die komt uit het publiek denk ik, dat weet ik wel zeker. Dan ga ik het woord weer eerst geven aan mevrouw Haak want die had ook een vraag, gaat uw gang.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Dank u voorzitter. Ook voor de heer Folkeringa de vraag: welke prioriteiten wilt u stellen in de eerste honderd dagen? Daarnaast, omdat u voor velen natuurlijk een nieuw gezicht bent: waarom wilt u wethouder worden en wat trekt u aan in deze gemeente?

De **voorzitter**: De heer Folkeringa, gaat uw gang.

De heer **Folkeringa** (kandidaat-wethouder): Met uw goedvinden begin ik met de beantwoording van de tweede vraag want dat vind ik een hele interessante. Ik ben al een aantal jaren inwoner van Zoetermeer en ik vind Zoetermeer een prachtige stad. Ik heb, zoals u wellicht heeft kunnen lezen, weliswaar een theaterachtergrond maar ook een bestuurlijke achtergrond, openbaar bestuur en de publieke zaak heeft me altijd erg getrokken, ook in een andere rol. Dus toen ik hier de mogelijkheid had om mij op deze wijze in te zetten voor deze prachtige stad, heb ik 'ja' gezegd en heb ik gezegd 'ja, ik wil heel graag hier aan de slag als wethouder'. Met veel ambitie en veel plezier ga ik dat doen samen met u en ja, wat wil ik daarmee in de eerste honderd dagen bereiken? Dat is eigenlijk ook iets wat al heel lang duurt, wat ook een regering ooit een keer heeft gezegd, u hoort de eerste honderd dagen niks van ons, komt u

maar terug over honderd dagen en dan zullen we onze plannen duidelijk maken. Ik wil dat graag anders doen. Wat ik heel belangrijk vind is om, wat ook in het coalitieakkoord staat en wat we als partijen hebben afgesproken maar ook wat de gemeenteraad belangrijk vindt, zichtbaar te zijn. Ik wil de komende honderd dagen zichtbaar zijn binnen mijn portefeuille richting de organisaties, de instellingen en mensen die daarover gaan door kennis te maken en te laten zien: ik ga samen met mijn collega's binnen het college, de gemeenteraad en het ambtelijk apparaat dat heel hard voor ons werkt voor u aan de slag.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk, anderen nog? Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik begin te denken dat het handiger is als ik eerst een vraag stel, dan een antwoord krijg en dan nog een vraag stel, is dat zo?

De voorzitter: Ik doe de orde van de vergadering, maar dit lijkt me een heel goed voorstel. Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik heb meerdere vragen voor mijnheer Folkeringa waarvan twee persoonlijk en de andere twee die ik net ook aan anderen heb gesteld. Mijn eerste vraag is hoe mijnheer Folkeringa parttimewethouderschap in de praktijk voor zich ziet.

De voorzitter: De heer Folkeringa.

De heer **Folkeringa** (kandidaat-wethouder): Ik had ook kunnen antwoorden op mevrouw Haak wat de grootste uitdaging is, de eerste honderd dagen. Dat is ook voor mezelf om een deeltijdfunctie op een goede manier neer te zetten. Ik beseft heel goed, als je in de politiek zit en in deze rol zit en je bent wethouder, dan ben je dat niet van 9 tot 5 en dat kun je niet indelen in maandag, dinsdag en dan ook nog eens een keer donderdagmiddag en donderdagavond. Ik heb er op dit moment niks anders naast, bewust niet aanvaard, om eerst te kijken hoe dit gaat landen, maar het wordt wel een belangrijke uitdaging om te kijken of dat ook daadwerkelijk in deeltijd is en als dat niet zo is dan zijn de 6,5 fte in de praktijk toch wat meer.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Brouwer, voor uw tweede vraag?

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja, ik hoop wel dat het dan alleen in de praktijk is. Mijn tweede vraag gaat over het Stadstheater. We vragen ons af of we een invloed moeten zien van de vorige baan van deze kandidaat-wethouder op zijn huidige. Heeft die invloed op zijn onafhankelijkheid of zijn rolzuiverheid in de komende tijd op het gebied van cultuur?

De voorzitter: De heer Folkeringa.

De heer **Folkeringa** (kandidaat-wethouder): Ja, ik sluit me een beetje aan bij wat mijn collega-kandidaat-wethouder, de heer Boerboom ook heeft gezegd, ik zit in een andere rol, in een andere functie. Als wethouder van Cultuur heb je met de instellingen te maken en dus ook met het Stadstheater als een van de belangrijke basisinstellingen van deze stad. Het Stadstheater, en dat heeft u net ook uitgesproken rondom het coalitieakkoord, is een van de instellingen die ook omarmd worden door de gemeente Zoetermeer, dus er staat niks ter discussie wat dat betreft. Het is een langdurige subsidierelatie die we hebben en er zijn ook geen zaken die spelen. Met andere woorden, ik kan me denk ik in mijn rol als wethouder onafhankelijk en objectief opstellen richting CKC want ik heb daar ook veel mee samengewerkt, richting de bibliotheek maar ook richting Stadstheater. Ik zie daar geen belemmering in, in dat opzicht ben ik eerder meer een deskundige die binnen het college aan de gang gaat dan dat ik het helemaal los van enige historie ga doen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Brouwer nog.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja, dat mijnheer Folkeringa nu in een andere rol zit, is precies het punt dat ik wilde maken, we hopen dat we dat de komende tijd ook gaan zien. Ten slotte heb ik dus de twee vragen die ik ook aan alle andere kandidaten stel, wat neemt u mee uit eerdere functies en ervaringen, maar daar hebben we het natuurlijk net al even over gehad, en de andere: wat is voor u het mooiste punt uit het coalitieakkoord?

De **voorzitter**: De heer Folkeringa.

De heer **Folkeringa** (kandidaat-wethouder): Wat ik meeneem uit vorige functies, los van de bestuurlijke ervaring die ik daar ook heb opgedaan in die organisatie, is ook de samenwerking die we met elkaar moesten doen, ook als een theaterdirecteur in een groter geheel doe je het nooit alleen, dus we zullen het samen moeten doen. De kennis en kunde van het culturele veld dat we hier in Zoetermeer hebben daar ben ik volgens mij vrij snel doorheen, die ervaring heb ik. Los van alle mooie punten die al aangestipt zijn, ook vanavond in het beraad, wat ik zelf een heel mooi punt vind, en dat is waarom u mij hier eerder misschien ook heeft zien staan als spreker is dat in het coalitieakkoord is gezegd dat de voorzieningen en ook de culturele voorzieningen mee zullen groeien met de groei van de stad. Dat was een punt waar ik me destijds als directeur-bestuurder van het Stadstheater hard voor heb gemaakt, waar de gemeenteraad op dat moment zei 'nee, er gaat niks af maar we bevriezen het', is er nu toch wel een kentering en wordt meebewogen. Dat vind ik een heel belangrijk en mooi punt.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen nog vragen aan mijnheer Folkeringa? Als dat niet het geval is dan dank ik de heer Folkeringa en dan gaan wij over naar mevrouw Frinking en ik... Ja, u kunt ook, ja, ja, volgens mij wel. Ja, mevrouw Haak wil diezelfde vraag aan u stellen. Ja, dat wist ik. Mevrouw Haak.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Dank u voorzitter. Naast natuurlijk weer de vraag over de prioriteiten in de eerste honderd dagen heb ik specifiek voor mevrouw Frinking de vraag: welke lessen of welke ervaring neemt u mee uit de vorige periode en zijn er dingen die u anders gaat doen?

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (kandidaat-wethouder): Prioriteiten zijn voor mij alles wat met leefbare wijken te maken heeft. Ik heb een heel mooi pakket aan verbeteringen, aan wijken, Meerzicht, Seghwaert en Buytenwegh voor me. Dat vind ik echt heel belangrijk want mensen wonen in wijken en het is belangrijk dat mensen zich ook thuis voelen in de wijken. Mijn tweede onderdeel is gezondheid en welzijn. Het is ontzettend belangrijk dat we de komende periode echt gaan kijken naar hoe we zorgen dat alles wat straks niet meer aan zorg geleverd kan worden misschien moet worden opgevangen door de gemeente, hoe gaan we dat op een goede manier organiseren zodat dit ook draagbaar is, ook voor een gemeente. Wat neem ik mee? Dat is dat ik het in ieder geval de afgelopen twee jaar ontzettend naar mijn zin heb gehad, dat het een prachtige organisatie is maar als elke organisatie, ook grote organisaties, zijn sommige lijnen wat langer en ik hoop dat we in ieder geval de komende periode de lijnen wat korter kunnen gaan maken.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Haak, voldoende? Ja. Anderen nog? Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja. Diverse kandidaat-wethouders kennen we natuurlijk al en mevrouw Frinking kennen we zelfs al als wethouder, dus daar heb ik alleen de twee standaardvragen voor: wat neemt u mee uit eerdere functies of ervaringen, laten we het dan hebben over andere dingen dan dat u wethouder bent geweest, en wat vindt u het mooiste punt uit het coalitieakkoord?

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (kandidaat-wethouder): Het mooie is dat je een aantal zaken kunt combineren als je al meerdere functies gehad hebt. Ik ben voorheen meer dan dertig jaar ambtenaar geweest, dus je weet hoe een ambtelijke organisatie werkt. Ik heb meer dan twaalf jaar hier rondgelopen vanuit het raadslidmaatschap, dus ik weet hoe de raad werkt. Ik ben nu twee jaar als wethouder bezig geweest, dus ik weet nu ook hoe de ambtelijke organisatie werkt maar ook het belang om heel veel met inwoners contact te kunnen hebben, om met de regio contact te hebben. Dus het geeft een mooi palet aan ervaringen die ik de komende periode ook graag wil gaan inzetten. Uw tweede vraag, het is hetzelfde als bij mijnheer Boerboom, op een gegeven moment dan... Was de tweede vraag?

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer, toch maar weer knippen.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja. Wat vindt u het mooiste punt uit het coalitieakkoord?

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (kandidaat-wethouder): Het mooiste punt vind ik echt ook die leefbare wijken, echt dat je in de complexiteit die het is om in een wijk verbeteringen aan te brengen vooral oog ook te houden voor de menselijke maat en wat mensen nodig hebben om ook in een mooie omgeving te kunnen wonen, in bouwen ook.... Dat we meer gaan bouwen, dus dat mensen ook ergens kunnen gaan wonen, maar vooral dat we die gemeenschap heel stevig kunnen gaan neerzetten en daar ben ik heel erg blij mee.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk rond of er nog andere vragen zijn. Als dat niet het geval is, dank ik mevrouw Frinking voor haar bijdrage en ga ik over naar de heer Van Gils. Dan ga ik naar mevrouw Haak.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Dank u voorzitter. De heer Van Gils, u bent jarenlang raadslid geweest en wat wordt volgens u de grootste verandering in de overstap naar wethouder? Voor een wethouder is het van belang dat die voldoende draagvlak organiseert., kunt u aangeven hoe u dat gaat doen wanneer u merkt dat belangrijke stakeholders of delen van de raad niet overtuigd zijn van uw koers en daarnaast de vraag over de prioriteiten. Dank u.

De **voorzitter**: Dat zijn er drie. Dus we gaan kijken of... De heer Van Gils, gaat uw gang.

De heer **Van Gils** (kandidaat-wethouder): Het is toch lastiger als je dan hier staat. Nee, voor mij is het natuurlijk na acht jaar raadslidmaatschap best wel even een verandering. Ik zat afgelopen week met een paar oud-collega's op kantoor toch eens even te kijken, wat waren nou de gekste uitspraken die je als raadslid had gedaan, en toen kwam toch wel een beetje het LangeLand Ziekenhuis langs. Dan in schriftelijke vragen roepen om dan maar militaire bijstand in te schakelen, dat zijn uitspraken die je als volksvertegenwoordiger wel kunt doen, en die zijn ook nodig, maar die moet je natuurlijk vanuit een bestuurlijke rol heel anders invullen. Dat sluit denk ik ook aan bij het zoeken naar draagvlak voor beleid. Ik denk dat de vraag misschien zelfs wel een beetje omgedraaid is, het is niet dat ik hier straks in mijn rol als wethouder eens even moet gaan verzinnen waar de gemeenteraad mee akkoord moet gaan, maar het is natuurlijk de gemeenteraad die als kaderstellend orgaan mij ook de opdrachten meegeeft om uit te gaan voeren. Daarbij ga ik natuurlijk continu op zoek naar meerderheden. Ik heb dat een jaar geleden met mijn initiatiefvoorstel een klein beetje mogen oefenen en dat is toen goed gelukt alhoewel de SP-fractie toen per ongeluk toch nog tegenstemde. Dus die onthoud ik, die moet ik de volgende keer toch nog even wat beter instructies meegeven.

De **voorzitter**: Ik stel voor... Nee, maar we gaan... Ja, ja, dit wordt een sloot koffie. Ik kijk naar de heer Van Gils, nog behoefte verder?

De heer **Van Gils** (kandidaat-wethouder): Dan de laatste vraag, om hem toch in één keer af te ronden, gaat over de honderd dagen. Ik heb sinds ik weet dat ik wethouder word en ook een beetje weet wat mijn portefeuilles zijn eens flink lijstjes zitten te maken, wat wil ik nou allemaal doen. Dat lijstje is inmiddels zo lang dat ik ook maar eens aan ChatGPT heb gevraagd of die er nog wijs uit kan worden. Voor mij is in ieder geval de rode lijn daarin dat het eerste gedeelte van de wethouderstermijn in het teken zal staan van goed luisteren om ook echt te zien hoe die processen aan de andere kant van de organisatie in elkaar zitten, met de stakeholders. De eerste uitnodigingen om kennis te maken met verschillende partijen zijn al binnen. Dus daar kijk ik heel erg naar uit in de eerste termijn.

De **voorzitter**: Dank u wel. Voldoende mevrouw Haak? Mevrouw Brouwer? Ja, ik heb een mooie volgorde nu.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Mijnheer Van Gils zei net 'sommige uitspraken kun je in een bestuurlijke rol beter niet doen'. Wat mij betreft geldt dat in ieder geval voor de uitspraak dat u de SP gaat instrueren, maar goed ik heb voor mijnheer Van Gils, omdat we hem al lang kennen, ook de twee standaardvragen en meer niet. Wat neemt u mee uit eerdere functies, dat u kan helpen in deze rol en wat vindt u het mooiste punt uit het coalitieakkoord?

De **voorzitter**: De heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (kandidaat-wethouder): Ja, dank u wel. In mijn eerdere functies heb ik heel veel te maken gehad met eigenlijk de ondersteuning van politiek-bestuurlijke processen. Ik heb gewerkt in de Tweede Kamer voor verschillende Kamerleden, in de gemeenteraad van Rotterdam heb ik de

beleidsadvisering gedaan voor de raadsleden daar en ik heb voor Koninklijk Nederlands Vervoer en de branchevereniging OV-NL de voorzitter geadviseerd. Dan zit je eigenlijk een beetje aan de ambtenarenkant, om hem in de gemeentelijke context te plaatsen, van de wethouders en ik hoop vanuit daar heel erg te kunnen meenemen hoe je ook de kennis en kunde van een organisatie kunt benutten om vervolgens als bestuurder de juiste keuzes te kunnen maken. Ik denk twee dingen uit het coalitieakkoord die mij heel erg aanspreken. Ik kan me goed herinneren dat ik nog voor de verkiezingsuitslag een beetje aan het dromen was, wat is nou mijn gedroomde uitkomst van de verkiezingen, en ik heb heel erg gehoopt om een coalitie te kunnen vormen met een aantal grote partijen die van links tot rechts de samenleving vertegenwoordigen, om daarmee echt een stabiel stadsbestuur te kunnen formeren. Ik denk dat dit heel mooi is gelukt en ik denk ook, en ook toch wel dank daarvoor aan de hele raad, de complimenten en de mooie woorden die toch ook over dat brede akkoord zijn gezegd, dat dat er nu ligt, daar ben ik heel blij mee. Echt specifiek, en dat is een klein beetje de oude beroepsdeformatie, ben ik ook heel erg blij met de inzet voor de ontwikkeling van de stationsgebieden in de stad waarbij we de woningbouwambitie combineren met het bereikbaar houden van Zoetermeer. Daar kijk ik heel erg naar vooruit om ook echt persoonlijk mee aan de slag te gaan.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog vragen aan de heer Van Gils? Dat is niet het geval, dan dank ik de heer Van Gils en ga ik naar mevrouw Kraneveldt. Ja, u weet natuurlijk ook hoe het werkt, dat scheelt wel. Mevrouw Haak, gaat uw gang.

Mevrouw Haak (PDvZ): Ja mevrouw Kraneveldt, u bent al heel lang raadslid en u heeft ook in de Tweede Kamer gewerkt. Kunt u een voorbeeld geven van een situatie waarin u actief bruggen heeft geslagen tussen verschillende belangen of politieke opvattingen en kunt u ook aangeven welke prioriteiten u de komende honderd dagen wilt stellen?

De voorzitter: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw Kraneveldt (kandidaat-wethouder): Ik heb ooit in de Tweede Kamer een amendement van € 155 miljoen voor elkaar gekregen als het ging om voor- en vroegschoolse educatie, daar heb ik van links tot rechts steun voor gekregen en de doorslag gaf zelfs de PVV met 25 zetels, ja, zo kan het dus gaan, omdat we allemaal het belang in zagen van educatie voor jonge kinderen. Ik denk dat ik ook met partijen die misschien verre van de mijne afstonden op dat moment, omdat de persoonlijke verhoudingen altijd goed waren, bruggen kon slaan en met elkaar dingen voor elkaar kon krijgen. Dat was ook wederzijds want ik heb ook dingen van partijen gesteund waarvan mensen misschien zouden zeggen 'dat is bijzonder', maar dat doe ik dan toch want een goed idee is een goed idee, van wie het ook komt. Prioriteiten. In algemene zin vind ik het ontzettend belangrijk dat wij zo snel mogelijk naar u en naar de inwoners van onze stad toe komen met een uitwerkingsprogramma zodat u weet waar u aan toe bent, waar wij mee gaan komen, maar onze inwoners ook, daar hebben ze recht op, zodat u bij al deze dingen die we graag willen gaan doen ook kunt zien wat onze eerste prioriteiten zijn, wat we het eerste willen gaan aanpakken en hoe we dat willen gaan doen. Ik denk dat dit een belangrijke prioriteit is. Voor mijn eigen portefeuille. Ik wil heel graag met iedereen die met bouwen en wonen te maken heeft in de stad het gesprek aangaan, met name ook over de toewijzing van de schaarse betaalbare woningen die we hebben, dat we zo goed mogelijk brede doelgroepen bedienen. Dat is nog een hele kluit en dat vind ik een hele belangrijke opgave.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, mevrouw Brouwer.

Mevrouw Brouwer (ChristenUnie-SGP): Door de antwoorden die ik al gehoord heb, heb ik nog maar één vraag aan mevrouw Kraneveldt en die is: wat vindt u het mooiste punt uit het coalitieakkoord?

De voorzitter: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw Kraneveldt (kandidaat-wethouder): We kunnen heel veel maatregelen voor dingen, fysieke dingen, in de openbare ruimte en dergelijke hebben maar wat ik ook belangrijk vind, en dat heb ik ook tegen de collega's in de coalitieonderhandelingen gezegd, is dat we met elkaar als stad ook zeggen wie wij willen zijn, voor elkaar, en daarom ben ik heel trots op een alinea in het akkoord waarin staat dat iedereen erbij hoort, een inclusiviteits- en een diversiteitsparagraaf waarin we zeggen, iedereen hoort erbij, we discrimineren niet, we hebben oog voor kwetsbare groepen. Dat vind ik heel belangrijk om ook met elkaar uit te spreken, zeker in tijden van polarisatie, van nogal veel harde woorden in de politiek en op internet, dacht ik, dat moeten wij heel duidelijk aangeven en daar ben ik heel erg blij mee.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk rond of er nog andere vragen aan mevrouw Kraneveldt zijn. Dat is niet het geval. Dank u wel. Dan ga ik over naar mevrouw Olsthoorn. Ja, ik ken de routine.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Dank voorzitter. Ja, het duurt al met al wat langer, maar goed het zijn ook zoveel wethouders. Mevrouw Olsthoorn, aan u dezelfde vraag als eigenlijk aan uw collega nieuwe kandidaat-wethouder. Waarom wilt u wethouder worden en wat trekt u aan in deze gemeente en uiteraard ook de vraag over uw prioriteiten de komende tijd.

De **voorzitter**: Mevrouw Olsthoorn, gaat uw gang.

Mevrouw **Olsthoorn** (kandidaat-wethouder): Yes. We beginnen met mijn prioriteit. Dat is verhuizen naar Zoetermeer en dat past dan ook heel mooi bij mijn portefeuille want dan ga ik aan den lijve ondervinden hoe moeilijk of makkelijk het gaat zijn om een mooi plekje in deze stad te vinden. Wat betreft de andere vraag, even denken. De eerste vraag was waarom ik hier wethouder wilde worden, klopt dat?

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Ja, waarom u wethouder wilt worden en wat u aantrekt in deze gemeente. Dat was de vraag.

De **voorzitter**: De les is, altijd via de voorzitter dan hè. Dat is meteen ook.... Ja, gaat uw gang mevrouw Olsthoorn.

Mevrouw **Olsthoorn** (kandidaat-wethouder): Ik heb Zoetermeer leren kennen via de basisschool, De Piramide, waar ik de afgelopen jaren heb gewerkt. Zo heb ik de stad leren kennen, via de kinderen, ouders en leraren van die school, als een hele diverse stad waar kinderen soms ook een beetje de hulp nodig hebben of in ieder geval heel goed onderwijs nodig hebben. Als je op zo'n school zit, kun je doen wat je wat je kan doen, maar zit je toch in een systeem vast en in deze rol zie ik het mogelijk om met jullie dat nog iets beter te maken, de kansen van al die kinderen iets beter te maken, dus de impact die ik heb nog verder te vergroten.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja. Ik heb voor mevrouw Olsthoorn een eigen vraag. Welkom in Zoetermeer om te beginnen. Mevrouw Olsthoorn werkt hier dus wel, waar woont hier niet en onze vraag is: hoe gaat zij er zo gauw mogelijk voor zorgen dat ze Zoetermeer van dichtbij kan besturen en Zoetermeer kent?

De **voorzitter**: Mevrouw Olsthoorn.

Mevrouw **Olsthoorn** (kandidaat-wethouder): U hoorde het net, mijn eerste prioriteit is verhuizen. Daarnaast heb ik alle fractievoorzitters al een bericht gestuurd en wil ik graag jullie allemaal leren kennen, kennismaken, en hoop ik daarmee ook de eerste stap te zetten in de stad en het bestuur en de raad van deze stad beter te leren kennen en er gewoon veel te zijn, de stad in te gaan en het allemaal te ontdekken. Dus goede tips waar ik zeker moet kijken, zijn altijd welkom.

De **voorzitter**: Ja. Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Toen ik in Zoetermeer kwam wonen, heb ik op het toilet een kaart opgehangen met de wijkindeling van Zoetermeer omdat ik maar niet kon onthouden hoe de wijken heten, dus dat is mijn eerste tip. Mijn twee vragen die ik aan de anderen heb gesteld, stel ik ook aan mevrouw Olsthoorn. Wat neemt u mee uit eerdere functies of ervaring, dat u voor de stad kunt inzetten, en wat vindt u het mooiste punt uit het coalitieakkoord?

De **voorzitter**: Mevrouw Olsthoorn.

Mevrouw **Olsthoorn** (kandidaat-wethouder): Ja, de ervaring die ik meeneem is toch wel de verhalen van de kinderen en ouders op mijn school. Ik heb van heel dichtbij meegemaakt hoe hard sommige kinderen moeten werken om op dezelfde plek te komen als hun klasgenoten en eigenlijk ga ik alles wat ik hier doe en met jullie doe altijd met die kinderen in mijn achterhoofd doen omdat ik gewoon weet wat het effect kan zijn op het kleinste niveau. De tweede vraag was voorzitter?

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer. Ja u moet ze toch knippen, dat werkt toch wel beter. Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dat weet de voorzitter het beste. Wat is het mooiste punt uit het coalitieakkoord?

De **voorzitter**: Mevrouw Olsthoorn, gaat uw gang.

Mevrouw **Olsthoorn** (kandidaat-wethouder): Dat is de ambitie die wij met zijn allen hebben op de woningbouw en daar word ik heel enthousiast van. We hebben allemaal gezegd 'aan ons zal het niet liggen', dus ik kan met volle inzet aan de slag en als ik zo de inbrengen vanavond van jullie allemaal hoor, hoor ik volgens mij dat jullie allemaal die ambitie delen. Dus kan ik daar de komende tijd al mijn energie in kwijt.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen nog vragen voor mevrouw Olsthoorn? Dan dank ik u voor het feit en dan, ik was er nog niet, mevrouw Sandifort. Mevrouw Haak, gaat uw gang.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Uiteraard ook de vraag over de prioriteiten en daarnaast, een wethouder moet samenwerken met coalitie en oppositie, hoe gaat u deze verbindende rol vormgeven en ervoor zorgen dat alle fracties zich serieus genomen voelen?

De **voorzitter**: Mevrouw Sandifort, gaat uw gang.

Mevrouw **Sandifort** (kandidaat-wethouder): Ja, dank u wel voorzitter. Ik begin even met die prioriteiten en dan hoop ik dat ik dan wel uw tweede vraag ook zelf onthoud. Prioriteiten. Ik denk wel dat ik als ondernemer er straks tegenaan ga lopen dat dingen toch niet zo snel kunnen als ik vanaf die stoel altijd heb geroepen dat het wel zou moeten. Mijn prioriteit gaat wel zijn om te kijken: hoe werkt die organisatie, waarom gaat het soms op een andere manier dan wij allemaal hopen en zeker ook als ondernemers hopen en wat zijn wel mogelijkheden om daarmee aan de slag te gaan. Een andere prioriteit is om de stad in te gaan, te laten zien wie wij als college zijn, wat voor afspraken we al hebben gemaakt en hoe inwoners ook inkleuring willen geven aan die afspraken die we hebben gemaakt. De tweede vraag over die verbinding. Ik hoop dat ik daar wel een voorproefje van heb gegeven de afgelopen jaren in mijn rol als fractievoorzitter. Dat betekent natuurlijk gewoon dat je met elke partij in gesprek blijft en dat ben ik ook echt van plan. Mijn collega Van Gils gaf het al aan, we zitten er niet om te zeggen 'zo moeten we het allemaal doen', we zitten er vooral om te horen hoe u daarover denkt en hoe wij dat dan kunnen vertalen naar uitvoerbaar beleid om vervolgens dan weer van u te horen wat u daar dan allemaal van vindt. Volgens mij gaat dat helemaal goedkomen met deze raad.

De **voorzitter**: Ik kijk naar mevrouw Haak, voldoende? Ja. Mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja. Ik heb mevrouw Sandifort voor mijn gevoel de afgelopen vier jaar het best leren kennen door onze samenwerking en ook leren waarderen. Dus daar hebben we alle vertrouwen in. Voor haar hebben we ook alleen de twee basisvragen, het mooiste punt uit het coalitieakkoord en wat neemt u mee uit eerdere ervaringen?

De **voorzitter**: Mevrouw Sandifort.

Mevrouw **Sandifort** (kandidaat-wethouder): Ja, dank u wel voorzitter. Het mooiste punt uit het coalitieakkoord. Ik mocht daar, zeker sinds ik getrouwd ben, het langst over nadenken, dat is toch het voordeel van zo'n achternaamwissel. Ja, dat is wel echt die investering in het openbaar gebied. U kunt zich misschien nog wel herinneren dat ik een aantal jaar geleden een motie heb ingediend over het upgraden van stukjes Zoetermeer. Dat mochten uiteindelijk in de uitvoering projectjes van max € 2.500,00 zijn, daar is veelvuldig gebruik van gemaakt door onze inwoners en dit voelt toch wel als een XXXL-variant waar ik dan ook hopelijk straks met uw instemming mee aan de slag mag gaan. Dus ja, daar kijk ik enorm naar uit. Ja, wat breng ik mee? Ik zei net al, ik ben nu ondernemer maar ik heb ook lang aan de andere kant van de tafels in de ambtenarij gezeten, dus ik weet ook hoe het voelt als er debatten worden gevoerd over stukken die je hebt geschreven en die totaal niet goed begrepen worden of niet goed uitgelegd worden, dus die frustraties ken ik en dat neem ik ook zeker mee, naast mijn vurige wens om te kijken waar het allemaal wat sneller kan af en toe.

De **voorzitter**: Dank u wel. Voldoende. Anderen die nog vragen willen stellen aan mevrouw Sandifort? Dat is niet het geval, dan dank u en daarmee...

- **Raadsvoorstel benoeming wethouders**

De **voorzitter**: Hoewel sommigen wilden dat er tien kwamen, hebben we er zeven, dus meer heb ik hier niet voor u op het lijstje staan en dat betekent dat we ook nu overgaan tot de stemmingen. Zoals aangekondigd eerst de besluitvorming over de ontheffing van het ingezetenschap voor de duur van één jaar zoals gevraagd door mevrouw Olsthoorn, ofwel... Dat is besluitvorming over beslispunt 1 van het raadsbesluit. Ik ga eerst kijken of er iemand is die behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring hierover. Wenst iemand stemming hierover? Nee, niet het geval, dan is beslispunt 1 van het raadsbesluit aangenomen.

Dan de benoeming van de wethouders zelf. Dat weet u, daarvoor is een schriftelijke stemming vereist. Ik stel voor de stemmingen voor alle wethouders samen te voegen op één stembriefje. Elk raadslid ontvangt één stembriefje ook, zeg ik u er meteen bij, de raadsleden die kandidaat zijn voor de wethouderposten, die kunnen ook meestemmen. We laten in de schorsing de stembriefjes in aanwezigheid van de griffier door een stembureau tellen. Dat is natuurlijk altijd een verrassing, ik wil voorstellen, de heer Westhoek, jazeker u zit in de goede hoek, de heer Van der Tang en mevrouw Bink te benoemen als leden van het stembureau waarbij de heer Westhoek ook nog eens optreedt als voorzitter. Wenst iemand hierover stemming? Niemand geloof ik. Gedaan. Dan wens ik het stembureau vanavond veel succes met die verantwoordelijke taak. Dan gaan we nu over tot de stemming met de stembriefjes. Even voor alle helderheid, ook voor de mensen op de publieke tribune en ook voor de kandidaat-wethouder de heer Boerboom, ik zal de bodes zo vragen om de stembriefjes uit te delen, maar ik vraag u wel echt even te blijven zitten, dus dat u blijft zitten tot de stembrieven zijn uitgedeeld, dat u kunt stemmen, en ik schors de vergadering als alle stembriefjes zijn opgehaald. Dat is ook om het even allemaal netjes en zorgvuldig te laten verlopen, dat hoort ook bij zo'n belangrijke stemming. Dus de bodes gaan nu de stembriefjes uitdelen, dat gaan ze nu doen en dan verzoek ik u even allemaal op uw plaats te blijven zitten. Dames en heren nogmaals, ik verzoek enige rust tot de stemming is gedaan, dank u wel. Dames en heren, de stemmen zijn opgehaald. Ik schors de vergadering. Ik verzoek ook iedereen op de publieke tribune, als straks het stembureau terugkomt want ik weet niet hoelang het gaat duren dus ik kan u nu geen tijd geven... Als zij terugkomen, heropen ik de vergadering. Ik schors nu wel de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter** Dames en heren, leden van de raad, ik heropen de vergadering en met die heropening ga ik het woord geven aan de voorzitter van het stembureau. De heer Westhoek, gaat uw gang.

De heer **Westhoek** (SP): Ja voorzitter. Dan moet ik echt een keer gaan voorlezen, dus ik ga mijn best doen. Voor de benoeming als wethouder van de gemeente Zoetermeer met een tijdsbestedingsnorm van 1 fte zijn bij de stemming 39 stemmen uitgebracht waarvan er 33 geldig waren. Ik ga per persoon opnoemen hoe er gestemd is. Ik begin met de heer Boerboom. Die had 27 stemmen voor en 6 tegen, mevrouw Frinking had 26 stemmen voor en 8 tegen, de heer Van Gils had 25 stemmen voor en 8 tegen, mevrouw Kraneveldt had 29 stemmen voor en 4 tegen, mevrouw Olsthoorn had 28 stemmen voor en 5 tegen en mevrouw Sandifort had 30 stemmen voor en 3 tegen. Dan voorzitter hebben we nog een stemming gedaan voor de benoeming als wethouder van de gemeente Zoetermeer met een tijdsbestedingsnorm van een halve fte. Ook daar zijn 39 stemmen uitgebracht, waarvan 39 geldig. Op de heer Folkeringa zijn uitgebracht 24 stemmen voor en 15 tegen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan dank ik u voor uw werk en trouwens ook het stembureau voor zijn werk, dank daarvoor. Dan concludeer ik dat benoemd zijn als wethouders van de gemeente Zoetermeer, de heer Boerboom, de heer Folkeringa, mevrouw Frinking, de heer Van Gils, mevrouw Kraneveldt, mevrouw Olsthoorn en mevrouw Sandifort.

- c. **Installatie wethouders**

De **voorzitter**: Dan kunnen we nu overgaan tot het volgende agendapunt en dat is de installatie van de benoemde wethouders. Hiervoor ga ik natuurlijk achter de kathedraal staan en ga ik u zo oproepen. Ja, ja, komt goed. Ja dames en heren, zoals ik al zei de installatie van de wethouders. Ik verzoek, en

nogmaals in alfabetisch volgorde, als eerste naar voren te komen de heer Boerboom, gaat uw gang. Dan de heer Folkeringa, mevrouw Frinking, de heer Van Gils, mevrouw Kraneveldt, mevrouw Olsthoorn en mevrouw Sandifort. Voordat wij tot installatie kunnen overgaan, moeten wij eerst weten of u de benoeming ook aanvaardt en daarom aan u afzonderlijk de vraag of u de benoeming tot wethouder van de gemeente Zoetermeer aanvaardt. De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (kandidaat-wethouder): Ja.

De **voorzitter**: De heer Folkeringa.

De heer **Folkeringa** (kandidaat-wethouder): Ja.

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (kandidaat-wethouder): Ja.

De **voorzitter**: De heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (kandidaat-wethouder): Ja.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (kandidaat-wethouder): Ja.

De **voorzitter**: Mevrouw Olsthoorn.

Mevrouw **Olsthoorn** (kandidaat-wethouder): Ja.

De **voorzitter**: Mevrouw Sandifort.

Mevrouw **Sandifort** (kandidaat-wethouder): Ja

De **voorzitter**: Dan kunnen we nu overgaan tot de officiële installatie en ik zal straks de tekst van de eed en de verklaring en belofte voorlezen waarna ik ieder van u in alfabetische volgorde zal vragen te antwoorden met 'Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!' of 'Dat verklaar en beloof ik!', de belofte of de eed, maar eerst wil ik iedereen die daartoe in staat is vragen om te gaan staan. Ik lees de tekst, de gecombineerde tekst van de eed en de verklaring en belofte, voor.

'Ik zweer c.q. ik verklaar dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer c.q. ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer c.q. ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen.'

De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (kandidaat-wethouder): Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter**: De heer Folkeringa.

De heer **Folkeringa** (kandidaat-wethouder): Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (kandidaat-wethouder): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

De **voorzitter**: De heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (kandidaat-wethouder): Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (kandidaat-wethouder): Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter**: Mevrouw Olsthoorn.

Mevrouw **Olsthoorn** (kandidaat-wethouder): Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter**: Mevrouw Sandifort

Mevrouw **Sandifort** (kandidaat-wethouder): Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter**: Ja, nu is het dan echt zover en dan wil ik u enorm feliciteren, een enorm applaus dames en heren en u krijgt de bloemen. Dames en heren, ik kan mij goed voorstellen, hoewel we net al geschorst hebben, maar dat lijkt me heel plausibel om nu echt te schorsen om iedereen de gelegenheid te geven om de nieuwe wethouders te feliciteren. Ik moet daar wel streng in de tijd zijn, dus ik ga dat doen tot 21.15 uur. Ik schors de vergadering tot 21.15 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering na deze installatie van het college dat daar achterin zit.

7. Toelating en installatie raadsleden

De **voorzitter**: Wij gaan nu over naar agendapunt 7, dat is de toelating en installatie van raadsleden want door het benoemen van een aantal raadsleden tot wethouder zijn er nu ook vacatures ontstaan in de gemeenteraad. De volgende personen zijn benoemd op deze vrijgevallen plaatsen. Dat zijn de heer Fries, de heer De Groot, de heer Van Harmelen en de heer Nikerk. Voor het toelaten van deze raadsleden wordt net als altijd aan u gevraagd u uit te spreken over de geloofsbrieven van de nieuwe raadsleden en hierover zal de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven u adviseren. Mevrouw Dijkstra licht als het goed dit advies toe, dus ik ga het woord geven aan mevrouw Dijkstra. Gaat uw gang.

Mevrouw **Dijkstra** (D66): Voorzitter. De commissie heeft de geloofsbrieven van de benoemde leden van de gemeenteraad, de heren Fries, De Groot, Van Harmelen en Nikerk onderzocht. De commissie heeft het genoeg te rapporteren dat de geloofsbrieven en de daarbij conform de Kieswet overlegde bescheiden in orde zijn. Het rapport van de commissie is voor de leden ter inzage neergelegd bij de griffie en de commissie adviseert de gemeenteraad de heren Fries, De Groot, Van Harmelen en Nikerk als lid van de gemeenteraad toe te laten.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Dijkstra voor dit advies en ook voor het werk van de commissie. Ik kijk naar de raad of daar iemand nog het woord over wenst te voeren. Dat is niet het geval. Wenst iemand stemming hierover? Dat is niet het geval. Dan is dit voorstel aangenomen. Dan kunnen we nu overgaan tot de installatie van de raadsleden. Ik zal straks eerst de eed afnemen bij de leden die dat hebben aangegeven en daarna volgen de raadsleden die de verklaring en belofte zullen afleggen. Dan ga ik nu naar de kathedr. Ja, dan wil ik als eerste de heer De Groot en de heer Van Harmelen verzoeken naar voren komen en hier voor mij te komen staan en mag ik alle aanwezigen die er zijn verzoeken te gaan staan, voor zover u daar natuurlijk toe in staat bent. Dan voor de raadsleden die voor mij staan, ik zal zo eerst de tekst van de eed voorlezen en daarna zal ik u een voor een vragen te antwoorden. Het passende antwoord hierbij is, u heeft het net ook al gezien, 'Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!' en daarbij steekt u de wijsvinger en middelvinger van uw rechterhand gesloten in de lucht. Daar gaan we.

'Ik zweer dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen.'

De heer De Groot.

De heer **De Groot**: Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

De **voorzitter**: Heel goed. Dan de heer Van Harmelen, gaat uw gang.

De heer **Van Harmelen**: Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

De **voorzitter**: Dan mag ik u allebei feliciteren en u krijgt denk ik ook een mooi applaus. Alsof u al wist wat er in mijn tekst staat, om te blijven staan, u doet het allemaal netjes zeg, aardig van u. Dan gaan we nu over tot de installatie van de raadsleden die hebben aangegeven de verklaring en belofte af te willen leggen. Mag ik verzoeken de volgende raadsleden naar voren te komen en voor mij te komen staan. Dat zijn de heer Fries en de heer Nijkerk. Ik ga hetzelfde doen, maar dan ga ik nu de tekst van de verklaring en belofte voorlezen. Daarna zal ik allebei uw namen noemen en dan mag u uiteraard 'Dat verklaar en belof ik!' zeggen.

'Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en belof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik belof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen.'

De heer Fries.

De heer **Fries**: Dat verklaar en belof ik!

De **voorzitter**: De heer Nijkerk.

De heer **Nijkerk**: Dat verklaar en belof ik!

De **voorzitter**: Dan feliciteer ik u allebei als raadslid en een mooi applaus. U mag allemaal weer gaan zitten. Ja dames en heren, als ik nog even de aandacht mag. Ik begrijp natuurlijk dat u ook de nieuwe raadsleden wilt feliciteren, maar ik wil u verzoeken dit nog even uit te stellen tot we bij agendapunt 8 ook de nieuwe commissieleden hebben benoemd.

8. Benoemingen en installatie commissieleden

De **voorzitter**: Ik ga nu over tot de benoeming en installatie van een aantal commissieleden van de raad en de voorgedragen commissieleden in de alfabetische volgorde zijn de heer Van Goeverden van PRO Zoetermeer en de heer Van Rooyen van de PVV. In het kader van de benoeming van de nieuwe commissieleden wordt ook hier weer aan u gevraagd u uit te spreken over de geloofsbrieven. Ik deel aan de gemeenteraad mee dat de geloofsbrieven inmiddels in handen van de commissie zijn gesteld en er is mij gebleken dat de commissie haar taak ook reeds heeft verricht. Hiervoor geef ik het woord aan mevrouw Somai als lid van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven. Het woord is aan mevrouw Somai.

Mevrouw **Somai** (VVD): Dank u voorzitter, last but not least. De commissie heeft de geloofsbrieven van de voorgedragen commissieleden van de gemeenteraad, de heer Van Goeverden en de heer Van Rooyen onderzocht. De commissie heeft het genoegen te rapporteren dat de geloofsbrieven en de daarbij conform de Gemeentewet overlegde bescheiden in orde zijn bevonden. Het rapport van de commissie is voor de leden ter inzage neergelegd bij de griffie en de commissie adviseert de gemeenteraad de heer van Goeverden en de heer Van Rooyen als commissieleden van de gemeenteraad te benoemen.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Somai voor het uitbrengen van het rapport en natuurlijk de commissie voor het verrichten van haar taak en u voor het uitspreken. Ik stel inderdaad voor de adviezen van de commissie ook te volgen. Is er iemand die hier stemming over wenst? Dat is niet het geval, aldus besloten. Dan gaan we over tot de installatie van de benoemde commissieleden en daarvoor loop ik ook weer naar... Zoals ik al zei, gaan we nu over tot de installatie van de benoemde commissieleden. Mag ik dan de commissieleden verzoeken naar voren te komen, de heer Van Goeverden van PRO Zoetermeer en de heer Van Rooyen van de PVV. Heel goed en op mijn tekst staat 'wilt u allemaal gaan staan' maar dat doet u al, wat geweldig. Dan voor de commissieleden die hier voor mij staan. Ik lees straks de volledige tekst van de eed en de belofte voor. Daarna zal ik u een voor een verzoeken de eed of belofte af te leggen en dat doet u door in mijn richting luid en duidelijk uit te spreken bij de belofte

'Dat verklaar en beloof ik!' en als u de eed aflegt, het is net ook al duidelijk gezegd, het passend antwoord 'Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!' met de wijsvinger en middelvinger van uw rechterhand gesloten in de lucht. Daar gaan we.

'Ik zweer c.q. ik verklaar dat ik, om tot commissielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer c.q. ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer c.q. beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als commissielid naar eer en geweten zal vervullen.'

De heer Van Goeverden.

De heer **Van Goeverden**: Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter**: De heer Van Rooyen.

De heer **Van Rooyen**: Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

De **voorzitter**: Dan mag ik u allebei feliciteren met het commissielidmaatschap en een applaus en de bloemen. U gaat al zitten, maar ik stel voor te schorsen om ook de raadsleden en de commissieleden te feliciteren en ik stel voor dat we om 21.50 uur doorgaan. De vergadering is geschorst.

Schorsing

9. Afscheid wethouders

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering en wij gaan over, want dat hoort er ook bij, want op agendapunt 9 staat het afscheid van de wethouders. Wij gaan afscheid nemen van vertrekkend wethouders Iedema, Van der Meer en Velzen en ik ga hen verzoeken om... Er staan er al twee en ik vroeg ook wethouder, nou ja raadslid Van der Meer moet ik nu zeggen natuurlijk, naar voren te komen in de zaal. Dan ga ik ondertussen naar de kathedraker lopen voor mijn toespraak. Ja, ik hoor Marijke al, 'daar zitten we dan'. Ja en dat is toch altijd weer een bijzonder moment want de installatie van een nieuw college betekent, ik zei het al, ook afscheid van wethouders die hier zitten en dat gaan we nu ook bij dezen doen. Jullie zullen vast bloednerveus zijn voor wat ik allemaal ga zeggen waarschijnlijk of niet? Ja, dat terzijde. Dames en heren, een grote stad besturen kun je het beste vergelijken met een groot bouwproject. Er zijn plannen en begrotingen, visies en offertes maar het echte bouwen gaat steen voor steen. Dat is werk dat om tijd en energie, kennis en kunde, toewijding en passie vraagt en om de kunst van het loslaten, om op te staan van je raadszetel of van je wethoudersstoel om plaats te maken voor een nieuw bouwteam. Dat hoort erbij in een democratische rechtsstaat, maar dat wil niet zeggen dat het makkelijk is en dat geldt zeker voor de wethouders van wie we vandaag afscheid nemen, drie mensen die zich de afgelopen vier jaar of langer met hart en ziel hebben ingezet om aan onze mooie stad Zoetermeer te bouwen en om van onze stad een prettige leefomgeving te maken, een warm en veilig thuis voor alle inwoners. Dat was de opdracht van alle vier de nog zittende wethouders. Van drie van hen nemen we vandaag afscheid. Ik heb beloofd Véronique, dat ik je zou noemen, bij dezen. Véronique Frinking gaat door in het nieuwe bouwteam, voor de volgende periode. Van Bouke en Jan ga ik natuurlijk afscheid nemen in het Stadstheater, dus wees gerust, het is maar een deel van mijn verhaal en dat geldt ook voor Marijke, dus jullie zijn nog niet van mij af want ik wil niet al mijn kruit verschieten, dus ik zal daar een deel van doen.

Dames en heren, kent u de fabel over de haas en de schildpad? De haast daagt de schildpad uit tot een wedloop, de haas denkt dat hij de wedstrijd makkelijk kan winnen, hij neemt onderweg zelfs de tijd voor een dutje en als hij wakker wordt, is de schildpad al over de finish. Ja dames en heren, Bouke Velzen is de schildpad én de haas. Niet overigens want daar heb ik hem echt niet op kunnen betrappen, dat hij dutjes zou doen tijdens het werk, zeker niet, maar hij is, en dat zegt hij zelf ook, wel lekker eigenwijs maar ook bij de heer Velzen wint de schildpad. Dat was niet voor niets het dier dat hier in de raad genoemd werd toen u gevraagd werd aan welke dieren u denkt bij onze wethouders want zijn dossiers leggen vaak een wat stroperige weg af, maar ze halen altijd wel de finish door zijn charme, door zijn inzet, maar zeker ook door zijn unieke aanpak want de heer Velzen gelooft en maakt waar dat beleid niet iets is wat achter een bureau, achter de muren van het stadhuis tot stand komt. Eerst praten, eerst luisteren, eerst erachter komen wat mensen echt nodig hebben en dan een passend plan maken. Dat was zijn aanpak bij de totstandkoming van de Actieagenda Financiële Bestaanszekerheid en daarvoor maakte hij gebruik van onderzoek van het Nibud en liet hij in allerlei bijeenkomsten

inwoners aan het woord. Zo maakte hij niet alleen zichtbaar hoe groot de problemen zijn, en die zijn groot, maar vond hij ook de beste manier om mensen met problematische schulden, huishoudens die hun energierekening niet kunnen betalen, kinderen die in armoede opgroeien, dat is vanavond ook aan de orde geweest, te helpen. 'Kom uit je beleidsbubbel', hebben we de heer Velzen vaak horen zeggen en niet alleen als het over bestaanszekerheid ging, maar ook bij andere onderwerpen en initiatieven, bij zijn aanpak van energiearmoede, wij stuurden energiefixers op pad om de inwoners van Zoetermeer te adviseren over verduurzaming en om kleine energiebesparende klusjes uit te voeren. Bij zijn aanpak van problematische schulden van jongeren, hij zorgde voor een samenwerking met het Jongeren Perspectief Fonds waardoor er nu in Zoetermeer een loket is waar jongeren terecht kunnen om uit de schulden te komen en aan een schuldenvrije toekomst te bouwen. Dat zijn maar een paar voorbeelden om te noemen. Inwoners ontmoeten, praten over wat hen bezighoudt dat, en dat heb ik ook kunnen zien, vond Bouke Velzen niet alleen belangrijk maar vooral ook erg leuk. Ik wissel overigens met je voornaam af want ik moet natuurlijk ook de etiquette van de raad in de gaten houden. Dames en heren, dat weten ze ook goed in Buytenwegh, de wijk waar Bouke Velzen ook wijkwethouder was. In Buurthuis de Achtertuin en op de bankjes bij de hangouderen die de heer Velzen liefdevol de Buytenwegh Bastards noemt en natuurlijk tijdens Patatje Prik in Buytenwegh, eerst een patatje, dan afval prikken. Ja, je kent het hè, heel goed. Ja beste Bouke, want ik vind dat altijd raar om te zeggen, vandaag neem je afscheid als wethouder. Het was niet je eigen keuze, je zei zelf ook, dat heb je ook gezegd in de media, 'het voelt alsof je in de rust gewisseld wordt' maar ik weet zeker, en dat mag ook, dat je met voldoening terugkijkt op wat je hier allemaal voor elkaar hebt gekregen en ik hoop dat er nog veel mooie werken volgen want ik weet zeker dat je niet stil gaat zitten want dat zit volgens mij totaal niet in je DNA. We zullen je betrokkenheid en inzet echt gaan missen, maar voor de stad, maar ook binnenshuis, want hoe moet het er nu aan toegaan, wie gaat nou een beetje voor ons zorgen? Dat moet ik toch een beetje toelichten dames en heren en daar kom ik volgende week nog wel wat uitgebreider op terug. Bouke was altijd degene die tijdens de lunches zorgde dat de koffie werd ingeschonken, de thee, het water en zo, dus dat moeten we wel... Ik kijk even naar de groep daarachter, ja ga maar vast nadenken wie dat gaat doen, kijken wie er koffie of iets te eten heeft, dus daar mogen jullie zelf over nadenken. Er is één ding dat ik overigens, dat heb ik hier nu maar meegenomen, niet ga missen want dat was dames en heren altijd op de maandagochtend, ja je weet het hè ja, zijn medelijdende blik als mijn club... Ik ga het hier toch maar zeggen voor de mensen die het nog niet weten, mijn club is Ajax, ja ik kan er ook niks aan doen. Die had dan weer eens verloren en dan stond hij daar met zo'n blik, op maandagochtend als ik binnenkwam, van 'en wat hebben ze gedaan?' Nou ja, ja, ja, ja, ja zeg en we noemen het maar weer even, ja, ja. Want, dat is ook wel leuk om te weten, Bouke is ook echt een warme supporter van Feyenoord en ADO en daar ben je ook al een paar keer geweest. Vergeef me dat ik dan toch even een echt Ajacied, Johan Crujff, citeer. Hij zei ooit 'de bal is een essentieel onderdeel van het spel'. Jij was onze bal, een essentieel onderdeel van ons college, van onze stad. Bedankt voor alles wat je gedaan hebt. Geef hem even een ovationeel applaus.

Ja dames en heren, ik ga naar de rechterkant. Van onze stad een prettige leefomgeving te maken, een warm en veilig thuis voor alle inwoners, dat is absoluut en zeker ook de motivatie van Marijke van der Meer. Ze wist ook hoe ze dat voor elkaar wilde krijgen, daar was ze altijd heel duidelijk over in het college, in de raad en in de stad. Haar portefeuille met onder meer Jeugd en Onderwijs, Sport en Openbare ruimte raakte aan de haarvaten van onze stad, van onze gemeenschap. Toen ze vier jaar geleden na 22 jaar in de raad, ook dat hebben we nog mee mogen maken, begon als wethouder trof ze een versnipperde en onbetaalbare jeugdzorg aan en vanaf het begin is zij er met volle energie en daadkracht tegenaan gegaan om grip op de jeugdzorg en de onvermijdelijke discussie over de kosten te krijgen. Dat resulteerde overigens ook nog in een crisisonderzoek dat wij samen hebben gehad om de verkokering, dames en heren ik zal het woord nog één keer gebruiken, om de verkokering te doorbreken. Het doel was duidelijk, zorg dat alle kinderen en jongeren die echt hulp nodig hebben die ook krijgen zonder dat de kosten uit de hand lopen zodat er ook geld over was voor leuke dingen voor de Zoetermeerse jeugd en daar heb jij Marijke, mevrouw Van der Meer, je zo hard voor ingezet en dat is gelukt. We hebben meer grip op onze jeugdzorg, jongeren met problemen worden niet meer van het kastje naar de muur gestuurd, hulp die nodig is komt terecht waar die nodig is, een enorme prestatie. Dat is maar één voorbeeld van alles wat mevrouw Van der Meer de afgelopen jaren heeft ingezet, uitgezet en klaargespeeld, maar, zo leren we van de Engelse premier Harold Macmillan, ik heb al mijn boeken doorgelezen, de grootste uitdagingen voor een politiek bestuurder zijn gebeurtenissen, vaak van de onverwachte soort. Ik ga u dat toelichten. In december 2022 was er zo'n gebeurtenis, ik was op weg naar familie en de telefoon ging, wethouder Van der Meer belde mij, 'ik heb hier een rapport liggen met de alarmerende mededeling dat de Mandelabrug niet meer veilig was' en dat was niet in gewone letters, maar in hele vetgedrukte letters geschreven of zoals zij later zelf zei, en ik citeer 'het mooiste gebouw van Zoetermeer heeft een deukje'. Het deukje was trouwens al snel een flink gat en we besloten

snel te handelen want onveilig is nu eenmaal onveilig en daar was ook Rijkswaterstaat het ongewoon snel mee eens, ook daar weten ze nu dat, als deze wethouder iets wil, je het beste maar snel in actie kunt komen. Er was na twee dagen al een onderzoek en na 55 dagen een tijdelijke reparatie. Het deel van de brug over de A12 werd verwijderd en vervangen door een tijdelijk deel waardoor fietsers en voetgangers de brug weer konden gebruiken. Het dossier is nog niet gesloten want ook bruggen bouwen doe je steen voor steen, maar het is duidelijk dat ook gebeurtenissen wethouder Van der Meer niet van haar stuk wisten te brengen. In dat opzicht mag je voortdurende en terechte vraag om aandacht voor toegankelijkheid niet onvermeld blijven, dat is ook vanavond al gezegd. Door jouw inzet is er ook een manifest gekomen dat verdergaat dan wat in regelgeving is vastgelegd en als college, raad en gemeenschap hebben we daar heel veel van je geleerd en blijven we nog veel leren want je blijft natuurlijk in de raad zitten. Als je mobiel bent, dat heb ik ook gemerkt, denk je helemaal niet zo vaak en niet vaak genoeg na over toegankelijkheid, dan zie je niet vaak dat een deur te smal is, een toilet te klein, een buffet onzichtbaar of een bestemming onbereikbaar. Dat heb ik zelf met jou ook regelmatig aan den lijve mogen ondervinden en ik beloof je dat ik als burgemeester echt mijn stinkende best zal doen om hier ook blijvend aandacht voor te vragen. Beste mevrouw Van der Meer, beste Marijke, soms heb je iemand nodig die je laat zien wat je nog niet ziet. U heeft ons laten zien hoe belangrijk toegankelijkheid is, van de liften van de Mandelabrug tot de tiramisu van Van der Valk. Misschien even een toelichting, dat is haar favoriete toetje bij Van der Valk, dat mensen dat even weten anders denken mensen 'waarom gaat hij nou een tiramisu van Van der Valk' U heeft ons ook vooral laten zien hoe je drempels laat verdwijnen, niet alleen de zichtbare drempels maar ook de virtuele, de drempel naar goede jeugdzorg, de drempel naar een veilige en toegankelijke openbare ruimte, de drempel tussen jeugdzorg en onderwijs, tussen milieu en leefbaarheid en vooral tussen bestuur en inwoners. Nee, dat is niet iets wat je even doet, dat vraagt om een onvermoeibare inzet en aandacht, om weten waar je het over hebt, om duwen en trekken en dat vraagt om een wethouder van jouw kaliber. Ik weet dat u het nu geen opluchting vindt dat u de dossiers de dossiers kunt laten, ook dat heb ik de afgelopen weken mogen zien, en u gaat niet voor niets door als raadslid. Er zijn ook in onze stad nog zoveel stenen te leggen. Toch hoop ik dat je terugkijkt op een hele mooie periode, op een bouwwerk waaraan je vele steentjes hebt bijgedragen, een wethouder met hart voor de stad, een prettige en hardwerkende collega die naast ons stond en vaak voor de troepen uitging. Bedankt voor je inzet namens het college, de raad en vooral namens de stad. Dank je wel Marijke.

Ja Jan, beste mijnheer Iedema, beste Jan, daar zijn we dan hè. Twee keer mag ik, ooh. We hebben het vaak over dit moment gehad, in collegevergaderingen en daarbuiten. Ik ben natuurlijk ontzettend benieuwd naar jouw afscheidsspeech want daar heb je me al heel vaak voor gewaarschuwd namelijk in collegevergaderingen, maar gelukkig is nu eerst mijn beurt. 'Cijfers vertellen nooit het hele verhaal', dat zei Jan Iedema vorige week tijdens zijn laatste raadsvergadering want het gaat niet om hoeveel geld je hebt, maar om wat je ermee doet, wat je ermee weet te bereiken. Politiek, zeker in een gemeente, gaat niet alleen over plannen en begroten maar vooral over de resultaten. Dat is wat de inwoners zien en dat is wat voor hen telt. Dat was ook de drijfveer van jou, van de heer Iedema, zorgen voor resultaat. Bijvoorbeeld door te investeren in woningbouw en werkgelegenheid, broodnodig in een groeiende gemeente als Zoetermeer. De Entree, ik denk een van je mooiste projecten misschien wel of moet ik daar voorzichtig mee zijn, maar zo'n project waar het allemaal samen komt, een nieuwe levendige stadswijk met wonen, werken en voorzieningen, een visitekaartje voor de stad die we zijn en willen zijn. Die stadswijk komt er, al was de weg ernaartoe wat langer en hobbeliger dan jij zelf had voorzien en gehoopt. In ieder geval, voor iedereen in de zaal, de nieuwbouw van Terra Nova, ik ben er vandaag nog langsgereiden, de kozijnen gaan er helemaal tegenaan, staat nu steviger in de steigers dan ooit en dat geeft de burger en hopelijk jou ook, elke keer als je erlangs rijdt, ook moed. Ook is het Jan, de heer Iedema, gelukt om in juli 2025 een heel mooi Omgevingsprogramma aan de raad aan te bieden en vast te laten stellen. Een ander project waar jij heel erg veel bij betrokken bent geweest, heeft al lang geen steigers meer en dat is het Dutch Innovation Park, dat is een hele mooie bloeiende campus, iets waar we ook heel trots op mogen zijn, die zorgt voor dik 2000 banen en die een flinke slinger heeft gegeven aan de reputatie van Zoetermeer als een stad waar innovatie tot bloei kan komen. Ja en er zijn nog veel meer projecten en initiatieven waar ik jou aan kan relateren, waar ook het resultaat heeft gegolden. Voor de mensen die het gemist hebben, als u dat nog een keer wilt zien, moet u even naar vorige week kijken, toen heeft hij ze namelijk zelf allemaal opgesomd tijdens het resultatendebat. Dus die hoeft ik niet meer te doen en ik zou zeggen, kijkt u even terug naar die uitzending. Daar deed hij het zelf al en ik dacht 'nou, dat is lekker, daar gaat een deel van mijn speech'. Ik wil ook graag nog noemen het Open Hiring-initiatief, de Visie Zoetermeer 2040 en dames en heren, iets waar hij ook heel lang aan gewerkt heeft, de kunst op transformatorhuisjes en elektriciteitskastjes in en rond het Stadshart. Dat heeft je ook heel veel bloed, zweet en tranen gekost, dat weet ik nog. Natuurlijk was de heer Iedema, Jan Iedema, ook de wethouder van Financiën en dan moet je wel luisteren naar de cijfers. Die vertelden helaas geen

mooi verhaal, gemeenten staan al jaren onder financiële druk, aan de rand van het ravijn heet dat in gemeenteland, maar de heer Iedema, Jan, laat zijn portefeuille letterlijk goed gevuld achter. Dat hebben we vanavond ook gehoord trouwens, onze gemeentefinanciën zijn nog steeds geen vetpot maar wel gezond en ook dat, Jan, is een resultaat om trots op te zijn. Verhalen waar u ook graag naar luistert, zijn de verhalen van inwoners en ondernemers, bedrijven en maatschappelijke organisaties want besturen werkt alleen als je ook kunt luisteren en daar de tijd voor neemt en dat deed je met dezelfde flair, passie en aandacht waarmee jij alles doet. Beste Jan, vorige week tijdens de raadsvergadering vertelde een van jouw fractiegenoten, ik had het nog nooit gehoord, dat ze het binnen de VVD-fractie regelmatig hebben, en we hebben het vanavond ook gehoord, over het Iedema-effect. Wat dat effect precies is, is tot op de dag vandaag, moet ik eerlijk zeggen, onduidelijk. Tijd heb ik erover gedaan om dat op te helderen want volgens mij betekent het, dus dan kunt u dat ook allemaal in uw oren knopen straks als u dat ooit nog weer een keer aanhaalt in deze raad, iets beter achterlaten dan je het hebt aangetroffen want dat is wat jij voor Zoetermeer hebt betekend, dat is voor mij het Iedema-effect. Dank je wel daarvoor. Ja Jan, en ik weet, dat heb ik ook meegemaakt, dat het voor jou na acht jaar wethouderschap, na acht jaar lief en leed delen met het college, met alles wat we hebben meegemaakt, de raad, team Jan, de stad, niet makkelijk is om los te laten, om ineens de tijd aan jezelf te hebben al weten we inmiddels wel dat je een portefeuille vol hobby's hebt, van muziek, dames en heren, muziek luisteren, tot spelletjes, van wijn en whisky proeven tot koken, tot eten maar ik ben ook benieuwd wat je nieuwe project zal zijn en wij zullen elkaar dat zeker nog gaan vertellen want één ding, het Iedema-effect mag nooit verloren gaan. Jan, ik zie je denken, want ik ben aan het eind, 'hier kom ik eigenlijk nog redelijk makkelijk vanaf' maar ik heb volgende week nog een afscheid staan. Dus ik ga je daar natuurlijk nog wel een keertje op wijzen. Ik wil je nu ongelooflijk bedanken, namens iedereen hier, namens de mensen hier in de raad, namens het college, namens de stad, dank je wel Jan. Nogmaals, ik wil jullie bij dezen ook nog even collectief enorm bedanken en, dat zal ik volgende week en de week daarna ook nog wel doen, ook bedanken voor de enorm fijne samenwerking die wij ook hebben gehad want die heb ik altijd zeer op prijs gesteld, dat wilde ik ook hier nog wel even gezegd hebben. Ik heb nu volgens mij echt meer dan genoeg gesproken want jullie hebben alle drie aangegeven het woord te willen richten tot de raad en alle mensen op de publieke tribune. Jullie hebben ook nog even gesteggeld over hoe de volgorde is, ik dacht echt dat ik weer in een collegevergadering beland was wat dat betreft maar goed, we zijn eruit gekomen en ik begin met de heer Velzen. Bouke Velzen, jij hebt het woord.

De heer **Velzen**: Ja voorzitter, daar sta je dan ineens als benjamin als eerste, het is ook een keer leuk om dat in vier jaar tijd mee te maken, normaal was ik als laatste. Waar ik vorige week ook al zei 'er gaat wat door mijn lijf heen', voel ik dat nu ook wel een beetje en ik heb geleerd dat je dat moet je benoemen dan kun je het ook een plekje geven. 'Dienend leiderschap' staat boven mijn tekst. Dank u wel voorzitter. Nu dan echt voor de allerlaatste keer. Vier jaar geleden stond ik hier voor het eerst, überhaupt voor het eerst in deze raadzaal, onwennig, zoekend en met kleine babystapjes in een nieuwe rol, maar goed babystapjes zijn ook stapjes. Wethouder Iedema hielp mij leren lopen en u gaf mij het volste vertrouwen om de wethoudersrol te kunnen gaan vervullen. Nu, vier jaar later, voelt deze arena, voelen jullie, als vertrouwd en heb ik in dit huis menig uurtje doorgebracht, heel veel uurtjes. Mooie debatten met jullie gevoerd en uiteraard ook wel veel peentjes gezweet, een mooie tekst op een dag als vandaag. Juist daarom raakt het me dat ik hier vandaag voor de allerlaatste keer als wethouder spreek want loslaten wat vertrouwd is, doet natuurlijk altijd pijn en voorzitter zoals u mag verwachten van een ChristenUnie-SGP-wethouder zal mijn afscheidsspeech, ik hoorde hem vanavond al, gaan in de vorm van een kleine preek en die volgt geheel de traditie in drie punten. Ik kan u ook vertellen, een preek duurt gemiddeld een halfuur tot drie kwartier. Boven de preek staat de titel die ik zojuist al uitsprak, Dienend leiderschap. Dat is voor mij geïnspireerd op de Bijbel, Galaten 6:10 en die luidt 'Laten wij dus, terwijl wij gelegenheid hebben, goed doen aan allen' en voor mij is dat echt de kern van besturen geweest, goed doen, juist voor de mensen die dat het hardst nodig hebben. Voorzitter, omdat ik nu niet gebonden ben aan mijn spreektijd, neem ik het ervan, dat voelde u al een tijdje aankomen. Zoals u van mij gewend bent lieve raad, lang en breedspakig en zoals dat bij de aanvang van een preek betaamt, liggen er overal... Pak uw pepermuntjes er maar bij. Ze liggen niet op alle plekken, maar er liggen zo her en der verdeeld pepermuntjes, ook die horen bij een preek en dan is het goed gebruik dat u die pepermuntjes ronddeelt als de preek begint. Daarom liggen er niet 39 rollen voor u en voor de wethouders ook maar ligt het een beetje zo dat u moet delen met elkaar. Naast dat het een mooie traditie bij een preek is, is dat ook gelijk een mooie oefening voor een nieuwe raad, maar ook voor een nieuw college, om even te kijken, samenwerken, delen, om daar even mee te oefenen. Gaat u er maar eens goed voor zitten want de trein stopt nog even niet. De drie punten voorzitter. 1, dienend leiderschap begint met roeping en nederigheid. 2, dienend leiderschap betekent luisteren en handelen, u noemde het al in uw speech en 3, dienend leiderschap zie je terug in wat je achterlaat. Voorzitter, toen ik begon voelde ik me nog niet

echt die leider en achteraf zie ik na vier jaar, dat was geen onzekerheid maar het begin van groei. Ik betrad immers een voor mij nieuw speelveld van een vertrouwde werkomgeving, een vakgebied waar ik meer dan twintig jaar in gewerkt heb naar een rol waarin je ervan bent, zoals wethouder ledema me leerde, je er ineens over gaat en waarin je groeit door het spel te spelen, maar voorzitter, dienend leiderschap begint niet met de zekerheid of macht, het begint met de bereidheid om te dienen, met het besef, het gaat niet om mij, het gaat om de stad, het gaat om haar inwoners en dat besef groeide. U zei het al, het groeide door te luisteren, door te leren en door fouten te mogen maken en vooral, en ik zie wat dubbelingen in onze teksten, door de ontmoetingen met de inwoners. Daar zit voor mij echt de kern van dit werk. Voorzitter, het tweede punt. Dienend leiderschap betekent luisteren en handelen. In de politiek wordt vaak gedacht dat alles draait om argumenten en cijfers, maar ik heb geleerd dat het minstens zo vaak gaat om het onderbuikgevoel en ja, daar komt hij dan, ik denk dan nog wel eens terug aan dat allereerste debat dat ik had met raadslid Aptroot die mij op harde wijze leerde dat politiek vooral gaat over gevoel en het lezen van de ruimte waarin je zit. Even dat iedereen in de zaal het ook kan begrijpen, zo stapte ik voor het eerst de raadzaal binnen met een raadsvoorstel dat ging over een mooi SPUK-voorstel Energiearmoede met drie mooie maatregelen om energiearmoede te kunnen dempen en aan het eind van de avond sta je dan met je broek op je enkels en struikel je met nog maar één overgebleven maatregel, dat waren dan die energiecoaches die de burgemeester aanhaalde, de zaal uit omdat raadslid Aptroot zijn onderbuikgevoel kennelijk beter wist te verkopen dan ik het feitelijke rapport van CE Delft. Dus wees je bewust van de signalen die je krijgt en handel ernaar. Voorzitter, dienend leiderschap betekent voor mij luisteren naar wat er leeft, signalen herkennen en vervolgens ook durven te handelen zoals rondom de initiatieven rond bestaanszekerheid, energiearmoede en schulden maar ook de Brede Stadspas. Ik geloof daarin, een stadspas voor iedereen ongeacht inkomen of achtergrond want ontmoeten is het sleutelwoord. Nogmaals, ik geloof daar echt in. Niet alleen praten over beleid, maar daadwerkelijk het verschil willen maken voor mensen in de knel, voor inwoners die soms onzichtbaar blijven en dan denk ik terug aan al die mooie gesprekken op straat, tijdens spreekuren, bij activiteiten of spontaan ergens in de wijk. Soms waren die luchtig, soms intens en soms waren ze ook enorm recht voor zijn raap, maar ook kwetsbare verhalen over zorgen, over wat er beter kan en over momenten waarop het schuurt. Voorzitter, dan het derde punt. Dienend leiderschap zie je terug in wat je achterlaat en als ik terugkijk op deze vier jaar dan ben ik enorm dankbaar voor de acties rondom bestaanszekerheid zoals de Actieagenda Financiële Bestaanszekerheid, voor de ontwikkeling die De Binnenbaan doormaakte, de groei van het SEBO-netwerk, de aanpak van energiearmoede, u noemde het al, het GeldPunt heeft wat opgeleverd, de samenwerking met DEZo, onze Duurzame Energiecoöperatie Zoetermeer, het energienetwerk en de fantastisch mooie bewonersinitiatieven die enorm gegroeid zijn, de oprichting van het VvE-loket, de verduurzaming van de flats in Meerzicht, de VvE De Verdwenen Brug en ga zo maar door, maar uiteraard ook op het afvalbeleidsplan, dat we er vlak voor het sluiten van de markt nog met elkaar op een goede wijze doorheen hebben weten te krijgen. Voorzitter, tijdens het vorige punt had ik het over luisteren en handelen en de manier waarop die les mij in deze raad werd geleerd. Dan is het toch mooi om te zien dat dit dansje dat raadslid Aptroot en ik vier jaar geleden deden nu een stuk soepeler en charmanter door ons werd uitgevoerd en het zal allicht geholpen hebben dat we dit dansje met z'n allen deden. Uiteraard kijk ik zeer dankbaar terug op al die activiteiten de afgelopen vier jaar die ertoe bijdroegen dat we inwoners daadwerkelijk beter hebben kunnen helpen maar nog meer voor de menselijke kant, de berichten van inwoners, de gesprekken op de gang, de debatten in deze zaal, de momenten van gezamenlijke verantwoordelijkheid. Dienend leiderschap gaat uiteindelijk niet over beleid alleen. Sterker nog, dat gaat bovenal over onze inwoners, over scherp in beeld krijgen wat de leefwereld van onze inwoners is en wat zij nodig hebben. Het gaat over de sporen die je achterlaat in het leven van mensen. Voorzitter, we bestaan als gemeente immers bij de gratie van onze inwoners en zeker niet andersom. Voorzitter, om Tim 'S Jongers nog een laatste keer aan te halen, het lijkt wel of u mijn speech gelezen heeft want u noemde het al, ik ga het nog één keer zeggen in deze raadzaal, 'kom uit je beleidsbubbel'. Dat geldt voor u als raad, dat geldt voor u als college, dat geldt voor de ambtenaren. Voorzitter, tot slot en dan is het toch niet dat halfuur, drie kwartier geworden. Het was mij een eer, echt een ongelooflijke eer en ik ga de dynamiek en de interactie in deze zaal, ik ga jullie heel erg missen. Er wordt wel eens gekscherend gezegd dat wethouders een hondenbaan hebben en dat is ook zo, maar wat mij betreft de mooiste hondenbaan die er is. Deze baan doe je nooit alleen, ik heb kunnen bouwen op de steun van thuis, mijn gezin zit hier, op de bevologenheid van onze ambtenaren, op de samenwerking met de mooie partners in de stad, de scherpste en de betrokkenheid van u als raadsleden en zeker, last but not least, de samenwerking in het college en uiteraard in het bijzonder mijn buddyschap met wethouder ledema, daar ben ik oprecht dankbaar voor. Voorzitter, vier jaar lang heb ik mogen proberen te doen wat die ene tekst zegt, goed doen aan allen, en als dat hier en daar een beetje gelukt is dan ben ik daar intens dankbaar voor. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank de heer Velzen, Bouke, voor je mooie woorden. Dan geef ik het woord nu aan Jan Iedema. Ga je gang.

De heer **Iedema**: Voorzitter, ik weet niet of ik het zo droog houd want ik had het zo warm, ik zweet nog uit mijn ogen. Als mij nou was gevraagd, waar ben je trots op in het...

De **voorzitter**: Je naam staat verkeerd, ik werd even gecorrigeerd.

De heer **Iedema**: O ja.

De **voorzitter**: Nog even een andere naam.

De heer **Iedema**: Buddy's forever.

De **voorzitter**: Buddy's is wel heel erg overdreven nu.

De heer **Iedema**: Voorzitter, als mij nou was gevraagd 'waar ben je trots op in het nieuwe coalitieakkoord?' dan had ik gezegd 'ik ben er ontzettend trots op dat de lijn is voortgezet waar we met zijn allen zo hard aan gewerkt hebben', Zoetermeer 2040, de Ruimtelijke Strategie en al die andere mooie projecten en ik ben ervan overtuigd dat die in goede handen zijn maar geachte voorzitter, het is me niet gevraagd, dus... Geachte voorzitter, leden van de raad, collegeleden, bezoekers op de tribune en kijkers thuis. 2009, houd u vast, het was op een dinsdagavond bij ons thuis, we hadden net gegeten, de kinderen lagen al in bed en we waren een klein beetje aan het rommelen. Ik zat wat te lezen en Petra, mijn vrouw, deed wat administratie. Vanaf de eettafel zwaaide ze ineens met een papiertje: schat, ik heb hier een rekening van de VVD, zullen we die maar eens opzeggen, je gaat toch nooit. Ik keek verschrikt op want eind jaren negentig was bij mij de wens ontstaan om politiek actief te worden en al dromend had ik me met een vriend aangemeld bij de PvdA. Die liefde was slechts van korte duur, maar de droom bleef en dus sloot ik me rond de eeuwwisseling bij de VVD aan. Immers, als je voor je dertigste niet links bent, heb je geen hart en als je na je dertigste nog links bent, heb je geen verstand. Hoe dan ook, ik zag al mijn idealen in rook opgaan door het wapperende papiertje, dus snel herpakte ik mij, 'goed dat je het zegt want volgende week woensdag is de ALV en daar ga ik heen'. 'Dan wacht ik nog een week' was het ongeloofige antwoord. U begrijpt, ik had geen keus. Dus die woensdag daarop stapte ik enigszins onwennig De Sniep binnen en Patrick van Domburg, toenmalig wethouder, stapte als eerste op me af: 'Leuk, een nieuw gezicht, wat kom je doen?' 'Ik wil politiek actief worden' antwoordde ik enthousiast en wat dat betreft is de afgelopen zeventien jaar weinig veranderd want voordat ik het wist had ik niet alleen een hoop nieuwe VVD-vrienden gemaakt, ik zat ook meteen in de werkgroep 'en ik schrijf mee aan het verkiezingsprogramma' meldde ik thuis. Droom gered, voorlopig. Een paar maanden later kreeg ik een nieuwe vraag vanuit de partij: jij wilde toch politiek actief worden? Dan is dit het moment om je aan te melden voor de gemeenteraadsverkiezingen. Zo gezegd, zo gedaan. Tenminste, dat was de bedoeling want eerlijk gezegd, ik had geen idee. Wat doet een gemeenteraad eigenlijk, hoe werkt dat, waar moet ik dan iets van vinden? Ik schreef een algemene motivatiebrief want er was immers nog geen ChatGPT om het te helpen en ik werd toch uitgenodigd. Een commissie van zo'n acht man sterk voelde me aan de tand en uiteindelijk kwam ik op plek 12, niet gek voor iemand die nog maar net komt kijken, een mooie onverkiesbare plek in het midden. We voerden campagne voor de koopzondag en voor lage lasten. Ik dacht, ik hobbelen een beetje mee, maar de campagneleider was onverbiddelijk: we halen minstens tien zetels dus aan het werk. 'Tuurlijk' dacht ik. Ondertussen deed de nieuwe landelijke fractie het ook niet slecht en ineens haalden we op 3 maart 2010 negen zetels. We deden mee in de coalitie, we leverden twee wethouders en een commissielid, ik werd politiek actief. Dat waren wel andere tijden, de commissies vergaderden nog niet op dezelfde avond, de raadsclusus duurde langer dan nu en dus kon ik maar eens in de drie weken af en toe iets doen en als twaalfde fractielid had ik sowieso corvee, maar niet getreurd want samen met twee andere leden van de commissie ICT bedachten we de pilot Digitaal werken. Zo deden de iPads hun entree in de gemeenteraad. Dat was overigens ook nog wel een dingetje want ik heb een amendement ingefluisterd om de invoering te plannen vlak na het verschijnen van de iPad II, een beetje eigenbelang maar goed. Unaniem aangenomen. Bleek dat ze voor iedereen al een iPad I hadden besteld en zo was ik ook meteen verantwoordelijk voor de eerste pilot van de ambtenaren. Je kunt je voorstellen dat een grote fractie ook wel eens wat gedoe geeft en interne strubbelingen en die werden door mij nog vaak gesust met de opmerking 'hé als je wilt stoppen dan kan dat hè, ik neem het zo van je over' maar helaas, de eerste die stopte nam zijn zetel mee, de tweede zou verhuizen naar Groningen maar dat ging niet door en pas in 2012 had ik meer geluk, eind van dat jaar werd ik geïnstalleerd als raadslid en ik vond het heerlijk. Vanaf

toen ging het hard. Ik mocht mijn spreekteksten zelf in de raad brengen en ik verdiepte me in steeds meer zaken. Marc Rosier spoorde me aan om meer van mezelf te laten zien en omdat anderen steeds meer afhaakten, groeide mijn inbreng en toen een belletje, de voorzitter: Jan, we zijn bezig met de lijst en daarom heb ik een vraag aan jou, wil jij fractievoorzitter worden? 'Ik, je hebt Rosier toch?' 'Ja maar die wil wethouder worden en dus vraag ik jou'. 'Nou ja, dan graag' en zo kwam het dat ik in 2014 meedeed aan de onderhandelingen voor het toenmalige college. We hadden dat jaar overigens een unicum want we legden het bestuursakkoord, zoals dat toen nog heette, in samenspraak voor aan de inwoners. Achteraf vond zelfs D66 dat geen succes, maar het was wel een leuk experiment. Na weken van onderhandelen werd het college geïnstalleerd, het ging aan de slag en ik ging weer naar mijn werk. Ik keek om en toen dacht ik 'ja maar dat wil ik ook, als het me ooit gegund is, wil ik heel graag een keer op de collegestoel zitten'. Het was een mooie tijd, maar ook een turbulente tijd met zaken als het Kwadrant Theater, de vernieuwing van het stadhuis, de besluitvorming over een nieuw museum, een zwembad, de invoering van wijkgericht werken en gelukkig ook van een andere kijk op de stad want niet lang daarvoor bedacht men 'de stad is af, we hoeven alleen nog maar te beheren'. Het werd 2018, 21 maart, een einde aan campagne voeren debatten afstruinen, programma schrijven enzovoort, enzovoort. Gespannen staan we te kijken naar de burgemeester die de uitslagen erbij pakt. We zijn de grootste, mijn opluchting kon niet groter zijn dan toen. Goede uitslag, check. Twee wethouders, het werd ons gegund. Iedema kandidaat, de fractie zag het zitten. Op 29 mei ging een droom in vervulling en wat voor een. Geachte wethouders, nieuwe wethouders, dit staat u te wachten, let op. Ik liep het gebouw binnen en de reis begon of nou ja reis zeg maar achtbaan. 'Hoi, ik ben Ingrid je secretaresse, we spreken elkaar later maar hier heb je je agenda alvast', een briefje in mijn hand. 'Hoi ik ben Carlijn, je bestuursadviseur, zeg maar je rechterhand en ik loop even met je mee'. In een klein hokje zitten acht mensen te wachten, ze stellen zich voor, cluster Economie, ze hebben er zin in: kunt u hier even naar kijken, dan kan het eindelijk door. Ik denk 'een memo', ik lees het en vraag 'waarom doe je dat zo en niet op een andere manier?' 'o ja, dan passen we dat even aan'. Huh? 'Ja' zegt Carlijn, 'jij bent wethouder, dus nu wordt het aangepast'. 'Ja, maar ik vroeg alleen maar wat'. Carlijn stelt me gerust, 'het was een goede vraag hoor'. Er wordt op de deur geklopt: je taxi staat klaar. Oké. Een taxi brengt me naar Amsterdam, de RAI, PROVADA zie ik op de gevel. Pal voor de ingang word ik afgezet en een man loopt op me af, 'hoi ik ben Fons, ik kom je halen'. We lopen naar een stand waar een hoop mensen staan, ik krijg een glas champagne in mijn hand, 'even lachen' roept een fotograaf, een stift, hier tekenen, ik zet een krabbel op een foambord en de inkt is nog niet droog als Fons me alweer in de taxi terug heeft geloodst. Het is 13.00 uur en ik heb nog vier overleggen op mijn papertje staan, de eerste dag is halverwege. Geen idee trouwens, wat ik die dag heb getekend. Dat tempo is nooit meer vertraagd. Nou ja, heel eventjes met de start van corona alhoewel, ik begon met de portefeuilles P&O, Onderwijs en Economie, lekker overzichtelijk en door de drukte van de rest kreeg ik daar Informatisering, Dienstverlening en Invoering Omgevingswet bij. Rustig tot corona uitbrak want toen draaide alles ineens om ons personeel, om de scholen en om onze bedrijven. Inmiddels zijn we vandaag 2950 dagen verder, allemaal topdagen tot de dag van vandaag want u zag mij iets later binnenkomen. Ik mocht om 17.30 uur nog een opening van de burgemeester overnemen want die had iets anders te doen. Achteraf denk ik dat het opgezet spel was want hij liet me een uitzendbureau openen. Ik heb vorige week in deze raad al mogen zeggen wat de hoogtepunten van de afgelopen vier jaar waren, dus dat doe ik niet nog een keer maar omdat me de laatste tijd vaak wordt gevraagd 'waar ben je nou trots op?' wil ik een paar dingen noemen. Dat is het redden van het failliete Stedelijk College waardoor 1700 leerlingen net niet op straat stonden of het transformeren van het Dutch Innovation Park, net ook genoemd, met een plek met meer dan 1000 studenten en 2200 banen of midden in coronatijd de meest mkb-vriendelijke stad van Zuid-Holland worden en het op de kaart zetten van Zoetermeer als aantrekkelijke stad om te bouwen, de binnenstad, de Entree, het Doorbouwakkoord, de vele woningbouwprojecten, ontwikkelaars willen hier tegenwoordig echt graag bij zijn. Het meest trots ben ik op iedereen die daaraan heeft bijgedragen. De ambtenaren, het college en de raad want jullie maakten dat ik iedere dag zingend naar mijn werk ging en dat ik alles met passie heb gegeven voor deze stad. Tot de laatste dagen waarin ik niet alleen dingen mocht openen maar ook nog een nieuw antiek stuk aan onze erfgoedcollectie mocht toevoegen, een zestig jaar oude burgemeester. Voorzitter, we naderen het einde. 'Wat ga je hierna doen?' wordt me steeds gevraagd. Ik weet het nog niet, ik heb wel wat ideeën maar nog geen planning. Ik heb gedacht aan het oprichten van een 'A nee actiecomité'; nee, wat u ook besluit, ik ben tegen. Daar ben ik dan toch weer te constructief voor, dus toen dacht ik aan het Alphense model, ik word zelfbenoemd adviseur van raad en college, dat ik hier wekelijks even kom inspreken: 'voorzitter, als adviseur heb ik even meegelezen en u kunt rustig met het besluit instemmen, het is goed'. Nee, ik ga eerst maar eens onthaasten en dan kijk ik na de zomer wel verder. Voorzitter, ik wil mijn opvolgers Margot, Lisette, Anne-Lise, Véronique, Jordy, Jeffrey en Hilko heel veel succes wensen in deze mooiste baan die er is en geniet ervan. Tot slot wil ik nog wat woorden van dank uitspreken. Het water is bijna

op hè. Allereerst aan de VVD voor het vertrouwen in mij de afgelopen jaren en in het bijzonder de fracties van 2018-2022 en 2022-2026 waarin ik met name Marc Rosier, Rob Duiven en Lisette Sandifort wil bedanken voor de vele mooie momenten van samenwerking en steun en daarnaast alle raads- en commissieleden met wie ik de afgelopen zestien jaar hier heb mogen doorbrengen, stuk voor stuk bevlogen mensen die het allerbeste willen voor hun stad en die daar veel voor over hebben, dat wordt veel te weinig gezien en gewaardeerd. Ik wil de griffie bedanken voor al haar ondersteuning de afgelopen jaren, met name jou Robin want in ons eerste jaar hebben we zo goed samengewerkt dat we elkaar tot op de dag van vandaag nog steeds weten te vinden als dat nodig is. Ik wil de bodes bedanken voor het vele werk, hier bij het college, in het gebouw, maar ook voor het feit dat zij dag in, dag uit nieuwe mensen opleiden die net dat steuntje extra kunnen gebruiken. Ik wil alle wethouders met wie ik heb mogen samenwerken bedanken. Als de hele wereld op zijn kop lijkt te staan, is het goed om een team te hebben waar je op kunt vertrouwen en met wie je zo'n lol kunt hebben dat ze het in Hengelo nog steeds hebben over de bamischijffaire. Voorzitter, Michel, ik wil jou bedanken voor de samenwerking, de steun als dat nodig was en vooral de onwijs veel leuke momenten. Jammer dat wij nooit over voetbal of muziek hebben kunnen praten omdat ik geen fan van Ajax ben en jij van Toto houdt en ja, ik heb ook nog een tweede kans Michel. Ik stond hier nooit alleen en daarom wil ik alle ambtenaren met wie ik heb mogen werken onwijs bedanken en in het bijzonder alle leden van team Jan, dat zal ik op 1 juli a.s. nog veel uitgebreider doen. Ik wil onze ondernemers, inwoners, stakeholders en al die anderen bedanken voor hun geduld, betrokkenheid en inzet. Tot slot een speciaal woord van dank aan mijn familie, mijn moeder omdat ze altijd kijkt, dag Mam, Roos en Stijn omdat ze een hoop van hun tijd met anderen hebben moeten delen en Petra voor alles en meer en natuurlijk omdat ze destijds die rekening heeft betaald. Was dit de laatste inbreng van de wethouder in deze raad? Nee hoor, vrees niet, die heb ik vorige week gehad. Dit was de eerste inbreng van Jan Iedema, inwoner. Voorzitter, ik sluit af.

De voorzitter: Ja even rustig zitten, dat is ook goed. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Ja, precies. Dan mevrouw Van der Meer, Marijke. Ga je gang.

Mevrouw Van der Meer: Goedenavond. Ik heb nog steeds twee petten, dus mijn betoog is in twee delen. Ik begin met deel 1. Dat zijn de serieuze woorden van de vertrokken wethouder. Om te beginnen nieuw college, ik vind dat jullie een vreselijk plekje hebben gehad, maar van harte gefeliciteerd, ik hoop dat jullie gauw op een betere plaats worden neergezet, ik zal me er hoogstpersoonlijk met de griffie over verstaan. Dames en heren, wethouder zijn, is springen op een rijdende trein. Die trein rijdt en wat je aan de orde krijgt is dat je begint met linten knippen van dingen waar je echt de ballen verstand van hebt want die zijn door je voorgangers geregeld. Overigens ben ik, al zeg ik het zelf, heel goed geworden met die linten, dus als iemand tips wil dan kunt u een afspraak maken. Dit is dus het station waar ik uit de collegetrein ben gestapt en vanaf het perron geef ik nog drie hartenkreten mee voor op die rijdende trein. Maak niet de griffier kwaad want dat is niet een goed idee, dus ik bied bij dezen mijn excuus aan. Dat is vast een les geleerd. Ik ga het hebben over drie hartenkreten die jullie op de rijdende trein mee moeten nemen van mij. Dat is bomen, dat is jeugd en dat is toegankelijkheid. Wat betreft de bomen zijn de eerste ministappen gezet om mensen meer zeggenschap te geven over hun buurt en wat soelaas te bieden bij ons te rigide bomenbeleid. Er wachten nog honderden mensen en sommigen wachten al heel lang, dus ik zie uit naar de vervolgstappen om het bomenbeleid te verbeteren. Ik ben zelf tevreden met het resultaat van dit college want ondanks de vele bouwontwikkelingen in de stad waarvoor bomen moesten wijken, hebben we het voor elkaar gekregen om netto meer dan 1300 gemeentelijke bomen langs de Zoetermeerse straten toe te voegen. Ik zal altijd positief terugkijken op de vele complimenten die wij daarover van de vorige raad hebben ontvangen. Dan kom ik bij jeugd. De eerste stappen zijn gezet om het uit de hand gelopen gebruik van jeugdzorg terug te organiseren, onder andere met de buurtteams maar ook met de regionale inkoop en dat is heel erg belangrijk. Al dat medicaliseren van opvoedproblemen is, en zo wordt steeds beter wetenschappelijk bewezen, gewoon slecht voor onze jeugd. Tegelijkertijd moeten de kids die echt jeugdhulp nodig hebben, veel te lang wachten en gaat er veel en veel te veel geld naar de jeugdzorg terwijl we met dat budget geweldige dingen zouden kunnen doen voor alle kinderen, op het gebied van lezen, bewegen en noem het allemaal maar op. Ik hoop dus echt dat de veranderingen die we met het oude college in stand hebben gezet onder de hoede van het nieuwe college en de nieuwe raad, want jullie moeten het met elkaar voor elkaar krijgen natuurlijk en ik zal daarbij goed proberen om te helpen de maat te slaan om in een aantal jaren het beoogde resultaat te gaan krijgen. Dan nog de toegankelijkheid, veruit het moeilijkste want het beoogde resultaat ligt ver in de toekomst. Met de Raad Fysieke Toegankelijkheid, het manifest dat de vorige raad heeft vastgesteld, de nieuwe subsidieregeling voor toegankelijkheid en hier in huis het Team Toegankelijkheid Zoetermeer kan het nog steeds misgaan. Het is namelijk een erg hardnekkig probleem in Nederland dat

nog lang niet is opgelost. Het tegengaan van fysieke uitsluiting van mensen met een beperking vraagt een hele lange adem, langetermijndenken en veel doorzettingsvermogen. Ik ben ook heel blij dat de burgemeester mij heeft beloofd dat hij het ook heel goed in de gaten gaat houden want ik wens voor de toekomst van alle mensen met handicaps dat we het in Zoetermeer met elkaar volhouden, zowel in beleid als in uitvoering en niet kiezen voor de snelle eenvoudige weg waar de stad over veertig jaar nog last van heeft want fysieke uitsluiting draai je niet meer terug. Als vertrekkend wethouder dank ik heel hartelijk alle ambtenaren die mij in de afgelopen jaren op een positieve manier hebben gesteund, in het bijzonder dank ik de mensen uit onze bestuursvleugel, hartelijk dank aan de woordvoerders die 24/7 klaarstaan voor de communicatie met de bewoners en de pers. Hartelijk dank voor de secretaresses, in het bijzonder Ilse, die de handen vol hebben gehad om naast de agendapuzzels ook nog van alles uit te zoeken op het gebied van, hoe komt ze daar, kan ze daar binnen, kan ze naar de wc en al die andere extra's die nog steeds zorgvuldig uitgezocht moeten worden als er een rolstoel aan te pas komt. Hartelijk dank ook voor de bestuursadviseurs, speciaal mijn grootste steun en toeverlaat Christel die hielp om, ondanks de meest merkwaardige tegenslagen die op een wethouderspad liggen, de moed erin te houden. Tot slot dank aan de bodes want zonder hen was het domweg al niet eens gelukt om boven te komen met al die tassen en vanwege alle dubbele die ik van de bodes kreeg, dubbel hartelijk bedankt. Dan kom ik nu bij deel 2.

Als nestor van de raad van Zoetermeer aan mij de grote eer om namens de raad afscheid te nemen van het oude college, want de nestor spreekt bij al wat gaat.

Vanaf 8 juni 2022 op het collegepluche gezeten,
drie vrouwen, drie mannen en de man met de keten.

We doen wat nodig is, samen aan de slag.

Ja, 8 juni, vier jaar terug, was voor de raad een heugelijke dag.

Met dat college is veel beleefd, gewissel gedoe, een heftig debat,
maar altijd vanwege het beste voor onze Zoetermeerse stad.

Uiteindelijk met zijn vijven verdeelde het college alle taken,
en wist er tot en met vandaag het beste van te maken.

Inmiddels staat het nieuwe college benoemd en wel paraat,
maar op de valreep dus nog wat dankwoorden vanuit de raad.

Onze burgervader blijft gewoon op zijn eigen post,
het gaat nog wat jaartjes duren voor hij wordt, afgelost.

Onze burgemeester mag blijven want hij is heel bekwaam,
dus voorlopig nog geen standbeeld en ook geen nieuwe straatnaam.

Maar hartelijke dank namens de raad voor het voorzitten van de vertrekkende collegeleden,
die onder zijn strakke aanvoering heel erg hun best deden.

Véronique Frinking kwam halverwege het college versterken,
dus zij kon zich naar hartenlust lekker inwerken.

Nu dus helemaal klaar voor een nieuwe collegetijd zorgt zij voor de continuïteit,
sowieso met haar eigen titel wethouder Gezondheid.

Voor Bouke Velzen is dit het einde van een bijzondere tijd.

Zonder politieke ervaring stortte hij zich in de strijd.

Met in zijn portefeuille armoede en duurzaamheid ging hij van start,
maar zijn portefeuille groeide best wel hard.

Buytenwegh was zijn speciale wijk met heel veel interactie,
de contacten met partners en bewoners vond hij een echte attractie.

De ontwikkeling van deze prachtige wijk gaf hem heel veel energie en sprekend over energie,
was daar nog een kwestie want op zijn duurzaamheidspad kwam ook de netcongestie.

Wat een gedoe is dat dossier, wat een ingewikkelde problemen,
wachtlijsten, batterijen of toch maar weer een gasaansluiting nemen.

De energietransitie is qua beleid geen klein karweitje,
vergeleken daarmee was afvalbeleid een eitje.

De tijd van voorbereiden was ietwat aan de korte kant,
maar Bouke had het gelukkig helemaal in de hand.

Hij koos niet voor een plaatsje in de gemeenteraad hier,
hij vindt zichzelf meer een bestuurder dan een politiek dier.

Dank je wel beste Bouke voor vier prachtige bestuurlijke jaren,
de mooie herinneringen aan jou zullen we goed bewaren.

Kunnen jullie klappen?

Dan kom ik bij het laatste deel want ja, dan hebben we nog Jan die ons vandaag verlaat.

Wethouder Jan Iedema die uit het stadsbestuur gaat.

Hij kwam er in april 2010 als commissielid in en in september 2012 was het echte begin. Toen werd hij beëdigd als lid van de raad, maar zoals dat soms in een grote fractie gaat, het wachten op zijn maidenspeech duurde lang en intussen stuurde hij in de maand ervoor in de raad, aan mij nota bene, handkussen en burgemeester Aptroot heeft dat serieus gezien en beweerd, en zo staat het dan ook in de notulen genoteerd. Ik wist ook niet wat ik zag, maar dat is even tussen haakjes. De maidenspeech ging over de huisvesting van het ambtelijk apparaat, maar hij heeft toen ook over zijn dromen als jongetje gepraat. Ik zal het niet allemaal herhalen, maar Jan als kleine vent, droomde groots, ook over minister-president. Nu na acht jaar wethouder komen er nieuwe tijden voor de familie ledema, dat wordt wennen voor Jan en wennen voor zijn lieve Petra. We kunnen lang niet alles noemen wat Jan voor de stad heeft gedaan, maar met het onderwijs is hij al die jaren heel begaan. De Hogeschool, het mbo, het DIP, de DIF en het lectoraat, hij knokte ervoor en met resultaat. De binnenstad is ook een superdoel geworden voor Jan, torens laten bouwen is wat hij heel goed kan. De Entree was heel weerbarstig en Jan werd wat geplaagd met dat skelet, maar kijk, wat zien we de laatste tijd, het skelet krijgt een beetje vet. Het blijft toch niet bij alleen maar dromen, die duizenden woningen gaan er gewoon komen. Jan ledema laat ons nog meer na want dankzij zijn doorzettingsvermogen, heel groot doorzettingsvermogen kan ik betogen, want na heel veel vijven en zessen en zeuren, zijn de elektrahuisjes eindelijk voorzien van mooie kleuren. Dus Jan ook voor jou de hartelijke dank van de hele raad, en veel geluk bij wat de toekomst jou brengen gaat. Allemaal hartelijk dank.

De **voorzitter**: Ik kijk even naar de tijd. Ik stel voor, wij gaan straks inderdaad nog afscheid nemen van commissieleden die hier vanavond ook zijn, maar ik moet even een korte schorsing hebben want die heb ik zelf gewoon even nodig. Dus wij gaan schorsen tot 23.00 uur. De vergadering is geschorst.

Schorsing

10. Afscheid commissieleden

De **voorzitter**: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Ik verzoek iedereen plaats te nemen, dank u wel. Nu we een nieuw college hebben benoemd en afscheid hebben genomen van drie vertrekkende wethouders, gaan we nu ook afscheid nemen van een aantal commissieleden want of het nu voor een kortere of langere periode is, als commissielid heeft u op uw eigen manier een waardevolle bijdrage geleverd aan de Zoetermeerse politiek. Commissieleden zijn weliswaar geen gekozen volksvertegenwoordigers, maar u bent in veel opzichten wel belangrijk in het ondersteunen en adviseren van de fracties. Door uw inzet zijn de fracties in staat om op meer plekken te zijn en te horen wat zich buiten de raadzaal afspeelt. Ik sta dan ook graag stil bij ieder van de commissieleden uit de vorige bestuursperiode die vandaag afscheid nemen. Ik wil kort tot u allen een persoonlijk woord richten en dat ga ik doen op alfabetische volgorde: Mag ik de eerste drie commissieleden vragen naar voren te komen, mevrouw Van Ballegooij-de Juncker, de heer Chander, de heer Massaar.

Beste mevrouw van Ballegooij-de Juncker, beste Jolanda, vanavond bent u erbij en eerlijk gezegd had ik ook niet anders verwacht, u was er namelijk altijd. Of het nu ging om een zaterdagochtend waarop de begroting of jaarrekening werd besproken, een thema-avond, een tafeltjesavond of welke bijeenkomst dan ook, u was present. Die betrokkenheid beperkte zich niet tot deze zaal. Integendeel, die kwam misschien nog wel het sterkst tot uiting buiten het stadhuis, in uw wijk, Meerzicht, een wijk die u door en door kent, misschien mede doordat u er ooit als postbode werkte, maar vooral ook omdat u zich er al jaren met hart en ziel voor heeft inzet. U bent een echt mensenmens, iemand die dicht bij de inwoners staat, die luistert en die weet wat er speelt. Besturen op afstand is u niet gegeven, u ging juist naar buiten, de straat op, soms letterlijk, door mee te lopen en afval op te ruimen want daar, tussen de mensen, hoort u de verhalen. Vanavond nemen we afscheid van u als commissielid, maar afscheid

nemen betekent in dit geval zeker niet dat we u niet meer zullen zien want de kans is groot dat u Jolanda gewoon weer tegenkomt in het Stadhuis-Forum, waar zij zich nog steeds één dag per week als vrijwilliger inzet. Dank voor uw inzet en u krijgt een mooi applaus, ik ga u straks de bloemen geven. Als het goed is ga ik straks de bloemen geven want die krijgt u natuurlijk ook.

Ik ga naar mijnheer Chander. Beste Anil, uw tijd als commissielid was met vijf maanden bescheiden van duur maar in die korte periode heeft u laten zien dat uw betrokkenheid bij de Zoetermeerse politiek groot is. Binnen de CDA-fractie was u al langer van grote waarde, u bracht rust, observeerde scherp en was voortdurend bereid om te leren. U volgde diverse trainingen en cursussen en bleef zich ontwikkelen. Met uw weloverwogen vragen hield u de fractie scherp en hielp u anderen verder in hun denkproces. Daarnaast bent u ook al 25 jaar lid van de schietvereniging en ik heb mij laten vertellen dat u afgelopen winter in Calcutta bent geweest. Daar bezocht u de gedenksteen voor de Hindoestaanse emigratie. Deze ervaring vormde voor u een bron van inspiratie om een vergelijkbaar monument in Zoetermeer te realiseren. Hoewel de motie daarvoor het niet heeft gehaald, neemt niemand u de waarde van deze bijzondere reis en de inspiratie die u daar heeft opgedaan nog af. Bedankt voor uw inzet, uw betrokkenheid en uw bijdrage in deze periode en u krijgt ook een mooi applaus.

Mijnheer Massaar, beste Olaf. U bent iemand die graag de wereld over reist en daar inspiratie opdoet voor Zoetermeer want u gelooft dat een stad meer is dan alleen stenen en straten. Een stad moet kloppen, in balans zijn, meegroeien met haar inwoners en vooral karakter uitstralen. Vanuit die overtuiging en uw oprechte interesse in de politiek bent u commissielid geworden. Tijdens de commissies voerde u nooit het hoogste woord, u luisterde veel om daarna met een weloverwogen mening te komen. Wij leerden u kennen als een vriendelijke enthousiaste man die graag alles wil weten, niet alleen over de inhoudelijke onderwerpen, maar het hele politieke domein vindt u mateloos interessant. Ik heb zelfs begrepen dat u ooit met de griffier in gesprek bent gegaan, uit interesse, om meer te leren over het werk van de raad en de griffie. Dus wie weet zien we u nog weleens terug. Voor nu heel erg bedankt voor uw bijdrage. Voor u ook een applaus en u krijgt natuurlijk alle drie de bloemen. Dan nodig ik nu graag uit om naar voren te komen mevrouw Mulholland, de heer Rhebergen en mevrouw Scholten, rustig aan, voorzichtig.

Mevrouw Mulholland, beste Pauline, we hebben al eerder afscheid van u genomen als raadslid en vanavond nemen we opnieuw afscheid, ditmaal van u als commissielid. De afgelopen drieënhalve jaar was u een zeer betrokken commissielid, u droeg bij aan de democratiseringsagenda, nam meerdere keren plaats in een stembureau en u was regelmatig aanwezig bij bijeenkomsten. Steeds weer had u hetzelfde doel voor ogen, het verhaal van de stad naar de raadzaal brengen. Ook heeft u zich in deze periode nadrukkelijk ingezet voor de veiligheid van vrouwen. U was de drijvende kracht achter de lichtjesoptocht, waaruit uiteindelijk de motie 'Noodknop Zoetermeer' is voortgekomen. U bent rustig, loyaal en inhoudelijk en dankzij uw achtergrond als opbouwwerker weet u als geen ander mensen met elkaar te verbinden. U beschikt bovendien over een groot netwerk in Zoetermeer dat u effectief wist in te zetten voor het werk van de raad. Ook buiten uw politieke werk maakte u bewuste keuzes, u haalt uw boodschappen vrijwel volledig bij de biologische winkel. Gelukkig zijn onze bloemen van vanavond ook biologisch en kan ik deze straks aan u overhandigen. Nu breekt een nieuwe fase aan waarin u kunt genieten van uw welverdiende pensioen. Het gaat u goed en natuurlijk een applaus van iedereen.

Mijnheer Rhebergen, beste Jan, ik heb mij laten vertellen dat u ooit eens zeven minuten extra spreektijd heeft aangevraagd voor een voorstel dat de rest een hamerstuk vond. U had namelijk nog een aantal kritische vragen voor de wethouder. Dat typeert u als commissielid, u wilde altijd precies weten hoe iets zat, van de hoed en de rand, een echte uitzoeker. Het zorgde ervoor dat u ontzettend veel kennis had van de onderwerpen waar u over ging en het was dan ook een uitdaging om uw spreekteksten binnen de gestelde spreektijd te houden. Uw kennis bracht u ook mee naar de werkgroep I&D, een onderwerp waar u vanuit uw werk bij Defensie enorm veel van weet, soms meer dan hardop gezegd kon worden. Voor de werkgroep was u een waardevolle en kritische stem, iemand die scherp bleef en anderen scherp hield. Bovenal bent u een zeer aimabele man die met iedereen wel door één deur kan. Veel dank en ik wens u heel veel succes bij alles wat de toekomst u gaat bieden. Dank u wel en een applaus. Mevrouw Scholten, beste Kitty. Ja, dat is voor mij ook een hele vervelende omstandigheid, lukt het nog wel zo? Oké. U heeft een mooie groei doorgemaakt, van in het begin wat bescheiden naar iemand die haar plek pakt en duidelijk haar stem laat horen, dat verdient waardering. We leerden u kennen als vriendelijk en rustig, maar ook als iemand met een sterke inhoud en oprechte betrokkenheid en niet alleen bij Zoetermeer, maar ook bij de rest van de wereld. Dat zal vast iets te maken hebben met uw passie voor reizen en uw man die afkomstig is uit Sudan. Uw betrokkenheid kwam sterk naar voren bij het onderwerp Vluchtelingen, vanuit uw achtergrond bij VluchtelingenWerk had dit onderwerp uw speciale aandacht. Dit leidde onder andere tot een plek voor De Binnenbaan bij de asielopvang in Zoetermeer. Ook had u heel erg oog voor het belang van groen in de stad, u had een duidelijke visie op het versterken van de biodiversiteit en u liet zich dan ook regelmatig horen als het ging om groen en

dieren. Dank voor uw betrokkenheid en natuurlijk ook voor uw inzet namens GroenLinks voor de gemeenteraad en ook u wil ik alle goeds voor de toekomst wensen. Graag een applaus dames en heren. Dat gaan we straks even doen, hij heeft geen spreektijd en hij gaat nu al gewoon door. Ja dames en heren, we zijn toe aan de laatste afscheidnemende commissieleden, maar dat ga ik niet doen voordat ik meld dat de heren Ad van Bavel van PDvZ, Roland Reumerman van FVD, Hans van Riel van de SP en Fred Jasper en mevrouw Anny Hutten-Mateboer van de ChristenUnie-SGP en mevrouw Annemiek Kamphuis-Roes van de SP hebben aangegeven helaas niet aanwezig te kunnen zijn vanavond. Natuurlijk bezorgen we namens de raad ook aan hen een mooie bos bloemen, maar dan thuis. Dan nodig ik nu graag uit om naar voren te komen de heer Schouten, mevrouw Van Vliet en de heer Welschen.

Mijnheer Schouten, beste Steven, in uw periode als commissielid hebben we u leren kennen als iemand die het debat niet uit de weg gaat, sterker nog u zocht het juist op. Altijd welbespraakt, maar ook altijd scherp op de inhoud. U baalde zelfs wanneer er niet meer werd gedebatteerd in de commissie. U wilde het debat voeren op basis van feiten en dat past ook bij uw inzet voor datagedreven sporten, een onderwerp waarvoor u zich sterk heeft gemaakt. Daarnaast heeft u zich met evenveel enthousiasme ingezet voor de peuterschommels. U heeft uw werk als commissielid altijd met volle overgave gedaan, geen fractievergadering of commissie sloeg u over. Tegelijkertijd begrijpen we dat de combinatie met uw drukke baan op een gegeven moment niet meer haalbaar is. Ik wil u hartelijk bedanken voor uw bijdrage en wens u veel succes, maar ook vooral veel plezier met uw zoontje in de speeltuin in een van de peuterschommels. Dank u wel.

Mevrouw Van Vliet, beste Helma, toen er binnen uw fractie een plek vrijkwam voor een commissielid, heeft u die kans met beide handen aangegrepen. U wilde zich nadrukkelijker bezighouden met de inhoud en dan met name op het gebied van het Sociaal Domein zoals zorg en de WMO. Door uw persoonlijke ervaring als mantelzorger had u hier duidelijke opvattingen over, uw ambitie was helder, het gemeentelijke gezondheidszorg- en ondersteuningsbeleid verbeteren en dat heeft u met veel betrokkenheid gedaan. U wordt vaak omschreven als rustig en zorgzaam, kwaliteiten die naadloos aansluiten bij dit werk maar wie u beter kent, ziet ook een andere kant, u houdt van een dansje en een drankje op z'n tijd en bij dat drankje kiest u graag voor een glas. U bracht dus niet alleen inhoudelijke kennis naar de fractie begrijp ik, maar ook gevoel voor stijl. Vanavond nemen wij dan ook in stijl afscheid van u met een mooie bos bloemen en straks een drankje; uiteraard in een glas. Dank u wel voor uw inzet.

Tot slot kom ik bij u mijnheer Welschen. Beste Leo of moet ik zeggen heer Welschen? Zo wordt u immers vaak omschreven, een aimabele en rustige man, altijd vriendelijk en misschien zelfs wel een beetje te bescheiden. Regelmatig nam u plaats op de tribune en omdat u niet deelnam aan het debat, tekende u ook de presentielijst niet want, zo zei u zelf, 'ik debatteer tenslotte niet'. Het typeert uw bescheiden houding, maar doet tegelijk geen recht aan uw betrokkenheid want ook al voerde u niet altijd het woord tijdens de commissie, u was wel degelijk inhoudelijk zeer betrokken. Altijd goed geïnformeerd, u verdiepte zich zelfs soms nog tot diep in de nacht in onderzoeken, met name binnen het Sociaal Domein. U was oprecht betrokken bij de mensen en achter de schermen heeft u veel uitgezocht en bijgedragen voor uw fractie. Bedankt voor uw inzet, uw betrokkenheid en uw stille maar betekenisvolle bijdrage.

Dames en heren, zo aan het einde van deze hele reeks graag nog een extra applaus voor iedereen die afscheid heeft genomen, maar ik ga eerst even van deze drie afscheid nemen, geef ze een applaus. Dames en heren dank, ook voor de commissieleden en mooi dat we op deze manier ook afscheid kunnen nemen.

11. Sluiting

De voorzitter: We hebben vandaag een denk ik hele lange avond, een bijzondere avond ook mag ik wel zeggen want dit zijn altijd bijzondere avonden, zowel het installeren van het nieuwe college, het debat over het coalitieakkoord als het afscheid nemen van de wethouders en de commissieleden. Ik hoop dat u het ondanks de hitte allemaal heeft kunnen volhouden, hoewel het hier nog koel is geloof ik ten opzichte van buiten. Ik dank u allen voor uw aanwezigheid, ook de mensen op de publieke tribune die dit allemaal hebben volgehouden en de mensen thuis die al op Nederland-Tunesië zitten te wachten en daar kunt u straks ook naar gaan kijken. Ik wens u nog een hele fijne avond. Ik sluit een vergadering, dank voor uw aandacht en aanwezigheid.

Sluiting om 23.19 uur

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juli 2026,

de griffier,

drs. R. Blokland MCM

de voorzitter,

drs. M.J. Bezuijen